

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 176⁴ Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 16 kwietnia 1936

Rok 31

Poznań, 15 kwietnia.

Włochy a Niemcy

Z państw europejskich, pominawszy Włochy, jedynie Niemcy zarobiły na konflikcie włosko-abisyńskim. Zarówno pod względem politycznym, jak ekonomicznym.

Niemcy starały się wobec konfliktu utrzymać ścisłą neutralność. Darząc z wielu względów sympatjami Włochy, unikały wszakże wszystkiego, czemby mogły narazić sobie Anglię. Zrazu dyplomacja niemiecka liczyła się z tem, że na wypadek niepowodzenia Włoch w Afryce i osłabienia ich stanowiska w Europie, Niemcy będą mogły odrobić niepowodzenie w Austrii po zamachu hitlerowskim w lipcu 1934 i przybliżyć upragniony „Anschluss”; brała też pod uwagę ewentualność wojny na Morzu Śródziemnym, w Egipcie i Sudanie i ogólną zawieruchę europejską. W miarę zaostrzania się stosunków angielsko-włoskich i francusko-włoskich na skutek sankcyj, otworzyły się przed Niemcami widoki na obalenie Lokarna, co wróżyło zysk niemniej poważny.

W ciągu stycznia i lutego Berlin skierowały całą swą uwagę na Rzym. Ambasador niemiecki nad Tybrem von Hassel kilkakrotnie w tym czasie jeździł do Berlina. Niemcy bezustannie śledzili puls Mussoliniego, popychali Włochy przeciw Genewie, zachęcali do wytrwania, a równocześnie oglądali się na Londyn. W każdym razie byli zdecydowani wyzyskać niezadowolenie Włoch pod adresem Francji i Anglii, gdyż było jasne, że Włochy nie mogły patrzeć spokojnie na zaostrzanie sankcyj i nie bronić się na gruncie dyplomatycznym. W tym wypadku przez posunięcia w kierunku Berlina, a przeciw porozumieniu, jakie zawarły z Francją 7 stycznia 1935 r. Angażowanie się coraz silniejsze Francji na rzecz sankcyj godziło bowiem — zdaniem Rzymu — coraz więcej w ogólne zasady wspomnianego porozumienia, nie mówiąc już o Lokarnie, którego Włochy były gwarantem na równi z Anglią.

Im więcej Rzymowi groziły sankcje, a zwłaszcza widmo embarga na naftę, tem pomyślniejsze było to dla gry niemieckiej. Rozpadał się przecież i front Stresy. Rzym automatycznie skłaniał się ku Berlinowi.

W ten sposób między Rzymem a Berlinem wytworzyło się pewne podobieństwo poglądów na traktat lokarneński, jakkolwiek z innych wpływało ono założeń. Dla Niemiec był ten traktat niewygodny i nienawistny, a w perspektywie paktu francusko-rosyjskiego nawet niebezpieczny. Włochy zaś spoglądały nań z coraz większą obojętnością, dotknięci polityką sankcyj. Tę chwilę najodpowiedniejszą, t. j. największego oddalenia się Francji od Włoch, a zarazem największego odosobnienia Włoch w Europie, wybrały Niemcy dla obalenia Lokarna. Cel swój

Przed ważnymi naradami w Genewie

Anglja nie chce działać na własną rękę — Pogłoski o zmianie stanowiska Sowietów — Trudne zadanie przedstawicieli Francji — Nieustępliwość Mussoliniego

Londyn. (Tel. wł.) W związku z wyjazdem min. Edena do Genewy dzisiejsze dzienniki poranne bardzo szeroko omawiają możliwość załatwienia zatargu abisyńskiego.

Z głosów prasy wynika, że Eden nie otrzymał żadnych wiążących wskazówek, ponieważ rząd brytyjski chce odczekać rozwoju genewskich rokowań. Prasa zgodnie zaznacza, że oporu Abisynji jeszcze nie złamano, natomiast trudności finansowe i gospodarcze Włoch są bardzo poważne.

„Times” stwierdza, że polityka brytyjska nie uległa zmianie. Anglja również teraz nie chce działać na własną rękę. Rząd jest zdania, że akcję musi podjąć Liga Narodów. Przy rozważaniu sprawy sankcyj gospodarczych i finansowych Anglja będzie współdziałać z innymi krajami. W każdym razie o złagodzeniu sankcyj nie może być nawet mowy tak długo, póki trwa akcja wojenna.

Dyplomataczny współpracownik „Daily Telegraph” ostro występuje przeciw twierdzeniu, że w czasie ostatnich narad genewskich min. Eden działał na własną rękę, podkreślając, że miał on pełne poparcie całego gabinetu. W dalszym ciągu pismo twierdzi, że Anglja podda się uchwalam komisji sankcyjnej i zaznacza, iż wiadomości o zniesieniu sankcyj naftowych na żądanie Francji są tylko pobożnym życzeniem Rzymu. Położenie finansowe Włoch jest bardzo poważne. Deficyt wynosi 9 milionów funtów miesięcznie i jeżeli tak dalej pójdzie, staną one przed ruiną. Przy rozważaniu w Genewie zwycięstw marsz. Badoglio świadomość trudnego położenia Włoch odegra dużą rolę. Dlatego międzynarodowe koła angielskie nie spodziewają się przyjęcia przez negusa zbyt poniżających warunków pokoju.

Dyplomataczny korespondent „Morning Post” przypuszcza, że na najbliższym posiedzeniu komisji w Genewie Anglja zaproponuje wprowadzenie sankcyj naftowych, jeżeli rokowania pokojowe nie dadzą wyniku. Możliwość dojścia w Genewie do kompromisu ocenia się bardzo pesymistycznie.

osiągnęły na całej linii. Powiodło im się to także nie bez mniej lub więcej zamaskowanego przyzwolenia pewnych kół politycznych angielskich.

Tak więc sankcje przeciwko Włochom wyszły jedynie na dobre Niemcom. Opinia publiczna francuska przewidywała to od dłuższego czasu. Koła urzędowe, skrępowane przez masonerję, musiały to stwierdzić po fakcie dokonanym.

Na konferencji państw lokarneńskich w Londynie Włochy zajęły stanowisko pełne rezerwy. Będąc same pod sankcjami, nie mogły ich uchylać przeciwko Niemcom, z czego zresztą Anglja była i jest zadowolona, nie mając zgola zamiaru stosować sankcyj przeciwko Berlinowi. Zresztą Rzym musiał brać i brał w pewnej chwili pod uwagę (w połowie marca) utworzenie się frontu angielsko-francuskiego nie tylko przeciwko Niemcom, ale i przeciwko Włochom.

Rezerwa Rzymu musiała zaznaczyć

Paryż. (ATE). „Le Jour” donosi z Rzymu, że rokowania genewskie przynieść mogą wielką niespodziankę.

Według wiadomości, podanych przez rzymskiego korespondenta tego dziennika i zaczerpniętych z włoskich kół miarodajnych, delegacja sowiecka zamierza rzekomo całkowicie zmienić swe stanowisko i przyłączyć się do państw, które wypowiedziały się za bezcelowością zarządzeń sankcyjnych. Plany tej delegacji idą rzekomo nawet dalej, gdyż zamierza ona jakoby stać wniosek o zniesienie sankcyj.

To stanowisko miałyby znaleźć poparcie innych państw, m. i. również Czechosłowacji.

Paryż (PAT). Koła polityczne przywiązują duże znaczenie do zapowiedzianych na dziś narad premiera Sarraut z min. spr. zagr. Flandinem, oraz z min. Paul-Boncourem w sprawie ustosunkowania się Francji do zatargu włosko-angielskiego i dalszej akcji dyplomatycznej na terenie Genewy.

Jak stwierdza „Le Matin”, ministrowie francuscy ponownie znajdują się przed zagadnieniem postawionem swego czasu w Genewie przez min. Edena: „wybieracie, albo jesteście z nami, albo z Włochami”. Jed-

nak przed powzięciem jakichkolwiek postanowień zdadzą sobie z pewnością sprawę z niebezpieczeństwa zbyt ryzykownej polityki i rządzić się będą przede wszystkim względami na interes kraju.

Cała prawie prasa w dalszym ciągu podkreśla, że interes Francji polega na jak najspieszniejszym załagodzeniu zatargu włosko-brytyjskiego oraz doprowadzeniu do zniesienia sankcyj i odbudowy frontu Stresy.

Przygotowaniem dzisiejszej narady ministrów była rozmowa amb. Cerrutiego z premierem Sarraut. W kołach politycznych uważają, że nie dała ona jednak żadnych wyników. Mussolini nadal stoi na dotychczasowym stanowisku. Jeśli chodzi o przyszłe rokowania z Abisynją, jest on zawsze skłonny do wymiany zdań, choć utrzymuje, że bezpośrednie rozmowy bez kontroli Ligi Narodów przyniosłyby znacznie lepsze wyniki.

Jeśli chodzi o politykę w stosunku do Niemiec i sprawę ustosunkowania się do państw lokarneńskich, Mussolini twierdzi niezmiennie, że Włochy tak długo nie będą odgrywały roli w polityce europejskiej, póki stosowane będą sankcje.

Hitlerowskie zarzuty w świetle prawdy

Berlin. (KAP). Na krótko przed powszechnym głosowaniem tajna polityka polityczna zaproponowała uwięzionemu przywódcy młodzieży katolickiej, prał. Wolkerowi, zwolnienie pod warunkiem, że zaprzestanie dotychczasowej działalności społecznej i usunie się na pewien czas w zacisze życia domowego. Ks. Wolker odrzucił propozycję i zażądał pełnej, publicznej rehabilitacji zarówno dla siebie, jak i dla oczernionych stowarzyszeń młodzieży katolickiej. W odpowiedzi cofnięto mu te drobne ułatwienia, z których korzystał w więzieniu.

Ks. Wolker stał na czele organizacji „Katholischer Jungmännerverband Deutschlands” i „Deutsche Ju-

gendkraft” i w dniu 6 lutego r. b. został aresztowany pod zarzutem rozkłamania „knował zdradzieckich” i „nielegalnego kontaktu z kołami komunistycznymi”. Te zarzuty miały oczywiście na celu zohydzenie w opinii publicznej katolickich związków młodzieży i pozbycie się konkurencji dla oficjalnej „Hitlerjugend”. Materiału dowodowego na poparcie oszczerstwa naturalnie nie znaleziono. Utrzymano jednak zarzut zdrady głównej, oskarżając ks. Wolkerę, że rozpowszechniał w katolickiej prasie zagranicznej wiadomości o prześladowaniu związków młodzieży katolickiej w Trzeciej Rzeszy. Ale i to oskarżenie upadło z braku dowodów winy.

się i nadal wobec podwójnej miary i wagi, jaką Anglja stosowała i nie przestaje stosować wobec Włoch i wobec Niemiec, mając przeciwko pierwszym sankcje, a dla drugich daleko posuniętą politykę kompromisu, nawet rezygnacji, tembardziej, że i Paryż do ostatnich dni jeszcze zdawał się biernie kroczyć w tym względzie za Londynem.

Obalenie Lokarna, które zadało cios polityce Francji i dotychczasowemu systemowi pokoju europejskiego, nie jest bynajmniej korzystne dla Włoch. Wręcz przeciwnie, obudziło w Rzymie pewną nieufność co do przyszłości. Zarzysowująca się znowu potęga militarna, a z nią i zapędy hegemoniczne Niemiec, stanowią również dla Włoch groźne memento. Lecz z drugiej strony fakt, że Hitler ofiarował Austrii pokój na 25 lat, nie jest bez znaczenia dla polityki włoskiej.

Czy jednakże utworzenie wspólnego frontu włosko-niemieckiego jest pożą-

dane ze stanowiska Rzymu i Berlina, to raczej jest wątpliwe. Rzym naskutek popsucia się tradycyjnej przyjaźni z Londynem musi oglądać się na Francję z uwagi na położenie na Morzu Śródziemnym. Chcąc zabezpieczyć się przed naciskiem Anglii, Włochy będą najprawdopodobniej musiały prowadzić politykę w trójkącie: Rzym — Paryż — Berlin w przeciwstawieniu do trójkąta: Londyn — Paryż — Berlin, który zarysowuje już polityka angielska, oczywiście w ramach Ligi i paktu.

Jak dotąd, między Rzymem a Berlinem, mimo wielu pozorów, nie doszło do żadnej bliższej współpracy. Były tylko odwiedziny (ostatnio ministra Franka) i kontakty. Naogół biorąc, o ile Paryż nie może liczyć na współpracę Włoch w polityce antyniemieckiej, o tyle też i Berlin nie może spodziewać się, że Rzym, w obecnym położeniu, pójdzie z nim przeciwko Paryżowi.

Rzym,

S. M.

Walka z naporem komunizmu

Groźna fala czerwonego teroru w Hiszpanji — Usuwanie wyrotowców w Brazylii — Również w Irlandji wypowiedziano im wojnę — Niezwykła demonstracja

Linares (Andaluzja). (PAT). — Ogłoszono tu strajk powszechny.

Manifestanci, protestując przeciw złożeniu z urzędu burmistrza komunisty, usiłowali zająć gmach. Doszło do starcia, przyczem naczelnik policji został ciężko ranny nożem. W wyniku strzelaniny jedną osobę zabito a jedna jest ranna.

Madryt. (PAT). W Saragossie podczas defilady z okazji rocznicy ogłoszenia republiki grupa komunistów obrzuciła maszerujący oddział piechoty obraźliwymi wyzwiskami pod adresem armji, co wywołało czynną reakcję ze strony oficerów. Trzech komunistów odniosło lekkie rany.

Jerez de la Frontera. (Andaluzja) (PAT). W dniu wczorajszym doszło tu do szeregu starć pomiędzy faszystami a członkami ugrupowań lewicowych.

Dwie osoby zostały zabite a kilkanaście odniosło rany. Manifestanci usiłowali podpalić kościół św. Franciszka, lecz zamiar ten policja w porę udaremniła.

Madryt. (PAT). Na ulicy dokonano zamachu na sędziego Pedregala, który skazał niedawno studentów - faszystów za udział w zamachu na Jimenez de Deasua. Ciężko ranny strzałami rewolwerowymi Pedregal zmarł w drodze do szpitala.

Porto Alegre. (PAT). Burmistrza Rio de Janeiro Pedro Ernesto aresztowano pod zarzutem współdziałania z akcją komunistyczną. Jest on znanym lekarzem i właścicielem sanatorium.

W ostatnich dniach rząd brazylijski wydał szereg dekretów, na mocy których zwolniono wielu urzędników państwowych, bankowych, kolejowych i innych za branie udziału w spiskach komunistycznych. Min. oświaty usunął ze stanowisk kilkunastu profesorów medycyny i prawa za działalność wyrotową.

W m. Passo Fundo patrol wojskowy napotkał grupę komunistów rozrzucających ulotki. Stawili oni zbrojny opór, przyczem jeden został zabity, a pozostałych ujęto.

W Brazylii wprowadzono cenzurę pocztową i telegraficzną.

Londyn. (A. T. E.). Z Dublina donoszą, że tłum, złożony z około tysiąca osób, wtargnął na salę „College Green”, gdzie odbywało się wielkie zgromadzenie komunistów i rozpędził wszystkich.

Zebrań przewodził przywódca komunistów irlandzkich William Gallacher, który przybył na salę z obandażowaną głową z powodu obrażeń, jakich doznał w niedzielnej utarczce z narodowcami. Tłum wznosił okrzyki: „Nie chcemy komunizmu w Dublinie!” W kierunku stołu przydziałnego rzucono kamienie i butelki. Dopiero policja zdołała przywrócić spokój.

Do manifestacji przeciwkomunistycznych doszło również przed gmachem partji republikańskiej oraz przed siedzibą loży wolnomularskiej. I tu policja rozproszyła manifestantów przy użyciu pałek gumowych.

Londyn. (A. T. E.). Jak podaje prasa amerykańska, izba reprezentantów w Waszyngtonie była widownią, nawet jak u amerykańskie stosunki, niezwyklej demonstracji.

Grupa bezrobotnych w liczbie około tysiąca osób, przybyłych ze wszystkich stron kraju do Waszyngtonu, usadowi-

ła się w kuluarach izby reprezentantów, której członkowie odbywali ostatnie przedświąteczne posiedzenie. Bezrobotni oświadczyli, że nie mając za co przeżyć świąt postanowili spędzić je w Białym Domu, który, jak wiadomo, jest również siedzibą parlamentu amerykańskiego. Wobec prób usunięcia ich pręmcą demonstranci zaczęli śpiewać komunistyczne pieśni, w końcu podnieśli taką wrzawę, że izba musiała przerwać posiedzenie, nie wyczerpawszy porządku obrad.

Petardy na rewji wojskowej

Madryt. (PAT). W czasie defilady wojskowej na Paseo de la Castellana z okazji rocznicy ogłoszenia republiki zaszły dwa wypadki.

Tuż po rozpoczęciu defilady, w pobliżu trybun, gdzie znajdował się tymczasowy prezydent Martinez Barrio i członkowie gabinetu, rozległy się silne detonacje. Publiczność w panice rzuciła się do wyjść. Eskorta prezydenta i kompanja piechoty, która defilowała, sądząc, że nastąpił zamach, otoczyły gęstym pierścieniem trybunę rządu. Okazało się, że detonacje spowodowane były przez garść petard, które pękały serjami jedna po drugiej z wielkim hałasem, ale nie wyrządziły żadnej szkody.

Oficera, który w chwili zamieszania wyciągnął rewolwer i strzelił, pobito.

W parę minut później, gdy defilowała gwardja cywilna, znowu rozległ się huk. Tym razem były to wystrzały z rewolweru. Policja zatrzymała pewnego osobnika, którego tłum wska-

zał, jako sprawcę strzałów, i z trudem uratowała go od śmierci. Aresztowany udowodnił, że nie strzelał. Sprawcy strzałów, które raniły w nogę gwardzistę, nie znajdującego się na służbie, nie wykryto.

Madryt. (PAT). Podczas zająć raniono dziecko, zamieszcane w tłumie.

Ogólna liczba ranionych przy tych zająciach wynosi 3 osoby, aresztowano 4 osoby. Sprawcę wybuchu petard aresztowano.

Również i w Owidio w czasie świątecznej defilady doszło do zająć:

Przeglądając się z okna uroczystościom dziewczęta wzniosły okrzyk: „Niech żyje Hiszpanja!” Wzięto je za faszystki. Tłum chciał wtargnąć do mieszkanka, z którego padły okrzyki, policja z trudem uspokoiła publiczność, rozpraszając ją. Nieco później doszło do starcia pomiędzy grupą faszystów i socjalistów. Wymieniono kilka strzałów.

Do kogo należy jezioro Tana?

Rzym. (A. T. E.). Półurzędowy „Giornale d'Italia” polemizuje w formie niezwyklej ostrej z ostatnim twierdzeniem „Daily Expressu”, że „jezioro Tana dotychczas uważane było za angielskie i zawsze też niem zostanie”.

Dziennik włoski w odpowiedzi podkreśla, że jezioro Tana było abisyjskie, a teraz znajduje się w posiadaniu żołnierzy włoskich, co w chwili obecnej stanowi jedyny całkowicie bezsporny fakt. Twierdzenie jakoby było angielskie można uważać jedynie za pobojne życzenie. W rzeczywistości jest ono „niepoważną bzdurą”.

Zastrzegając się następnie przeciw porównywaniu sprawy jeziora Tana z położeniem nad kanałem Suezkim, „Giornale d'Italia” podkreśla, że wojsko

włoskie zdecydowanie odpowie na każdą próbę wprowadzenia w czyn angielskich pogrodek.

Londyn. (PAT). Korespondent Reutersa donosi z Asmary, że najwyższy szczyt półwyspu Gorgora na jeziorze Tana, na którym przed trzema dniami zatknięto sztandar włoski, otrzymał nazwę szczytu Mussoliniego. Uroczysta ceremonia nadania tej nazwy odbyła się pod przewodnictwem sekretarza partji faszystowskiej — Starace.

Ag. Reutersa zaznacza, iż pewne znaczenie polityczne może być przypisywane temu gestowi, w którym ze strony Włochów ujawnia się chęć podkreślenia, że przybyli oni nad jezioro Tana, aby tam pozostać na zawsze.

Zgniecieni przez winę

Tokio. (PAT). W jednej z kopalni węgla zerwała się winda i spadła na dno szybu. Z pośród 82 pracujących górników wydobyto dotychczas na powierzchnię 49 trupów.

Tokio. (PAT). Jak się zdaje, większość górników, którzy znajdowali się w kopalni Fukuoka podczas oberwania się windy, poniosła śmierć. Na powierzchnię wydobyto dotychczas 49 zabitych i 20 ciężko rannych.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 15. 4. 1936 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Targ.

Spędzono: wołów 25, buhajów 110, krów 225, świń 1220, cieląt 310, owiec 20, razem 1910 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

BYDŁO:

Woły:	
Pełnione wytuczony nieoprzędzowy	56— 62
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	48— 54
Mięsiste tuczone starsze	42— 46
Miernie odżywione	36— 40
Buhaje:	
Wytuczony pełnomięsiste	54— 56
Tuczone mięsiste	54— 52
Nietuczony dobrze odżywiony starsze	42— 46
Miernie odżywione	36— 40

Krowy:	
Wytuczony pełnomięsiste	52— 60
Tuczone mięsiste	46— 50
Nietuczony dobrze odżywiony	30— 36
Miernie odżywione	14— 20

Jałowice:	
Wytuczony pełnomięsiste	56— 60
Tuczone mięsiste	48— 54
Nietuczony dobrze odżywiony	42— 46
Miernie odżywione	36— 40

Młodzież:	
Dobrze odżywione	36— 40
Miernie odżywione	32— 34

Cielęta:	
Najprzodniejsze cielęta wytuczony	84— 90
Tuczone cielęta	72— 80
Dobrze odżywione	64— 70
Miernie odżywione	50— 56

OWCE:	
Wytuczony pełnomięsiste jaagnięta i młodsze skopy	00— 00
Tuczone starsze skopy i maciorki	00— 00
Dobrze odżywione	00— 00
Miernie odżywione	00— 00

ŚWINIE: (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	90— 92
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	86— 88
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	80— 84
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi	70— 78
Maciory i późne kastraty	74— 84

Przebieg targu normalny.

Śp. prof. Grochmalicki

Dziś przed południem zmarł w szpitalu SS. Elżbietanek profesor zoologii Uniwersytetu Poznańskiego prof. Jan Grochmalicki. Śp. zmarły piastował na Uniwersytecie Poznańskim stanowisko rektora i był znany w szerokich sferach społeczeństwa, przede wszystkim ze swego życzliwego stosunku do młodzieży akademickiej.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.31 — 5.31 1/2 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.28 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 15. 4. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% póż. konwers. 56,— oraz za 4% premj. dol. 50.50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4 1/2% listy zast. złote w złocie po 41,—, natomiast 4 1/2% złotych listy zast. ofiarowano po 38,—; w końcu obracano 4% listy zast. konwert. po 36,—.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 95.50 — bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papieru procentowe

5% państw. póż. konwers. 56,— P.	
4% póż. premj. dol., seria III 50.50 P.	
4 1/2% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4 1/2% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.)	41,— +
4 1/2% złote listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 38,— O.	
4% listy zastaw. konwert. ostempl. P. Z. K.	36,— +
Tendencja spokojna.	

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 15. 4. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STAN DARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Zyto (Uspob. mocne.)	14.75
Pszenica (Uspob. spokojne)	19.00— 20.15
Jęczmień browarowy	15.50
Uspobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l.	15.00— 15.25
Jęczmień 670—680 g/l.	14.75— 15.00
Uspobienie spokojne.	
Owies 450—470 g/l.	14.75— 15.00
Owies standardowy	14.25— 14.50
Uspobienie spokojne.	
Maka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	21.25— 21.50
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	20.75— 21.00
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	19.75— 20.25
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	16.75— 17.75
żytnia posł. pon. 65% wł. w.	15.25— 16.25
Uspobienie spokojne.	
pszenka gat. I wyc. 0-20% wł. w.	32.25— 34.00
pszenka gat. IA 0-45% wł. w.	31.50— 32.00
pszenka gat. IB 0-55% wł. w.	30.50— 31.00
pszenka gat. IC 0-60% wł. w.	30.00— 30.50
pszenka gat. ID 0-65% wł. w.	29.00— 29.50
pszenka gat. IIA 20-55% wł. w.	28.25— 28.75
pszenka gat. IIB 20-65% wł. w.	27.75— 28.25
pszenka gat. IID 45-65% wł. w.	25.25— 25.75
pszenka gat. IIF 55-65% wł. w.	23.25— 23.75
pszenka gat. IIG 60-65% wł. w.	21.75— 22.25
pszenka gat. IIIA 60-70% wł. w.	19.75— 20.25
pszenka gat. IIIB 70-75% wł. w.	17.75— 18.25
Uspobienie spokojne.	
Otreby żytnie stand.	12.00— 12.50
Otreby pszenne grube stand.	12.00— 12.50
Otreby pszenne średnie stand.	11.00— 11.75
Otreby jęczmienne	10.75— 12.00
Rzepak zimowy	40.00— 41.00
Śmiecie lniane	42.50— 44.50
Gorzczyca	32.00— 34.00
Wyka latowa	25.50— 27.50
Peluszka	26.00— 28.00
Groch Viktorja	21.00— 25.00
Groch Folgera	21.00— 23.00
Łubin niebieski	10.50— 11.00
Łubin złoty	13.00— 13.50
Seradela	24.50— 26.50
Koniczyna czerwona surowa.	120.00— 130.00
Koniczyna czerw. 95-97% czysta	135.00— 145.00
Koniczyna biała	75.00— 100.00
Koniczyna szwedzka	165.00— 190.00
Koniczyna żółta odluszczone.	65.00— 75.00
Przełot	75.00— 90.00
Ziemniaki jadalne	4.25— 4.75
Makuch lniany w taflach.	18.25— 18.50
Makuch rzepakowy w taflach	15.00— 15.25
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43%	16.75— 17.25
Srut Soja	21.00— 22.00
Słoma pszenka luzem	2.20— 2.45
„ pszenka prasowana	2.70— 2.95
„ żytnia luzem	2.50— 2.75
„ żytnia prasowana	3.25— 3.50
„ owslana luzem	2.75— 3.00
„ owslana prasowana	3.25— 3.50
„ jęczmienna luzem	2.20— 2.45
„ jęczmienna prasowana	2.70— 2.95
Siano zwykłe luzem	5.75— 6.25
„ zwykłe prasowane	6.25— 6.75
„ nadnoteckie luzem	6.50— 7.00
„ nadnoteckie prasowane	7.50— 8.00

Ogólne usposobienie spokojne. Ogólny obrót: 1304.3 tonn, w tem żyta 257 tonn, pszenicy 55 tonn, jęczmienia 120 tonn, owsa 25 tonn.

W wiadomościach

Podczas Wielkiejnoy zanotowano w całej Francji wiele śmiertelnych wypadków ulicznych. Według dotychczasowych obliczeń 11 osób zginęło, a 34 doznało cięższych lub lżejszych obrażeń. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba ta jest nieco niższa.

*

Dziś o godz. 20 premier Sarraut wygłosi przemówienie na bankiecie, wydanym przez syndykat dziennikarzy prowincjonalnych. Mowa będzie transmitowana przez radio.

*

W Wiedniu z rozkazu prokuratora aresztowano radcę rachunkowego w min. spraw wewnętrznych Totha, który według dotychczasowych danych zdefraudował w ciągu swej kilkuletniej działalności około 250 tysięcy szylingów z pieniędzy skarbowych.

*

Przybył z Rzymu do Wiednia b. król hiszpański Alfons 13. W czwartek obecny będzie na ślubie siostrzenicy b. cesarzowej Zyty z ks. Alfonsem Bourbon - Parma.

*

Na Łotwie ustąpił prezydent Kwietits. Jego następcą jest dotychczasowy premier, Ulmanis.

*

MacDonald udał się dziś do kliniki, gdzie podda się lekkiej operacji. Stan zdrowia b. premiera jest w zupełności zadowalający.

„O włos od załamania”

W świątecznym numerze „Gazety Polskiej” przeczytaliśmy z niemałym zainteresowaniem, stopniowo przerażającym się w zdumienie, artykuł b. min. Matuszewskiego p. t. „Pięć miesięcy deflacji”. W artykule tym twórca programu deflacyjnego udziela rządowi absolutorjum z jego dotychczasowej działalności, wyrażając tylko żal, że to, co „poszczególni członkowie gabinetu mówili, częstokroć od tego, co robiono, — odbiegało”.

P. Matuszewski widzi następujące dodatnie skutki działalności gospodarczej rządu: 1) przywrócenie zaufania, 2) odzyskanie równowagi budżetowej (na podstawie wyników marcowych) i 3) pewne przymknięcie „nożyc” cen. Wobec tak pomyślnych wyników polityka deflacyjna powinna być nadal konsekwentnie kontynuowana „w czynach i słowach”, a to zależy zarówno od rozumu, umiejętności i siły charakteru rządzących, jak i od zaufania rządzonych.

Zgromadziwszy w ten sposób argumenty na poparcie swego programu deflacyjnego, ostro rozprawia się p. Matuszewski ze zwolennikami „nakręcania konjunktury”, a zwłaszcza z głównym swoim antagonistą, b. ambasadorem Filipowiczem. Niestychanie ciekawie, wprost rewelacyjnie, brzmi tutaj „argumentum historicum”, przy pomocy którego były minister usiłuje byłego ambasadora położyć na obie łopatki.

Oto p. Matuszewski twierdzi, ni mniej ni więcej, jak tylko to, że rokiem inflacyjnego „nakręcania konjunktury” był rok 1935 aż do grudnia, kiedy poczęły działać pierwsze procesy, równające w dół, zastosowane przez obecny rząd. W roku 1935 skarb zacerpnął z emisji około 200 milionów, a na roboty publiczne wydano znacznie więcej. W ten sposób zrealizowano częściowo program p. Filipowicza, który domaga się 800-miljonowej dotacji na roboty publiczne, pochodzącej ze specjalnej emisji kredytowej.

„Co z tego wynikło?” — zapytuje p. Matuszewski i daje następującą odpowiedź:

„To, że jesienią roku zeszłego po raz pierwszy od bardzo dawna znaleźliśmy się o włos od załamania. W okresie najgorszych miesięcy: sierpień, wrzesień, październik, listopad, kiedy opinia czuła, że rozgrywa się w najwyższych kołach spór decydujący o dalszy kierunek polityki gospodarczej między zwolennikami inflacji i jej przeciwnikami — zaczęliśmy zjeżdżać po równi pochyłej w dół. W ciągu miesięcy: sierpień, wrzesień i październik 1935 — odpływ wkładów z banków publicznych i prywatnych wyniósł 98 milj. zł. W ciągu września, października, listopada odpłynęło z rezerw kruszcowo-dewizowych Banku Polskiego 61 milj. zł, t. j. prawie 11,7 proc. całego zapasu. Jak słusznie wyraził się sen. Kozłowski, był to „plebiscyt”, który wykazał, że społeczeństwo jak najnieufniej odnosi się do wszelkiego rodzaju eksperymentów inflacyjnych i walutowych.”

To stwierdzenie ma znaczenie dokumentu. Były minister skarbu rządów pomajowych, naczelny redaktor naczelnego organu rządowego, uważany i uważający sam siebie za twórcę programu finansowo-gospodarczego, wykonywanego przez obecny rząd, — stwierdza wyraźnie, że w r. 1935, a więc za rządów pp. Kozłowskiego i Sławka, były robione „eksperymenty inflacyjne i walutowe”, że podejmowano próby „inflacyjnego nakręcania konjunktury”, że skutkiem tego znaleźliśmy się... „o włos od załamania”.

Dopiero od p. Matuszewskiego do-

wiedzieli się niektórzy ludzie w Polsce o tem, o czym my — nie tak wyraźnie ze względów cenzuralnych — pisaliśmy znacznie wcześniej, a mianowicie o błędnej polityce gospodarczej i jej fatalnych skutkach, o jedenastomiesięcznym okresie „nakręcania konjunktury”, który omal nie skończył się... załamaniem.

Dlaczego właśnie w r. 1935 odbywało się to „nakręcanie”, to jest osobny, nader ciekawy temat. Dzisiaj zakończymy nasze uwagi dwoma pytaniami, na które czytelnik sam znajdzie łatwo odpowiedź:

1) Dlaczego dotychczas ze strony obozu rządowego twierdzono, że program obecnego rządu jest kontynuacją programu pp. Kozłowskiego i Sławka? (Tak stawiał sprawę w znanym swem przemówieniu w Senacie sam p. Kozłowski).

2) Dlaczego przeciwnicy „nakręcania” milczeli, gdy ono się odbywało, choć widzieli fatalne skutki tej polityki i dlaczego występują ze swoją krytyką dopiero po ustąpieniu rządów, dzięki którym „znaleźliśmy się o włos od załamania”?

M. K.

W pogoni za mandatami

Kampanja wyborcza na tablicach ulicznych — Hipokryzja komunistów — Czerwieńce moskiewskie płyną — Koszta kandydatury dochodzą nieraz do miliona

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryz, 14 kwietnia
W cieniu świeżej zieleni kasztanów wyrosły we wszystkich dzielnicach Paryża t. zw. „panneaux” wyborcze. Niestetyczne, brudne deski, przypominające szkolne tablice. Opiera się je najczęściej o drzewa, zdobiące ulice, aleje i place stolicy. Tablice nie upiększają miasta. Dwadzieścia dni przed wyborami kandydaci mają prawo wypisywać swoje credo polityczne oraz programy na owych „panneaux”.

Lektura ich jest interesująca i pouczająca. W tym roku zwraca przede wszystkim uwagę różnorodność opinij kandydatów, niezliczona ilość ilustrowanych afiszów socjalistycznych i komunistycznych, a wreszcie i ton specjalny.

Oto kandydat, mieniący się „republikaninem narodowym i rewolucyjnym”, inny „kandydatem bez przynależności politycznej”, inny znowu „anarchistą kontemplatywnym” i t. p. Obok dziwnych kandydatur wysuwają się inne, świadczące o nowych potrzebach społecznych. Do tych należy p. Jutex, nazywający się niezależnym, a domagający się miejsca dla młodych w życiu publicznym. Legitymuje się oświadczeniem, że liczy 27 lat. Pułkownik Mornet znowu występuje jako kandydat „de la plus Grande France”.

Jeżeli z kolei przypatrzymy się kolorowym afiszom, to zobaczymy, że socjalistyczne przedstawiają szczęśliwą rodzinę, a komunistyczne Hitlera z nożem w ustach. Lecz obok godła „nazich” wyrysowane jest również godło francuskich monarchistów i „Krzyża Ognistego”. Jednym z hasel międzynarodówek w kampanji wyborczej, to ataki na „francuskich hitlerowców, agentów zagranicy”!

Inny afisz komunistyczny przedstawia Verdun i jego cmentarz, a nosi następujący napis: „Głosujcie na komunistów, by uniknąć podobnej hekatombi”.

Jeżeli jeszcze zaznaczyć, że w ulotkach nie rzuca się już obelg ani na armję, ani na jej szefów — że bolszewik Vaillant-Couturier niemal chlępi się, iż służył pod rozkazami gen. de Castelleau, wielkiego patrioty i katolika, to łatwo zrozumiemy, że ten nowy, dotąd zupełnie nieznan ton, niemalże narodowy, w prozie wyborczej komunistów ma jeden, jedyny cel: w pole wyprowadzić głoszących, przedstawiając im zwolenników ustanowie-

nia sowietów we Francji, jako obywateli, mających na względzie dobro kraju, poszanowanie władzy i własności prywatnej, a nie dążących do żadnych katastrofalnych przewrotów społecznych. Dlatego liczne ich odezwy noszą te charakterystyczne wezwania: „dla Francji wolnej, silnej i szczęśliwej”.

Nie potrzeba chyba dodawać, że ta zmiana tonu, czyli taktyki propagandowej została spowodowana „ukazem” Moskwy. Gen. Castelleau przestraszał też już pewne ugrupowania katolickie przed hipokryzją i niebezpieczeństwem, kryjącym się za ową prozą i działalnością bolszewicką. Ponięwał zaś Francja jest zasypiana zarówno afiszami, bardzo drogo kosztującymi, jak i broszurami i odezwaniami lewicowcami, więc łatwo odgadnąć, że pieniądze bolszewickie płyną hojnie.

Francuska kampanja wyborcza jest nad wyraz kosztowna. Zdobyć mandat poselski kosztuje najmniej 50 000 fr., częściej 100 000, a w pewnych wypadkach dochodzi nawet do miliona! Posłowie nieraz zadłużają się na całą kadencję izby ustawodawczej.

Dlaczego jednak kampanja wyborcza pochłania tak poważne sumy? Z nią bowiem związana jest ogromna propaganda. Kandydat poselski musi rozporządzać t. zw. „permanence”, czyli lokal w którym stale, jeżeli nie on sam, to jego sekretarz znajduje się na zawołanie ewentualnych wyborców.

„Permanence” rozkłada się najczęściej w małych kawiarenkach, zwanych „bistros”. Na drzwiach wywieszona jest na białym płótnie wypisany napis, że taki a taki kandydat przyjmuje w tym lokalu. Lokal kosztuje, a zwłaszcza niezliczona ilość kieliszków wina, koniaku i wódki, które wypijają wyborcy na... koszt kandydata. Czasami kandydat do fotelu poselskiego wynajmuje pusty sklepik na czas kampanji wyborczej. Musi zaangażować sekretarza, nie mówiąc już o t. zw. „agentach wyborczych”, drogo opłacanych.

Ale to nie wszystko! Połowę, a czasem i więcej ogólnych wydatków pochłaniają afisze, najpierw obwieszające program danego kandydata, następnie zwalczające przeciwników, a wreszcie w najlepszym wypadku dziękczynne, gdy nastąpił wybór.

Na prowincji — kandydat musi ponadto objechać wszystkie, nawet najmniejsze gminy, organizować zebrania,

Z życia

(—) Pomorski korespondent „Kurjera Warszawskiego” donosi temu pismu o zjeździe delegatów gmin zbiorowych wiejskich, odbytym z całego Pomorza w Toruniu. Wyniki obrad tego zjazdu tak charakteryzuje:

„75 proc. gmin wiejskich ma budżety deficytowe. Wprowadzenie gmin zbiorowych powiększyło znacznie ciężary gminne. Zadłużenie samorządu wiejskiego na Pomorzu sięga sumy 14 milj. zł. W 8 powiatach ciężary te mają na siebie przejąć samorządy powiatowe, w pozostałych 8 gminy pozostawione są samym sobie.”

Zupełnie podobny stan finansowy wykazują gminy zbiorowe województwa poznańskiego i Małopolski. Stare gminy zbiorowe w b. Kongresówce i w województwach wschodnich w większości zgłosiły się do utworzonych przez rząd komisji odciążeniowych, domagając się odciążenia z urzędu.

Niewypłacalność gmin zbiorowych całej Polski jest tedy bezspornie stwierdzona. Nie można tu mówić o zlej gospodarce gmin. Takich wypadków oczywiście nie brak, zwłaszcza od czasu, gdy rządy w wielu gminach objęli narzuceni zgóry wójtowie. Gdy jednak wszystkie gminy zbiorowe we wszystkich częściach Polski wykazują deficyty budżetowe, musimy z tego faktu wyciągnąć jedyny logiczny wniosek: błąd tkwi w organizacji gmin. Albo na gminy zrzucił rząd za duże obowiązki, oddając do ich dyspozycji zbyt szczupłe środki finansowe, albo organizacja gmin jest zła, albo winne są tu obydwie te przyczyny.

Cytowane setkami przykłady dowodzą, niezbitcie, iż zastąpienie prawie bezpłatnie sprawowanych funkcji w gminie jednostkowej przez wielki „kwalifikowany” aparat biurokratyczny pochłania wszystkie środki finansowe nowej gminy zbiorowej. Obowiązek dodatkowych świadczeń gmin w miejsce rządu (dodatki mieszkaniowe nauczycieli, drogi, ewidencja ludności, areszty, policja miejscowa) pociąga za sobą dodatkowe wydatki na parę dziesiątków milj. zł. Skutek tych dwu przyczyn jest prosty: gminy brną w dług i ogłaszają niewypłacalność.

A rząd? Tu i ówdzie łączy dwie gminy zbiorowe w jedną nową, sądząc, iż może, gdy połączy razem swe środki finansowe, a zmniejszy ilość personelu, związa wydatki z dochodami. W ten sposób nowe gminy zbiorowe stają się podobne do dawnych powiatów. W ten sposób jednak samorząd gminny przestaje służyć celom, dla których powstał: celom ściśle lokalnym, a stwarza konkurencję starostwom i wydziałom powiatowym.

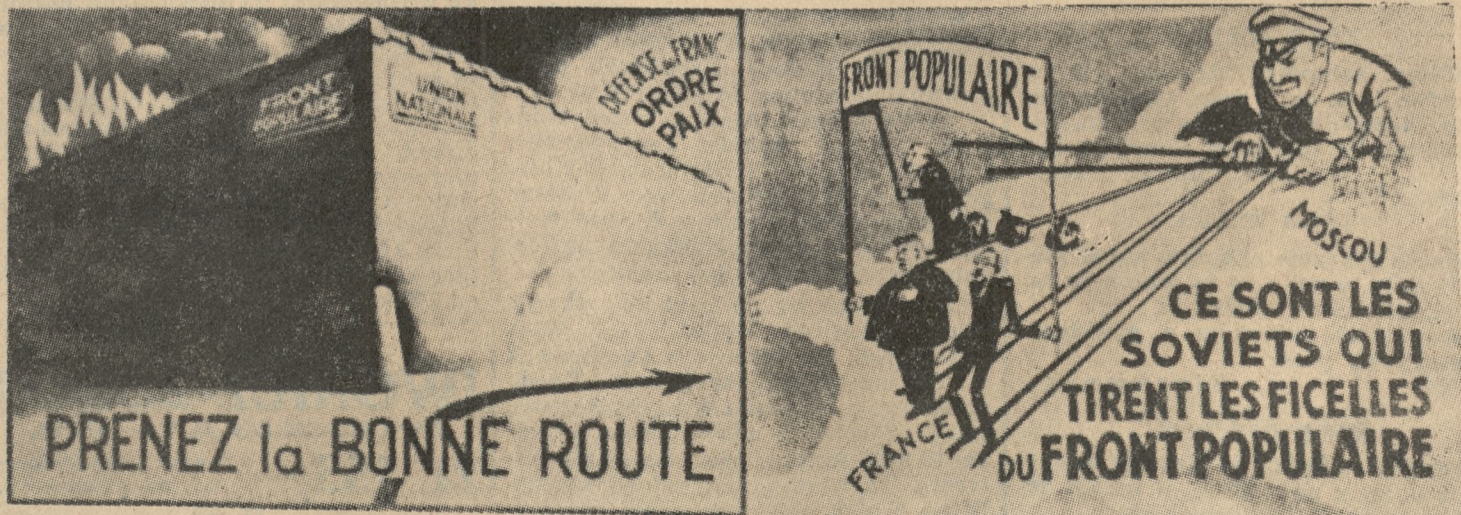
Z Nar. Organizacji Kobiet

Walne zebranie w dniu 16 b. m. nie odbędzie się dla ważnych powodów. Termin walnego zebrania podany będzie później. Rozesłane zaproszenia są ważne. ZARZĄD.

rozporządzając do objazdu nietylko samochodem, ale i szoferem, — inaczej mówiąc jeść, a często i mieszkać przez 6 tygodni w hotelach.

Ta drożyzna wyborcza sprawiła po części, że w tym roku około 75 posłów nie kandyduje powtórnie. Mimo to jednak nowe kandydatury są bardzo liczne. Prawdopodobnie przekroczą liczbę 4 000 na 618 deputowanych, których liczyć będzie przyszła izba. Jeszcze do 18 kwietnia przyjmuje się zgłoszenia kandydatur.

I. B.

Barwne afisze rozpoczęły tegoroczną walkę wyborczą.

Pan Doroszenko

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

L w ó w, 14 kwietnia. Głośna jest w całej Polsce sprawa t. zw. „zaborczych“ emerytów, którym odlicza się pewną ilość lat wysługi z tej racji, iż służyli oni nie narodowi polskiemu, lecz rządowi zaborczym. Dla olbrzymiej większości tych emerytów w Małopolsce jest to oczywiście krzywda, gdyż nie ulega najmniejszej wątpliwości, że samorząd galicyjski w Austrii służył w znacznej mierze — zresztą wbrew woli zaborcy — interesom polskim.

Ale zdarzają się wypadki innego traktowania innych naprawdę zaborczych działaczy. Lwowski dziennik ukraiński donosił niedawno, iż na opróżnioną po śmierci prof. Wasyla Bidnowa katedrę historii na wydziale prawosławnej teologii uniwersytetu warszawskiego powołany został „znany ukraiński historyk“, p. Dymitr Doroszenko.

Przeszłość p. Dymitra Doroszenki nie jest w stosunku do Polski białą, niezapisaną kartą. Przeciwnie, przeszłość tego najnowszego profesora warszawskiego uniwersytetu wiąże się bardzo ściśle z dziejami sprawy Chełmszczyzny, którą nam Ukraińcy, oparci o siłę niemiecką, chcieli odebrać od Polski. W czasie wielkiej wojny sprzymierzili się Ukraińcy z imperializmem niemieckim, który ich wynagrodził stworzeniem ukraińskiego państwa w Kijowie i traktatem brzeskim.

P. Dymitr Doroszenko został w dniu 20 maja 1918 r. ministrem spraw zagranicznych rządu hetmana Skoropadkiego, egzystującego w Kijowie z łaski Niemców i w oparciu o ich bagny. Szczegółowo opowiada o tem p. Doroszenko w trzeciej części swoich pamiętników, wydanych we Lwowie w r. 1923 nakładem „Czerwonej Kaliny“.

Na stronie 37 i następnych tego tomu opisuje p. Doroszenko swoje starania o ratyfikację traktatu brzeskiego przez Austrię, gdyż dopiero po ratyfikacji mogłyby te ziemie być oddane pod cywilny zarząd ukraiński. Austria przestraszyła się wtedy stanowczej postawy polskiego społeczeństwa (między in. także tych emerytów, o których ówczesnym zachowaniu się pisze tak żywo w swoich pamiętnikach Hołówko) i zwlekała z ratyfikacją, domagając się pewnych — drobnych — ustępstw terytorjalnych od Ukraińców w celu ulagodzenia oburzonej opinii polskiej.

P. Doroszenko pisze, iż wiedział o tem, że w niektórych powiatach północnych Chełmszczyzny ludność rumska jest w wybitnej mniejszości i te powiaty chciał przehandlować Austrii, we wrześniu 1918, wzamian za bezwarunkowe ustąpienie Ukrainie powiatów południowych, rzekomo bardziej ruskich i, wzamian za przyrzeczenie Austrii, iż Galicja, n a w e t j e j etnograficznie polska część, w żadnym wypadku nie zostanie przyłączona do przysięgłego państwa polskiego. Oto jest obiektywizm naukowy dzisiejszego profesora warszawskiego i jego lojalność wobec narodu polskiego.

W październiku 1918 r. wiedzano już na Ukrainie, że z Austrią jest źle.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO LAZARZ

Walne zebranie odbędzie się dziś, w środę 15 b. m., o godz. 20, w lokalu p. Dusika przy ul. M. Focha 62.

Punktualne przybycie wszystkich członków jest obowiązkowe.

Kierownik

KOŁO JEŻYCE

Walne zebranie odbędzie się w czwartek 16 b. m. o godz. 19,30 na sali Stron. Narod., św. Marcin 65. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe!

Kierownictwo Koła

KOŁO WILDA

Walne zebranie odbędzie się w piątek 17 b. m. o godz. 20 w lokalu p. Zawadki, ul. Górna Wilda 75.

Wszystkich członków o punktualne przybycie proszę

Kierownik

KOŁO OSIEDLE

Otwarcie świetlicy nastąpi w czwartek 16 b. m., o godz. 20-ej, w lokalu zebrania przy ul. Czarniejewskiej.

Wojska austriackie wszczęły samowolny powrót do krajów ojczystych. Wtedy p. Doroszenko pomyślał przedewszystkiem o Chełmszczyźnie, opuszczanej przez austriackie oddziały okupacyjne. W tym celu udał się do Berlina, ażeby uzyskać tam pozostawienie wojsk niemieckich na Ukrainie i zajęcie przez specjalnie zadosponowane dywizje niemieckie Chełmszczyzny, wolnej już od austriackich okupantów.

W dniu 24 października 1918 r. był już p. Doroszenko w Berlinie. Niestety, misja jego została opóźniona przez nagłe zachorowanie na grype. Dopiero w drugim tygodniu listopada rozpoczęły się urzędowe wizyty u premiera i ministrów nowego gabinetu niemieckiego (ks. Maks. Badeński). W dniu 8 listopada wręczył poseł ukraiński, rezydujący już od dawna w Berlinie, listy uwierzytelniające Wilhelmu II. Była to ostatnia uroczystość tego rodzaju na dworze berlińskim. W dniu 9 listopada zawarł p. Doroszenko umowę w niem. ministerstwie spraw zagranicznych m. i. tej treści, iż dwie albo trzy dywizje niemieckie mają zająć teren okupacji austriackiej na Chełmszczyźnie i pod tą ostatnią Ukraińcy mają czempredziej wprowadzić tam swoją administrację cywilną i sformować swoją milicję. Równocześnie administracja ukraińska na terytorjum okupacji niemieckiej Chełmszczyzny i Podlasia, która dotychczas miała ograniczony zakres działania do spraw kulturalnych i szkolnych, miała się przetrworzyć w normalną administrację cywilną.

O godzinie dwunastej w południe automobil p. Doroszenki wyjechał z Wilhelmstrasse na Unter den Linden, gdy kolporterzy zaczęli wykrzykiwać wiadomość o abdykacji Wilhelma II i o wybuchu rewolucji. Za kilka minut rozległy się strzały na ulicach Berlina i — chytre plany p. Doroszenki

rozwiąły się w oparach przewrotu i upadku militarne Niemiec.

Taki ukraiński minister zamiast troszczyć się o Kijów i Charków zabiegał w Berlinie o męczeńską ziemię chełmską, która krwią potwierdziła przynależność swoją do Polski. A przecież p. minister Doroszenko z pewnością wiedział w r. 1918 o tem, o czem napisał w r. 1935 p. Kubijowicz, Ukrainiec, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego: „W latach 1916—18 Chełmszczyzna i Podlasie były prawie czysto polskimi ziemiami“ (pod względem etnograficznym — przyp. mój). A dzisiaj — pisze p. Kubijowicz w „Ukr. roczniku statystycznym“ za r. 1935 — „niema już na Chełmszczyźnie i Podlasiu ani jednego powiatu, gdzieby Ukraińcy tworzyli większość, a absolutną większość mają tylko w 11 gromadach“.

P. Doroszenko ma wyklądać prawosławnym teologom na uniwersytecie warszawskim historję. Czy zdoła się ten historyk na potrzebny obiektywizm naukowy i na uwzględnienie w swoich wykładach tych procesów historycznych, które przemawiają za Polską na kresach wschodnich? Czy nauczając przyszłych księży prawosławnych dla tej części ludności Chełmszczyzny i Podlasia, która z wyznaniem prawosławiem łączy poczucie narodowe polskie, zdoła się polityk Doroszenko na pracę dla Polski — czy też w nowych zmienionych warunkach będzie nadal pracował dla Ukrainy w Warszawie, jak pracował niegdyś w Berlinie?

A w Berlinie pracował p. Doroszenko nie tylko w r. 1918, jako ukraiński minister, lecz także w latach powojennych jako dyrektor założonego przez Niemców Instytutu Ukraińskiego. Od kiedy to zaczynamy sprawdzać do Polski historyków aż z Berlina?

M. R.

Turcja wypowiada traktat lozański

Warszawa. (Tel. wł.). Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego“ donosi, że Turcja żąda rewizji traktatu lozańskiego, mówiącego o rozbrojeniu Bosforu i Dardaneli, powołując się przytem na art. 19 paktu.

„Sam fakt — pisze wspomniany korespondent — że Turcja wybrała zwykłą procedurę prawną, że nie idzie za przykładem Niemiec a potrosze i Austrii i nie ucieka się do metody faktów dokonanych, lecz stawia sprawę rewizji traktatu lozańskiego na drodze układów dobrowolnych i wzajemnych — fakt ten usposobił do niej życzliwie szereg zainteresowanych państw.“

„Turcja wskazuje m. in. na to, że wyścig zbrojeniowy jest dziś wszędzie na porządku dziennym, rozbudowa fortec odbywa się bez przeszkód na wszystkich prawie granicach. Mechanizm zbiorowej gwarancji, na którym

oparty jest traktat lozański, okazał się w praktyce zawadny i nie odpowiada zupełnie rzeczywistości. Turcja zgodziła się na rozbrojenie cieśnin, ufa w moc prawa międzynarodowego i szybkie zastosowanie go przez Ligę Narodów. Otóż wszystkie te moralne przesłanki przestały istnieć i dlatego bezpieczeństwo wybrzeży wymaga jak najszybszej rewizji istniejącego stanu rzeczy.“

Ankara Pat. Pod przewodnictwem prezydenta republiki odbyło się doniosłe posiedzenie rady ministrów. Na tem posiedzeniu wziął udział szef sztabu głównego marsz. Feyzi.

Rada ministrów zastanawiała się nad całokształtem położenia w polityce międzynarodowej i przystąpiła do wiadomości treści odpowiedzi rozmaitych mocarstw na notę turecką, dotyczącą cieśnin.

Skarby sztuki w niebezpieczeństwie

Londyn. (PAT). Z Gibraltaru donoszą, że próby ruszenia z miejsca statku „Ranpura“, wiozącego eksponaty z wystawy chińskiej w Londynie nie dały dotąd żadnego wyniku.

Inny statek tej samej kompanji „Pensular - Oriental“ — „Barrapool“, który znajdował się w drodze do Australji i wczoraj przepłynął przez Gibraltar, otrzymał polecenie zawrócenia z drogi i udzielenia pomocy „Ranpurze“ przez zabranie pasażerów do Marsylii.

Przewiezienie skarbow sztuki chińskiej nie jest jednak przewidziane, gdyż „Ranpurze“ nie zagraża żadne bezpośrednie niebezpieczeństwo. Wysłane z Gibraltaru dwa holowniki admiralicji brytyjskiej czynią dalsze wysiłki celem ściągnięcia statku z mielizny.

Znajdujące się na pokładzie skarby sztuki chińskiej wypożyczone przez rząd chiński na wystawę w Londynie są w 90 stalowych skrzyniach. Każdy przedmiot opakowano w grubą warstwę waty. Skarby te ubezpieczono na sumę 10 milj. funtów szterlingów, ale faktyczna ich wartość jest daleko wyższa. Wiele z nich należy do epoki przedhi-

storycznej i stanowią bezcenne unikaty.

Wystawę chińską w Londynie, która trwała 4 miesiące zwiedziło 422.000 osób.

Nowe stawki komornego

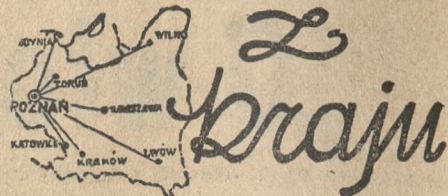
Warszawa. (Tel. wł.). W związku z czasowemi wymówieniami najmu lokali i sklepów handlowych, które w myśl dekretu Prezydenta R. P. z dnia 15 października 1935 r. nie mają podlegać ochronie lokatorów od drugiego półrocza r. b., odbyły się w ostatnich dniach w organizacjach właścicieli nieruchomości zebrania w sprawie ustalenia nowych stawek komornego. Właściciele domów zamierzają podnieść komorne na lokale, nie korzystające z ochrony lokatorów, w granicach od 10 do 15 proc. (w)

IWONICZ-ZDRÓJ

TANI SEZON OD 10. V. — 15. VI.

ZŁ 153,— ryczałt 3-tygodniowy
Ządajcie prospektów.

nr 9228

W SPRAWIE ODRACZANIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Wobec rozpoczynających się w dniu 2 maja r. b. komisji poborowych dla rocznika 1915 i roczników starszych, urzędy wojewódzkie rozesłały przypomnienia, że poborowi, którzy starają się o uzyskanie odroczenia służby wojskowej jako jedyni żywicieli rodziny, winni przygotować wszystkie dokumenty przed poborem, tak, by mogły one być okazane komisjom poborowym.

Słuchacze wyższych uczelni, którzy starają się będą o odroczenie służby wojskowej, obowiązani są okazywać na komisjach dowody akademickie.

O OCHRONĘ ŻREBIĄT W POLSCE

W wielu powiatach, a w szczególności na kresach wschodnich, podnoszone są głosy, opowiadające się za wprowadzeniem ochrony żrebiąt. Wzmocniony popyt na skóry żrebiąt grozi bowiem poważnym pogorszeniem się stanu pogłowia koni, co jest niepożądanym z punktu widzenia gospodarczego i wojskowego.

W związku z tem szereg powiatów podjęło akcję, zmierzającą do powstrzymania ludności wiejskiej od nadmiernej podaży żrebiąt, która rolnikom przyczynia dużo strat ze względu na dobre ceny na konie.

PIELGRZYMKA KURPIÓW NA JASNEJ GÓRZE

Ustalił się taki zwyczaj, że od lat pierwsza każdego roku w okresie świąt wielkanocnych przybywa na Jasną Górę pielgrzymka Kurpiów. Piękny ten zwyczaj zachowany został i obecnie, bowiem w Wielki Czwartek rano przybyła na Jasną Górę pielgrzymka kurpiowska z pod Ostrołki licząca około 140 osób. Pielgrzymka, która odbyła część dalekiej drogi koleją, a część pieszo, wprowadzona została przez O. Kustosza do kaplicy Matki Boskiej, gdzie obecna była na prymarji. W powrotną drogę pielgrzymka wyruszyła w niedzielę po sumie. (KAP)

WYSTAWA PAMIĄTEK POWSTAŃCZYCH I PLEBISCYTOWYCH NA ŚLĄSKU

W związku z uroczystościami obchodu 15 rocznicy Powstania Śląskiego zostanie otwarta dnia 2 maja r. b. w gmachu śląskich wystaw wojewódzkiego w Katowicach wystawa pamiątek powstańczych i plebiscytowych. Wystawa obejmować będzie 7 działów: literatura, sztuka powstańcza, prasa plebiscytowa, broń, mundury itp. W osobnych stoiskach będą pomieszczone pamiątki, dotyczące udziału w powstaniu Korpusu Kadetów ze Lwowa, Obrońców Lwowa itd. Wystawa obejmować będzie około 10.000 eksponatów.

ZAMÓWIENIA DLA SOWIETÓW

Jedną z największych hut, huta „Batory“ przeprowadziła w ostatnich miesiącach cały szereg inwestycji i urządzeń specjalnych do produkcji grubej blachy walcowanej. Przeprowadzone inwestycje wyniosły około pół miliona zł. Dzięki tym inwestycjom huta „Batory“ może wykonywać zamówienia na eksport, a zwłaszcza dla Sowietów. Miesięczna produkcja blachy według zamówienia Sowietów wynosi ponad milion zł. Huta pracuje całą parą.

KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA W POLSKO - SŁOWACKIM OBSZARZE TURYSTYCZNYM

W Zakopanem odbyła się konferencja przedstawicieli kolei państwowych polskich oraz czechosłowackich w celu zorganizowania regularnego ruchu autobusów w polsko - słowackim obszarze turystycznym. Na konferencji tej uzgodniono na najbliższy sezon letni stałe rozkłady jazdy autobusów, kursujących na linii Zakopane — Lysa Polana (Morskie Oko) — Tatrzńska Kotlina — Smokovec — St. Pleso. Autobusy każdej strony dojeżdżać będą do Lysej Polany (granica państwowa), gdzie odbywać się będzie przesiadanie podróżnych do autobusów drugiej strony.

Komunikacja autobusowa, łącząca Smokowiec z Zakopanem tworzyć będzie najdogodniejsze połączenie dokoła Tatr.

„JARMARK POLESKI“ W PIŃSKU

W sierpniu rb. zorganizowany zostanie w Pińsku t. zw. „Jarmark Poleski“ który będzie nosił charakter imprezy regionalnej. W ramach „Jarmarku“ będzie zorganizowana wystawa regionalna, obrazująca etnograficzne i przemysłowo - rolne cechy Polesia.

Organizatorzy „Jarmarku“ projektują również urządzenie w tym okresie szeregu imprez sportowych, jak wyścigi konne, gwiazdzisty splot kajakowy itp. „Jarmark Poleski“ ma za zadanie w pierwszym rzędzie ożywienie turystyki na Polesiu.

FELJETON KULTURALNY

Filozof nad przepaścią

Napisał profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Stanisław Pigoń

Trentowski w Niemczech — Frontowym szturmem — Przez nędzę i pogardę... Wier-
ny syn Polski — Przerazająca zmiana! — Przed utonięciem w niemczyźnie?! —
Ostry atak Libelta — Obrona przyjaciela — Trentowski sam wychodzi w szranki —
„Dajcie mi żyć wśród Was, a przybywam!”... — Tak się stało — Uratowany.

TWARDA sztuka był ten Trentowski! Istny furjat nauki. Po rozbiciu powstania nie skierował się do Francji jak jego koleździ z korpusu Rybińskiego, ale chwycił się studjów filozofii w Niemczech. Z Królewca do Heidelberga, stamtąd do Fryburga badeńskiego przepędzany przez policję i przez biedę, ostatecznie wypłynął i stanął na twardym gruncie. W r. 1836, mając 28 lat, jest doktorem filozofii, a w dwa lata później docentem uniwersytetu fryburskiego. Od r. 1837 w szybkim tempie, rok po roku, zaczął rzucać w świat dzieła i frontowym szturmem zdobył znaczną pozycję i nazwisko w nauce niemieckiej.

W jakich warunkach tego dokonał, jak się przez życie przebił, — nierad o tem wspominał. Ale lakoniczność jego — jakże wymowna! „Zagranicą padamem we młodości od głodu, poznałem cały erob nieszczęścia i czuję żywo do-
tąd, co to boleść i rozpacz, co to soliter w żołądku Ugołina, co obrzydliwa harpja nędzy i pogardy.” Przecież się nie dał. Ambicje zaś miał wysokie, najwyższe. „O Boże! — wydał się raz ze swem marzeniem — gdyby mi się udało zająć raz w Niemczech miejsce Schellinga lub Hegla!” Marzenie nie zdawało się zbyt nierealne. Zaraz pierwsze dzieło „Grundlage der universellen Philosophie” zostało przyjęte jak najlepiej, młody autor uzyskał słowa uznania od samego Schellinga.

Sława fenomenalnego filozofa dobiegała rychło do granic Polski, głośnym echem odbiła się — z natury rzeczy — przedewszystkiem w Wielkopolsce. Było zresztą czem się chlubić: Młody uczoney w przedmiocie do pierwszego swego dzieła głośno i serdecznie wyznawał swą narodowość, w niej widział podstawę odrębności swego systemu i chciał, żeby mu w ojczyźnie nie wzięto za złe obcej mowy, którą się musi posługiwać. „O moja droga, — wołał — o niewymownie umiłowana Ojczyzno! mój raj, z którego zostałem wygnany! nie gniewaj się na syna twego, że pisze w obcej mowie! Nieszczęśliwa, uciśniona, gorzko płacząca sierota, mógłbym ci być pożyteczniejszy niż temu obcemu, tak w genjuszów zasobnemu krajowi. Ale któż jest panem swego losu!”

Aliści nagle — jakaż zmiana! W dwa lata później wychodzi wielkie, dwutomowe dzieło Trentowskiego, „Vorstudien zur Wissenschaft der Natur”, a w niem, zaraz w przedmowie, coś za przerażające wyznanie!

Autor tego dzieła — pisze sam o sobie — wygnany z ojczyzny „znalazł nową ojczyznę, i co za ojczyznę”: Niemcy. O dawnej — jeszcze nie zapomniał, ale pamięta jako o byłej „Jestem dumny z tego, że jestem Polakiem, równie, jak z tego, że teraz należę do Niemców”. Pragnie kochać o-
bie jednak, jak się jednak kocha dwóch przyjaciół. Ale przynależny raczej już do nowej ojczyzny, jest „ein Deutscher und doch dabei ein Pole”, i tej nowej chce służyć „mit Leib und Seele”. Niemczyzna jest dziś jego istotą, każdy Niemiec bratem, a językiem macierzystym jego dziecka — niemiec-ki. Filozofia jest treścią jego życia, a ta jest identyczna z niemczyzną. To też nietylko pisze wyłącznie po niemiecku, ale po niemiecku myśli na jawie i we śnie („Sogar im Wachen und im Träumen deutsch denkt”).

Zaiste mógł czytelnik polski przecierać oczy ze zdumienia i z przerażenia. Cóż się stało? Bliżsi sprawy wiedzieli, że Trentowski wrasta rzeczywisto-
ście w „nową ojczyznę”: ożenił się z Niemką, uzyskał obywatelstwo badeń-

skie i ma niejaki widoki na katedrę we Fryburgu. Wypadło mu więc złożyć wyznanie lojalności wobec Niemiec. Patrząc na wyraz, w jaki ubrał on to wyznanie, można było rzeczywiście przejąć się obawą, że filozof stanął nad przepaścią wynarodowienia się, utonięcia w niemczyźnie.

Od obawy do oburzenia droga nie była daleka. Bliska była przynajmniej dla Libelta, który podówczas w Poznaniu szybko wyrastał na autorytet w sprawach filozofii. Libelt w recenzji „Vorstudien”, umieszczonej w „Tygodniku Literackim”, zaatakował ostro autora za przedmowę, dowodzącą — jego zdaniem — zbliżania się ku apostazji narodowej. Na wstępie zaraz przytoczył co wyraźniejsze i przykrzejsze wyznania Trentowskiego z przedmowy i nie tał swego żalu i oburzenia.

Czytelnik — powiada — „czyta pierwsze karty przedmowy i — wypada mu książka z ręki; osłupienie, zaduma, a potem coś naksztąpił pogardy naprzemian go przejmując. Oczom swoim nie wierzy; podnosi porzuconą książkę, czyta po raz drugi: prawda, najskaradniejsza apostazja, bo przynarodowienie się, ogłoszone śmiałym czołem w oczy światu, swoim na ohydę, obcym na zgorzenie”. I w dalszym ciągu recenzji Libelt rozsiadł ciężkie słowa, jak „publiczne urągawisko z matki narodu”, „niechlubny” zaciąg pod kosmopolityczne godło: „ubi bene ibi patria” itp. Pod koniec dopiero dopuszczał możliwość, że autor „więcej chyba powiedział, niż serce czuło, gorzej się wyraził, niż myślał”.

Recenzja Libelta obeszła Trentowskiego bardzo boleśnie. Wobec jednego z przyjaciół usiłuje wprawdzie osłabić jej wrażenie, pisze więc o autorze pogardliwie „niejaki Libelt” i imputuje mu brzydki motyw: „P. Libelt chce uchodzić koniecznie za filozofa; żadnego przecież dzieła nie wydaje, prócz artykułków do „Tygodnika”; rywalizuje więc ze mną. O Boże, zmiłuj się”. Ale wymowa cytowanych ustępów zbyt była jaskrawa i oczywista, żeby taka obrona mogła wystarczyć.

Przymówił się więc Trentowski o-
wemu przyjacielowi o publiczne zasłonięcie go przed atakami. Rzeczywiście W. Zwierkowski ogłosił w „Tygodniku” takie wyjaśnienie. Tłuma-

czył, że owa przedmowa była ze strony filozofa tylko grą. „Człowiek, zmuszony pracować na pożywienie — jest też częstokroć zmuszony udać się na drogę, której nie obralby, gdyby go materialne powody do tego chwilowego przejścia nie zmusiły. I ten był jedyne powód, że Towiański nie pisał po polsku, że się w wyrażeniach swych posunął do mistyfikacji.”

Nie na wiele się to jednak przydało. Redakcja „Tygodnika” odparła: „Mistyfikacji z ubliżeniem sobie i świętem obowiązkowi względem ojczyzny nie znamy ani pojmujemy... Ukryć patriotyzm, przybrać maskę zoboczenia się w widokach sławy i pożytku, — nie da się celem usprawiedliwić...”

Co tu dużo mówić — sprawa była brzydka i nie do obronienia. Nawet przyjaźni autorowi pisarze, jak J. Ry-
markiewicz, tyle tylko mogli zrobić, że (w „Orędowniku”) przymykali oczy na ową nieszczęsną przedmowę i stwierdzali, że w dziele samem tendencyj apostatycznych niema zgola, że owszem charakter narodowy polski mówi przez nie wyraźnie.

Więc sam autor wreszcie wystąpił wprost w obronie własnej z obszernym listem do redakcji „Tygodnika Literackiego”. Przypomniał swe 11 bitew w powstaniu, swą pracę dla emigracji (był stróżem tajonego wówczas archiwum Sejmu powstańczego); najwięcej jednak mówił o ciężkim, bez wyjścia, swem położeniu materialnem. „Choć-
bym teraz i chciał pisać po polsku, to stałbym się zbrodniarzem przeciw ni-
bu i ziemi. Siebie ofiarować można, ale nie żonę i dzieci. Co lepiej, bracia, czy pisać w języku niemieckim, lub umrzeć z głodu na bruku, albo też w szaleństwie rozpaczyci porwać za pistolet...” Nie tał, że zmiana w warunkach materialnych pozwoiłaby mu wrócić do pracy dla Polski. „O, bracia! Dajcież mi dziś jeszcze katedrę uniwersytecką wśród was, a porzucam natychmiast wszystkie inne me plany, przenoszę się do was, żyć i pracować dla was będę. Nim jednak coś podobnego nastąpi, piszę i pisać będę po niemiecku. Szydźcie ze mnie, potępcie mię na wieki wieków, wyklnijcie, jak rene-
gata, — wszystko nic nie pomoże! Nieszczęście jest najwyższą akademją człowieka.”

W tem trudnem położeniu — to wi-
dać było najwyraźniej — chcąc ratować tak wybitną inteligencję dla Pol-
ski, nie wystarczyło oburzać się i gro-
mić; trzeba było pomóc. Zaradna Wiei-

PRZODUJĄCE ŚRODKI DO PIELĘGNOWANIA ZĘBÓW

PASTA ELIKSIR MYDEŁKO

FR. PULS S.A.

Tg 676

Kopolska zdobyła się na tę pomoc rychło i nieskopo. Katedry oczywiście dać nie było można. Ale czem chała bogata, tem rada. Karol Marcinkowski zapewnił Trentowskiemu utrzymanie na dwa narazie lata, wyrażając jedno tylko życzenie: pisz po polsku. Redakcja „Orędownika” zaprosiła filozofa do dobrze płatnego współpracownictwa. Edward Raczyński zobowiązał się wydać własnym kosztem pierwsze dzieło polskie, a nakład oddać autorowi na własność, żądając jednego tylko: pisz po polsku. Potem znaleźli się i inni mecenas. Pomoc okazała się i wczesna i dostateczna, zwłaszcza, że widoki na katedrę fryburską zawiodły. W r. 1842 wyjdą nakładem Raczyńskiego dwa ogromne tomy „Chowanny”, systemu pedagogiki narodowej. Do działalności niemieckiej Trentowski już nie wróci. Autor „Wizerunków duszy narodowej” (Ojczyźniak), odciążony z nad przepaści wynarodowienia, został uratowany dla filozofii narodowej polskiej.

Stanisław Pigoń.

Kraków

U nerwowo chorych i cierpiących psychicznie łagodnie działająca naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa przyczynia się do dobrego trawienia, daje spokojny, wolny od ciężkich myśli sen. Zalecana przez lekarzy.
Tg 677

KREM ODŻYWCZY „COLETTE” LABOR. J. GESSNER WARSZAWA

ng 7010

Z GALERJI EUROPEJSKIEJ:

Przyjaciel Brianda Leopold v. Hoesch

Ambasador Rzeszy przy rządzie Jego Królewskiej Mości Edwarda VIII, Leopold von Hoesch, nie doczekał się końca wielkiej gry dyplomatycznej, rozpoczętej przez kanclerza Hitlera w dn. 7 marca zajęciem zdemilitaryzowanej strefy nad Renem. Niedawno jeszcze widziano na fotografiach charakterystyczną sylwetkę niemieckiego dyplomaty, towarzyszącego nadzwyczajnemu wysłannikowi Hitlera w Londynie, v. Ribbentropowi.

W Wielką Sobotę lakoniczna wiadomość z dnia poprzedniego: Von Hoesch zmarł dziś nagle o godz. 10 zrana w chwili, gdy ubierał się.

Zmarły dyplomata był niepospolitą indywidualnością. Nie byle komu w Niemczech powierza się placówkę londyńską, oddawna uchodzącą za najważniejszą ambasadę Rzeszy. Do września 1932 von Hoesch reprezentował Niemcy w Paryżu, działając tam od r. 1924. Jako bliski i czynny współpracownik Stresemanna pracował po mistrzowsku nad wyzwoleniem

Niemiec z pęt traktatu wersalskiego. Umiał wyzyskać słabości Brianda, któremu był bardzo bliski, żyjąc z nim niemal w przyjaźni. Dyskontując atmosferę briandowską Francji, wytargowuje dla Niemiec korzystny pakt lokarneński. W rokowaniach nad tym paktem brał bezpośredni udział. Zasiłgą v. Hoescha było zniesienie okupacji Nadrenji na 5 lat przed terminem, ustalonym przez traktat wersalski.

Właściwą szkołę polityczną otrzymał zmarły w 55 roku życia v. Hoesch w pracowni von Kuehlmana, z którym współpracował przez rok w centrali. W ciągu swej kariery dyplomatycznej v. Hoesch pracował na placówkach niemieckich w Pekinie, Madrycie i Oslo, przechodząc poszczególne stopnie drabiny urzędnika dyplomatycznego.

Nielatwy miał żywot w Londynie w ostatnich miesiącach. Wiele po-
ciągnięć polityki układanej w „Reichskanzlei”, a nie, jak dawniej, w „Auswaertiges Amt”, zaskakiwało oficjalnego przedstawiciela Rzeszy w Londynie. Nie należał bowiem do kręgu wtajemniczonych. Sam pono nie mógł pogodzić swoich zapatrywań republikańskich z obecnym reżimem Trzeciej Rzeszy.

U boku v. Hoescha czuwał też stróż narodowo-socjalistyczny w osobie ks. Bismarcka. Londyński chargé d'affaires często podobno więcej wie-
dział o planach Hitlera niż jego szef

londyński. Wnuk „żelaznego kancle-
rza” pilnował prawomyślności niemieckiego ambasadora.

Nowe metody postępowania dyplomatycznego przy pomocy nadzwyczajnego wysłannika „Fuehrera”, v. Ribbentropa, umniejszały siłą rzeczy powagę stanowiska ambasadora v. Hoescha. Nie chciał jednak dobrowolnie zejść z placówki, aby — jak dowcipnie powiedziano w prasie francuskiej — nie zwolnić jeszcze jednego stanowiska dla hitlerowców

W tych warunkach nie miał jednak warunków do skutecznego leczenia wady serca; uległ teraz temu schorzeniu.

Kto przejmie spadek londyński? Wymienia się jako domniemych następców von Ribbentropa i ministra spraw zagranicznych Rzeszy v. Neuratha.

Tg 658

Naturalny środek przeciw obstrukcji
ZIOŁA PRZECZYSZCZAJĄCE
KARPIŃSKIEGO

Tg 516

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Lamberta
Benedykta J. L. Marc.
Piątek: Aniceta i Rudolfa b.

Kalendarz słowiański
Czwartek: Nosiława
Piątek: Krasisława
Słońca: wschód 4,54
zachód 18,50
Długość dnia 13 g. 56 min.

Księżyc: wschód 2,26 zachód 12,15
Faza: 5 dzień przed nowiem.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu:
Dzisiaj plus 0,42 mtr.

Przepowiednia pogody na czwartek: Postępujące uspokojenie, jeszcze pochmurno z przejaśnieniami, nieco ciepłej.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apt. pod Złotym Lwem, St. Rynek 75. — Apt. przy pl. Sapiężyńskim 1. — Apt. na Chwaliszewie 76. — **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. — **Lazarz:** Apt. przy Parku Wilsona, ul. M. Focha 47. — **Wilda:** Apt. pod Koroną, G. Wilda 61. — **Debiec:** Apt. przy ul. Debieckiej 6. — **Staroleka:** Apt. miejscowa. — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

ZEBRANIA, ZJAZDY

* **Wydział Teologiczny Tow. Przyjaciół Nauk.** Zebranie odbędzie się 16 bm. o godz. 17 w sali T. P. N., ul. Sew. Mielżyńskiego. Referat wygłosi ks. dr. W. Gronkowski n. t. „Kodeks Hammurabi'ego”.

WYCIECZKI

* **Touring-Klub.** Dn. 19 bm. Polski Touring Klub delegatura okręgowa obchodzić będzie uroczystość otwarcia sezonu sportowo-turystycznego. Zbiórka członków i gości przed lokalem P. T. Klubu, ul. Fredry 12 (cukiernia Józwiaka) o godz. 9. O godz. 9,10 wspólny wyjazd samochodami z progiem do kościoła w Puszczykowie. Po wysłuchaniu mszy św. i poświęceniu wozów — wyjazd do Ludwikowa nad jezioro Góreckie, gdzie w lokalach klubowych nastąpi zakończenie uroczystości.

* **Pielgrzymka do Częstochowy.** Staraniem Katol. Tow. Robotników przy parafii farniej urządzi się w maju, w miesiącu poświęconym czci Najśw. Panny Marii, pielgrzymkę do cudownego obrazu na Jasnej Górze. Pielgrzymka, którą prowadzi ks. prałat prepozyt Steinmetz, wyruszy w sobotę, 9 maja po wysłuchaniu mszy św. (godz. 7) od fary o godz. 8,30 z orkiestrą na dworcu, zatrzymując się przy pomniku Najśw. Serca Jezusowego. Powrót pielgrzymki nastąpi 11 maja. Koszt podróży w obie strony, łącznie z oznakami i kosztami manipulacyjnymi, wynosi 8,80 zł. Zapisywać można się w biurze parafjalnym, ul. Klasztorna 11, w godzinach biurowych od 11—13, w zakrystii kolegiaty farniej, u p. Pietrzaka, u prezesa Tow. p. L. Marciniaka, Grobla 18 m. 14, u skarbnika Tow. p. B. Sulimowskiego, ul. Wroneńska 4 m. 12, w składzie p. Kozłowskiej przy ul. Świętosławskiej 9. Przy zakupie biletów otrzymają pańnicy także programy szczegółowe, oznaki i dalsze informacje. (pt.)

* **Pociąg popularny z Poznania do Warszawy.** Odjazd z Poznania dnia 18 bm. o godz. 22,45 i przyjazd do Warszawy dnia 19 bm. o godz. 5,07. Powrotny odjazd z Warszawy dnia 20 bm. o godz. 23,57 i przyjazd do Poznania dnia 21 bm. o godz. 5,38. Pociąg zatrzymuje się na stacji Kostrzyn i Września. Cena przejazdu w obie strony wraz z dodatkami wynosi w klasie III — 12,20 zł. Uczestnikom z prowincji przy odległości 20 do 150 km od stacji wyjazdu pociągu popularnego przysługuje 50 proc. ulga dojazdowa. W Warszawie uczestnicy korzystają z bezpłatnego wstępu na uroczyste odsłonięcie pomnika Jana Kilińskiego i wystawę „Warszawa Przyszłości” oraz bezpłatnego udziału w zwiedzaniu stolicy pod fachowym przewodnictwem.

WYCHOWANIE, KURSY

* **Kurs sanitarny O. P. L. G. dla drogistów** rozpocznie się dnia 19 bm. w szkole drogerijnej przy ul. Śniadeckich. Zgłoszenia do 16 bm. przyjmuje biuro Zw. Drogerzystów, ul. Nowa 7.

KOMUNIKATY RÓŻNE

* **W sprawie zwalczania plaskwy burakowej.** Wielkopolska Izba Rolnicza podaje do wiadomości, że dla zwalczania plaskwy burakowej w bieżącym roku ustanowiono inspektorat w siedzibie w Szkole Rolniczej W. I. R. w Lesznie i w siedzibie przy cukrowni w Opalenicy. Poza tem przy cukrowniach: Miejska Górka, Gościny, Witaszyce-Zduny, Kościan, Środa,

Krajowe zawody konne w Gnieźnie

Gniezno (br). Krajowe zawody konne w grodzie Lecha mają ustaloną „markę”. Program imprez przedstawia się następująco.

W piątek, dnia 24. 4. 36.

Konkurs otwarcia dla koni urodzonych w roku 1929 i młodszych, 10 do 12 przeszkód, wysokości około 1,10 m., szerokość około 3,00 m., szybkość 375 m/min. Konkurs otwarcia Handicap. A. dla koni urodzonych w roku 1928 i strasznych, 12—14 przeszkód, wysokość około 1,20 m., szerokość około 3,50 b., szybkość 400 m/min. Konkurs otwarcia Handicap A. dla pań i panów cywilnych, 10—12 przeszkód, wysokość około 1,10 m., szerokość około 3,00 m., szybkość 375 m/min.

Sobota, dnia 25. 4. 36.

Konkurs imienia Poznańskiego Związku Hodowców Konia szlachetnego, dla koni urodzonych w Wielkopolsce, 12—14 przeszkód, wysokość około 1,20 m., szerokość około 3,50 m. i szybkość 400 m/min. Konkurs Pań i Panów cywilnych Handicap A. 12 do 14 przeszkód, wysokość około 1,20 m., szerokość około 3,50 m., szybkość 400 m/min. Konkurs szybkości, 14—16

przeszkód, wysokość około 1,30 m., szerokość około 4,00 m.

Niedziela, dnia 26. 4. 36.

Konkurs zespołów imienia miasta Gniezna o nagrodę honorową przechodnią, która przechodzi na własność zespołu po 3-cim zdobyciu, 14—16 przeszkód, wysokość około 1,20 m., szerokość około 4,00 m., szybkość 425 m/min. Konkurs szybkości Pań i Panów cywilnych, 12—14 przeszkód, wysokość około 1,20 m., szerokość około 3,50 m. Konkurs ciężki — 14—16 przeszkód, wysokość około 1,40 m., szerokość około 4,50 m., szybkość 400 m/min.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności tegoroczne zawody konne kończą się w dniu wielkiego odpustu św. Wojciecha. Z tej okazji dyrekcja kolei uruchamia specjalne pociągi pielgrzymkowe do Gniezna i to z Ostrowa, Jarocina, Bydgoszczy, Poznania, Rogoźna, Inowrocławia i Leszna, po cenach popularnych.

Jeżeli tylko pogoda dopisze, gród Lecha w dniu 6 kwietnia gościć będzie w swych murach conajmniej 60.000 osób.

NAJPIĘKNIEJSZY FILM POLSKI

„RÓŻA”

Od czasu powstania kinematografii po dzień dzisiejszy toczą się spory na temat, czy kino winno służyć sztuce realistycznej, czy też może wkraczać w dziedzinę symboliki ideowej. Dzieje walk o niepodległość Polski, od pierwszego powstania Kościuski, poprzez bohaterские porwy rewolucji listopadowej i powstania 1863 roku, łączą w permanentnej pierwiastki ideowe z mrozącym krew w żyłach realizmem, spotęgowanym w czasach ostatnich problemem klasowym, dzielącym społeczeństwo polskie na dwa zwalczające się wzajemnie obozy. Inscenizacja filmowa „Róża”, ilustrująca ostatnie, pamiętne doskonale naszemu pokoleniu, uwieńczone wyzwoleniem Polski, zmagania się z najeźdźcą jest najlepszym dowodem, że pierwiastek ideowy można śmiało połączyć z realizmem wizualnym widowiska kinematograficznego.

Wymowna symbolika grobów w stóp cytałeli, oraz historia dramatyczna dwóch braci ze sfery arystokratycznej, z których

jeden tkwi w zaśnieżonym konserwatyźmie, a drugi poświęca życie Ojczyźnie i walce w szeregach demokracji, jest potężnym potwierdzeniem wyżej wymienionych możliwości, nieskażonych tendencją lub stronniczością polityczną. W ten sposób zrozumiana i zrealizowana wizja ideowa w „Różę” Zeromskiego przemówi do serc i mózgów wszystkich Polaków. Na ekranie biją wielkie serca patriotów, toczy się krew czerwienią „różę”, krew polskiego arystokraty, chłopca i robotnika, przelana dla jednego, największego, wspólnego celu — dla Polski.

Dośkonałe kreacje znakomitych artystów polskich z **Eichlerówna, Zacharewiczem, Jaraczem, Junosza-Stępskim, Samborskim, Zniczem, Żelichowską, Cybulskim, Damięckim, Sempolińskim** na czele przyczynia się niezawodnie do wielkiego powodzenia tego niezwykłego filmu.

„Róża” to najbliższa wielka premiera kinoteatru „Słońce”.
ng 8640

Opalenica i Szamotuły, czynni będą specjalni instruktorzy, którzy udzielać będą fachowej porady z dziedziny zwalczania plaskwy burakowej.

Podając powyższe do wiadomości, Wielkopolska Izba Rolnicza prosi zainteresowanych o zwracanie się o porady w sprawach zwalczania plaskwy burakowej albo do wymienionych inspektorów, albo do instruktorów właściwej dla danego terenu cukrowni. W zasadniczych sprawach ochrony buraka cukrowego udziela porad Stacja Ochrony Roślin Wielkopolskiej Izby Rolniczej, Poznań, ul. Dąbrowskiego 17. Inspektorzy i instruktorzy oraz Stacja Ochrony Roślin udzielają porad wszelkich z dziedziny ochrony buraka cukrowego bezpłatnie.

KRONIKA MIEJSCOWA

* **Walka z żebractwem.** Wywiadowcy miejskiego komitetu walki z żebractwem w czasie od 9 do 15 bm. ujeli na ulicach miasta 9 osób, uprawiających żebractwo. Ujęci przekazani zostali władzom policyjnym, które osadziły żebraków w areszcie. (sk.)

* **Walka z nielegalnym handlem.** — Walka z nielegalnym handlem, przemysłem i rzemiosłem w Poznaniu ani na chwilę nie ustaje. Niema dnia, aby komitet walki z nielegalnym handlem, przemysłem i rzemiosłem nie przekazał do referatu karnego władzy przemysłowej i instancji wniosków o ukaranie winnych naruszenia przepisów ustawy przemysłowej. W ciągu 7 zaledwie dni, gdyż od 9 do 15 bm. wpłynęło aż 48 wniosków o ukaranie osób, przekraczających przepisy ustawy przemysłowej. Za niezgłoszenie rozpoczęcia, zmiany lub zaniechania prowadzenia przemysłu, ukarano w ramach ustawy przemysłowej 15 osób; za prowadzenie przemysłu bez koncesji 3 osoby; za nieodpowiednie oznaczenie przedsiębiorstwa 6 osób, w tem 5 Żydów; za uprawianie handlu okrężnego bez licencji 13 osób, i wreszcie za uprawianie rzemiosła bez karty rzemieślniczej 11 osób. (sk.)

* **Ceny detaliczne** (według zarządu miejskiego z dnia 8 bm.): Mleko niezbiernane cena najniższa 1 litr 18 gr, cena najczęstsza 1 litr 20 gr, cena najwyższa 1 litr 24 gr; jaja 1 sztuka 6 gr; twaróg 1 kg. 60 gr; masło solone 1 kg 2,60 zł, masło mleczarskie 1 kg 3,00—3,20 zł.

* **Nieprawdziwe pogłoski o „Orbisie”.** Wobec powtarzających się pewnej części prasy warszawskiej pogłosek o rzekomych projektach sprzedaży P. B. P. „Orbis”, otrzymujemy z miarodajnego źródła informacje, zaprzeczające kategorycznie tego rodzaju pogłoskom i stwierdzające, że nie odpowiadają one prawdzie.

* **Gdy się zostawia dzieci bez opieki na ulicy.** Niejednokrotnie już pisaliśmy o nieszczęśliwych wypadkach, jakim ulegają nieletnie dzieci, pozostawione bez opieki na ulicy. Wczoraj np. przy moście nad Wartą, pozostawione bez opieki dzieci zabawiły się przeskakiwaniem na łódzie rybackiej. W pewnej chwili 4-letni Heniu Korcz (ul. Sienna 2), chcąc skoczyć na łódź, wpadł do wody, na szczęście w tem miejscu niezbyt głębokiej. Dzięki przytomności umysłu jednego z przechodniów wydobyto nieszczęśliwe dziecko z wody i zanieśiono do pobliskiego komisariatu. — Aż do przybycia matki dziecka zaopiekowała się niem policja. Po spisaniu odpowiedniego protokołu z wypadku, nałożono na matkę, która pozostawiła dziecko bez opieki, grzywnę. Grzywna ta, jak i cały ten wypadek, nie będą przestrogą dla innych, by nie pozostawiać dzieci bez opieki na ulicy. (qr.)

Z TARGU

* Dnia 15 b. m. na placu Sapiężyńskim płacono (w złotych za pół kg wżsl. za sztukę):
Nabiał: masło wiejskie 1,30—1,40, masło mlecz. 1,40—1,60, twaróg 0,25—0,30, śmietana (litr) 1,40; mleko (litr) 0,20—0,24; jaja (mendel) 0,80—0,85.

Mięso: wieprzowina 0,60—0,70, wołowina 0,50—0,90, cielęcina 0,60—0,80, skopowina 0,70—0,80, kozina 0,50—0,70, słonina 0,70—0,75, smalec 0,90—1,00 zł.

Ryby: szczupak 1,20—1,30, węgorz 2,00—2,20; lin 1,10—1,20, karp 1,00—1,10, leszcz 0,70—1,00, białe ryby 0,40—0,60, zielone śledzie 0,25—0,35, ryby śniecie 20—30 gr mniej.

Drób i dziczyzna: kura 1,60—3,20; kaczka 2,00—3,50, geś 3,00—5,00, gołębie (para) 1,00—1,20, indyk 5,00—8,00; perlice 2,80—3,50; bażant 2,50—3,00, królik 1,00—1,20, para kurczak 2,80—6,00 zł.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 4—5 cebula 20—25, szpinak 10—20, buraki 8, marchew 5—10, pietruszka (pecezek) 10, seler (sztuka) 5—20, kalarepa 20—30, kalafior (sztuka) 20—60, kapusta (gl.) biała 20—30, włoska 15—60, modra 20—50, jarmuż 30—40, rabarbar 35—60, zielona salata 10—20, rzodkiewki (pecezek) 15—20.

Owoce: jabłka 30—60, pomarańcze 1,20—1,60, cytryny (szt.) 20, owoce suszone 0,80—1,20.

Pończochy i rękawiczki
Wybór największy, Ceny najtańsze
Kałamajski

Pg 3997-16,9

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
dg 4515

RÓŻNE

* **Licytacja przedmiotów zgubionych i nieodebranych.** W ekspedycji towarowej P. K. P. na dworcu głównym odbyła się licytacja przedmiotów, zgubionych przez pasażerów, a znalezionych przez funkcjonariuszy kolejowych. Poza tem poszły na licytację także przesyłki przewozowe, które nie zostały odebrane przez adresatów. Na licytacjach P. K. P. spotyka się głównie przedmioty, które pasażerowie w pośpiechu podróży zapominają, a więc torby, torby, walizy, teki, paczki, laski, parasolki, płaszcz, kapelusze, szaliki, kalesze, a nawet trzewiki. Ale i takie rzeczy, jak okulary, termos, klaksofon, garnek do gotowania, szabla wojskowa, obrączki ślubne, książka do nabożeństwa i różaniec, które były przedmiotem dzisiejszej licytacji, ludzie gubią w podróży. Wśród nieodebranych przesyłek frachtowych znajdowały się: skrzynia wyrobów cukierniczych, cylinder samochodowy itp. Ceny licytacji były naogół niskie i zależne od popytu, chociaż kupowano wszystko, nawet najbardziej zniszczone rzeczy. Tak np. jedna partja towarów, składająca się z kaloszy, laski, kapelusza i powieści, zyskała cenę aż 40 groszy. Tekę skórzaną nabył ktoś za 2 złote, krzesioko myśliwskie za 2,10 zł. Jedną parę butów z kaloszami można było nabyć za 1,40 zł. Przebiegła cena za lepsze buty wynosiła około 2,20 zł. (pt.)

* **Nowy rozkład lotów P. L. L. „Lot”.** Od dnia 19 bm. na czas lotowy aż do 3 października br. obowiązuje nowy rozkład lotów P. L. L. „Lot”. Na linii Warszawa — Berlin — Poznań i z powrotem samoloty kursować będą o późniejszej porze niż dotychczas, mianowicie odlot z Warszawy o 8,10, przylot do Poznania o 9,30, odlot do Berlina o 9,45, przylot do Berlina o 10,55. Z Berlina odlot o godz. 15, przylot do Poznania o godz. 16,05, odlot z Poznania o 16,25, przylot do Warszawy o 17,40.

Gdy tylko mrozy ustają, z ciepłyszmi dniami nastaje sezon podróży lotniczych. Frekwencja na linii Warszawa — Poznań — Berlin wyniosła w marcu ponad 90 proc. W czasie świątecznym, także i dziś, gdzie wyjeżdżała stała tygodniowa wycieczka do Berlina, wszystkie 14 miejsc „Douglasa” było wysprzedanych. (pt.)

KRONIKA WYPADKÓW

* **Dwoje dzieci porzuconych przez matkę.** Na dworcu autobusowym w Poznaniu zwrócono wczoraj wieczorem uwagę na dwoje błąkających się dzieci. Dowiedziano się od nich, że oczekują na przybycie matki, która, po przyjeździe z Pobiedzisk, pozostawiła je pod pozorem udania się do miasta po sprawunki. Jak ustalono, są to 11-letnia Szarlota i 7-letni Rudolf Wójcikowie, pochodzący z Niemiec. W październiku roku ub. dzieci przybyły z matką z Niemiec do Polski i mieszkały u krewnych w Pobiedziskach. Wczoraj wyjechały z matką autobusem do Poznania i krótko przed godz. 10 znalezione je bez opieki. Dziećmi zaopiekowała się najpierw policja i przekazała je do miejskiej opieki społecznej. Policja wyszukała poszukiwaną za matką, która jest 32-letnia Paula Wójcik. Jest ona średniego wzrostu, ciemno-blondyna, ubrana była w szary płaszcz z szarym kołnierzem, czerwona sukienka i granatowe półbuty. (kl.)

* **Wypadek w cegielni.** W cegielni na Sołaczcu uległ wypadkowi 32-letni Stanisław Kuszewski z Suchogolasu. Ranę szarpaną w okolicy przedramienia opatrzyło doraźnie pogotowie ratunkowe (tel. 66-66), które przewiozło p. Kuszewskiego do szpitala Przemienienia Pańskiego. (kl.)

* **Zderzenie samochodu z tramwajem.** Późną nocą na Górnej Wildzie przy narożniku ul. Fabrycznej zderzył się samochód PZ. 18 Pr. z tramwajem linii 4. Podczas zderzenia u wozu tramwajowego uszkodzony został stopień. U samochodu odebrały się przednie koło, uległy uszkodzeniu resor i drzwi. Wypadku w ludziach na szczęście nie było. (kl.)

* **Pożar w Junikowie.** Z nieustalonej przyczyny wybuchł w nocy na drugie święto pożar w zabudowaniach rolnika Stefana Freudenreicha. Pastwą płomieni padła kryta słomą stodoła, zawierająca słomę i opał, oraz samochód półciężarowy. Straty ocenia się na 5 tys. zł. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

* **W komisariacie VIII na Pręcznicy 7** znajduje się samozamkowy do drzwi, pochodzący z kradzieży. Narazie nie ustalono, gdzie przyrząd ten skradziono.

Z WIELKOPOLSKI

—* **Bydgoszcz.** We wtorek pod wieczór wydobyto z Brdy w pobliżu fabryki „Kauczuk” zwłoki mężczyzny w średnim wieku. Zwłoki były już w pełnym rozkładzie i dlatego zrzutu trudno było ustalić tożsamość. Prawdopodobnie przeleżały one w wodzie przez kilka tygodni i należało do osobnika, który swego czasu nocną porą rzucił się z mostu Bernardyńskiego do rzeki. Dowiadujemy się w ostatniej chwili, że nazwisko wylowionego zdołano ustalić. Jest to Franciszek Szafranski, zamieszkały przy ul. Solnej 14 na Zimnych Wodach.

— W okresie świąt wielkanocnych popełnił samobójstwo 60-letni Józef Jeżewski. Przecił on sobie lewą ręką i poderżnął gardło. Przyczyną samobójstwa szukać należy w silnym rozstroju z powodu długotrwałej choroby, którą lekarze uznali za beznadziejną.

— Do składu futer Gilda Balickiego, a raczej do jego mieszkania przy ul. Dworcowej 45, włamać się mieli w okresie świątecznym pod nieobecność właścicieli nieznamy złodzieje i skraść z biurka 700 zł. Władze policyjne po przybyciu na miejsce stwierdziły, że wylamana została tylko jedna szuflada biurka, w której miały znajdować się pieniądze. Reszta szuflad była nietknięta, również w innych częściach mieszkania nie wykryto śladów „pracy” złodziejskiej. Owo włamanie wiąże się w pogłoskach z faktem dokonywania przed świątami specjalnej rewizji z ramienia urzędu skarbowego, z powodu rozmaitych machinacji podatkowych w tej żydowskiej firmie.

—* **Gniezno.** W dniach 27, 28 i 29 czerwca odbędzie się w Gnieźnie zjazd delegatów gimnazjalnych Sodalicji Marjańskich z całej Polski. Poraz pierwszy zjada się do grodu Lecha delegaci gimnazjalnych Sodalicji, aby powziąć nowe wytyczne swej pracy u grobu św. Wojciecha, patrona Akcji Katolickiej.

— Rolnik H. D. z okolicy Gniezna zdał sobie spokojnie po dobrym targu do jadalni p. B. w pobliżu Targowiska, gdy w pewnej chwili dostąpiły doń dwie przygodne niewiasty, zawierając z miejsca przyjaźń. W miłym towarzystwie bawiono się ochocho i nim rolnik się spostrzegł, leżał odurzony pod stołem. Usłużne niewiasty, wykorzystując niemoc „fundatora”, przeprowadziły rewizję kieszeni i zabrały 520 zł w gotówce oraz złoty zegarek z łańcuszkiem, poczem ulotniły się. Później wydało się, iż niewiasty skorzystały z nieuważnego rolnika i wspięły do herbaty pewną dozę usypiającego proszku. Za ten czyn sąd grodzki w Gnieźnie skazał Marię Schwabich z Gniezna na 8 miesięcy więzienia, zaś jej towarzyszkę Walerję Marciniak, również z Gniezna, na 6 miesięcy więzienia.

— Stowarz. absolwentów szkół handlowych w Gnieźnie obchodzi w niedzielę, 19 bm., 10-lecie swego istnienia. O godz. 9-tej odbędzie się msza św. w Bazylice, a o godz. 12-tej w auli Miejskiej szkoły handlowej uroczyste zebranie. (br)

—* **Inowrocław.** Otwarcie muzeum lotniczo-gazowego dokonał prezes komitetu miejskiego L. O. P. P. wiceprezydent miasta p. Juengst.

— Poraz pierwszy od bardzo długich lat tegoroczny przedświąteczny jarmark w Gnieńkowie odbył się bez udziału straganiarzy żydowskich.

— Mecz piłkarski pomiędzy Cuiavia-Zdrój a Sokolem V z Bydgoszczy, rozegrany na stadionie miejskim przy ul. Rabińskiej, zakończył się zwycięstwem gości w stos. 1:0. Poza tem w II święto inowrocławska Goplanja rozegrała w Grudziądzu mecz z cyklu o mistrzostwo Pomorza z tamtejszym G. K. S., wygrywając w stosunku 2:1.

— W związku z napadem, dokonanym w dniu 14 marca br. na Stanisławie Drapku ze Słońska, ujęto sprawcę roboju. Jest nim 21-letni Stanisław Kijak z Latkowa, którego odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (kl)

—* **Kościan.** Niezwykłej i śmiałej kradzieży dokonano o godz. 5.30 rano w składzie zegarmistrzowskim p. Józefata Wdowickiego, gdzie po przecięciu drewnianej szaluzji i wybitciu szyby wystawowej, złodziej skradł z okna wystawowego kilka zegarków, pierścionków i kolczyków, wartości ok. 300 zł. Tego samego rana pracowity złodziej odwiedził zakład fryzjerski p. Jana Ogryczaka, skąd zabrał różne przedmioty i narzędzia fryzjerskie, a następnie skradł rower męski p. Wojciechowi Kaczmarskiemu z Oborzysk Starych i ulotnił się w kierunku Czempinia. Natychmiast zarządzone dochodzenia doprowadziły do pomyślnego rezultatu i aresztowano niej. Bejmana Kazimierza, bez stałego miejsca zamieszkania, przy którym znaleziono skradzione przedmioty, oraz różne lomy i wytrychy. Rzeczy oddano poszkodowanym właścicielom. Wieczorem jednakże, po powtórnym przesłuchaniu i przekazaniu go do aresztu, złodziej zbiegł i mimo poszukiw nie zdołano go ująć.

— Miejski komitet funduszu pracy wydał zarejestrowanym bezrobotnym z okazji świąt różne artykuły żywnościowe i temsamem zakończył wydawanie bezrobotnym pomocy doraźnej w postaci artykułów żywnościowych.

— Stow. Pań Miłosierdzia wydało 120 biednym rodzinom, będącym na jego opiece, święconkę.

— Wpisy wraz z opłatą w kwocie 5.10 zł na pokrycie kosztów przejazdu pielgrzymki na odpust św. Wojciecha w Gnieźnie przyjmuje prezes Kat. Stow. Meżów p. Fr. Stróżyk.

— Roczne walne zebranie Stow. Pań Miłos. św. Wincentego a Paulo odbędzie się 17 bm. o godz. 4 po poł. w domu św. Zofii.

— Tow. Siewu „Moniuszko” urządziło 13 bm. w salach hotelu Warszawskiego wieczorek towarzyski z urozmaiconym programem. (mk)

—* **Krotoszyn.** K. K. O. m. Krotoszyńska wydaje obligacje 3 proc. premijowej pożyczki inwestycyjnej za przedłożeniem dotychczasowych świadectw.

— Kolo rodziny wojskowej z okazji świąt odbarzyło 23 biedne dzieci paczkami żywnościowymi.

— Reskryptem ministra skarbu zarządza została likwidacja K. K. O. pow. Krotoszyńskiego wraz z oddziałem w Koźminie z dniem 9 bm. Wierzyciele mogą zgłosić swoje wierzytelności w ciągu sześciu miesięcy u likwidatorów K. K. O. pp. Leonarda Mikuty i Stanisława Masłowskiego.

— Odbyła się konferencja naczelnika Urzędu Skarbowego z zarządcami Cechów Rzemieślniczych, Tow. Kupców Samodzielnych i Tow. Drobnych Kupców w Krotoszynie. Na konferencji naczelnik Urzędu Skarb. zwrócił uwagę na nowy system ściągania zaliczek od obrotu na lata 1936/37. Podatek ten został zryczałtowany. Jeżeli ktoś chciałby należeć do innej grupy ryczałtu niż ta, o której go zawiadomił Urząd Skarb., winien w ciągu 14 dni złożyć wniosek do Urzędu Skarb., a nie do Izby Skarbowej.

—* **Leszno.** Z okazji ostatniej matury w Państw. Seminarjum Nauczycielskim żeńskim w Lesznie organizuje się zjazd byłych uczniów, roczników od 1922 do 1935 r. Zjazd odbędzie się w czasie Zielonych Świąt t. j. w dniach 31 maja

Polak ułatwia Żydom ubój rytualny

Pod koniec marca podaliśmy na łamach naszych korespondencji z Pniew p. t. „Prywatny ubój rytualny w Pniewach”, w której donosiliśmy, że niejaki Antoni Scheffler, Żydom usługujący poznaki rzeźnik, Polak i katolik, zamieszkały w Poznaniu, przy pl. Sapiężyńskim nr. 2a, stale przywozi z Pniew do Poznania mięso z uboju rytualnego.

Krótko po ukazaniu się tej wiadomości, p. Scheffler odwiedził naszą redakcję i starał się nas przekonać, że informacje korespondenta naszego z Pniew nie zgadzają się z prawdą. Po-

Skład rzeźniczy mięsa koszerne H. Rotenberg (właśc. Zenia Rotenberg) przy ul. Masztalarskiej nr. 8.

dakcję i starał się nas przekonać, że informacje korespondenta naszego z Pniew nie zgadzają się z prawdą. Po-

Skład rzeźniczy Antoniego Schefflera przy Placu Sapiężyńskim

nieważ p. Scheffler twierdził stanowczo, że jest gotów, to co nam w sprawie tej przedstawił, zeznać w sądzie pod przysięgą, podaliśmy w numerze 143, wydania głównego z dnia 26 ub. m., „wyjaśnienie” p. Schefflera, gdzie na jego życzenie, stwierdziliśmy, iż nieprawdą jest, że przewoził swoim samochodem z Pniew do Poznania mięso

boju rytualnego, lecz że je także sprzedawał. Mięso to nabywał za wysoką cenę Żyd Rotenberg, który prowadzi otwarty skład mięsa koszerne i wędlin koszernych przy ul. Masztalarskiej nr. 8. a którego właścicielką jest jego żona Zenia Rotenberg. (pt)

— W domku podwórzowym w stajni firmy „Młyn” powstał groźny pożar. Przyczyną było krótkie spięcie przewodów elektrycznych w stajni. Dzięki energicznej akcji ratowniczej pod kierownictwem naczelnika obwod. och. straży pożarnej p. Leonarda Hepnera i naczelnika miejscowej straży p. Jasińskiego, udało się po dwugodzinnej walce z groźnym żywiołem pożar zlokalizować, i uratować obok położone objekta. Szkody powstałe pokryje częściowo ubezpieczenie.

— Akcja katolicka organizuje pielgrzymkę na odpust swego Patrona do Gniezna w dniu 26 b. m. Uroczystości połączone będą z przeniesieniem relikwii bł. Bogumiła. Zgłoszenia uczestników przyjmuje wiceprezes akcji katol. p. apt. Kuhn do dnia 16 b. m. włącznie. Koszta przejazdu koleją wzgl. autobusem pada się w niedzielę w kościele.

— Tow. gimn. Sokół urządził na własnej sali strzelanie konkursowe o nagrody od dnia 19 bm. do 3 maja. Nagrody wystawione są u p. Szwedowej przy ul. Kolejowej. (ss)

—* **Września.** Posiedzenie rady miejskiej odbyło się pod przewodnictwem burmistrza W. Soltysia. Rada miejska uchwaliła budżety dotatkowe i dokonała przeniesienia kredytów w budżecie na rok 1935-36, dalej uchwaliła rada kwoty, przypadające miastu z tytułu podatku monop. odstąpić Bankowi Kredytowemu w Poznaniu na pokrycie zobowiązań finansowych. Powzięto uchwałę przyjęcia zapomogi w wysokości 20 000 zł, przyznanej przez Kom. Fundusz Pożyczkowy-Zapomogowy na rok 1936-37 z tytułu uszczerbku w dochodach wskutek scalania podatku przemysłowego. W sprawie obniżenia taryfy kominiarskiej zaopiniowano, że winna ona ulec redukcji co najmniej o 30 proc. Ustępujących członków Rady K. K. O. pp. Szambelana i Matuszewskiego wybrano ponownie. Do komisji rew. K. K. O. w miejsce p. Ign. Niciforskiego, który urząd nie przyjął, wybrała rada p. Bączka.

—* **Skoki.** Staraniem Stow. „Pań św. Wincentego a Paulo” odbyło się w W. Sobocie święcenie darów, które rozdano najbiedniejszym naszego miasta. Poświęcenia dokonał ks. prob. Echaust.

Zabójcy ś. p. Kurkiewicza apelują

Zasądzeni wyrokiem wojskowego sądu okręgowego, na sesji wyjazdowej w Lesznie w dniu 9 b. m., zabójcy leśniczego ś. p. Bernarda Kurkiewicza, wniesli apelację. Jak już donosiliśmy, uznany przez sąd winnym zabójstwa, plutonowy Światała został zasądzony na 12, a oskarżony Pypla na 6 lat więzienia. Co do obu sąd orzekł utratę praw obywatelskich i honorowych, oraz wydalenie z wojska. Przeciw wyrokowi na sierżanta Szczurka, zasądzonego na 600 zł grzywny, odwołał się, jak już donosiliśmy, prokurator po ogłoszeniu wyroku. (kl)

Z POMORZA

—* **Chojnice.** Termin składania ofert na stanowisko burmistrza m. Chojnic został przedłużony do dnia 20 bm.

— W drugie święto wielkanocne przybyła do Chojnic drużyna sportowa z Pr. Friedland (Niemcy), która z klubem sportowym „Chojniczanka” rozegrała mecz w piłkę nożną. Niemcy przegrali mecz w stosunku 4:0.

— Na szosie pomiędzy Gutowcem i Czarskiem samochód z Poznania, najechał 5-letnią Janinkę Rekowską z Gutówca. Przeprowadzone natychmiast śledztwo ustaliło, że winę za wypadek ponosi poszkodowana. Ciężko ranna dziewczynka umieszczona w szpitalu w Chojnicach. (dch)

—* **Grudziądz.** Podczas bójki niejaki Feliks Budzilo zadał swemu przeciwnikowi Fr. Szubrychowi z Kumorska cios nożem Raniony Sz. — zmarł. Nożownik skazany został sądownie na jeden rok więzienia.

— Przybyłki z Nowejwsi i Szczepański z Grudziądza skradli podczas ostatniego targu, budown. J. Falkowskiemu z Grudziądza 160 zł. Jeden ze sprawców został aresztowany. Drugi zbiegł. (gn)

—* **Laskowice.** Pożar nawiedził w przededniu świąt gminę Kamionka, położoną w Borach. Ofiarą żywiołu, który wskutek panującego wichru przybrał katastrofalne rozmiary, padło dzie więć gospodarstw wraz z zapasami paszy, martwym inwentarzem i urządzeniem mieszkań. Ogień wybuchł w zagrodzie rolnika Glazy i przeczcił się następnie na budynki gospodarzy Dahlma, Koldzińskiego, Wilkowskiego, Osiońskiego, Maślanki, Chabowskiego i dwóch zagrodników. Przyczyną pożaru dotąd nie ustalono. (gn)

Z GDYNI I WYBRZEŻA

—* **Puck.** Jeszcze jedno nowoczesne urządzenie kąpielisko powstanie nad Bałtykiem w Debkach pod Karwią, gdzie grono obywateli, przezwane z Poznania, zakupiło 50 morgowa, tuż nad otwartym morzem położoną osadę od zamieszkałego w Niemczech właściciela Schillera. (gn)

—* **Wielka Wieś - Hallerowo.** Budowany z ogromnym rozmachem pierwszy port rybacki nad otwartym Bałtykiem w Wielkiej Wsi-Hallerowie, nosić będzie nazwę „Miedzymorze”. Nazwa „Miedzymorze” jest nie tylko tradycyjna, ale również i historyczna. Pas ziemi u nasady półwyspu helskiego pod Wielką Wsią zawsze nazywał się Miedzymorze. Ponieważ na odcinku tym buduje się port, w planach i t. p. figuruje już ta nazwa. Nazwy Wielka Wieś i Hallerowo zostaną zachowane jako dzielnice przyszłego portu, albo jako kąpieliska. Prace nad budową portu posuwają się szybko naprzód. Pale pod mola bite już są w morzu, a kafary pracują w odległości 70 mtr. od brzegu. Ostatnio dość silne wiatry wzburzyły morze, tak, że stosunkowo wysoka fala utrudnia pracę motorowych i parowych kafarów. Praca odbywa się bez przerwy, nawet w niedziele.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na ubogich miasta Poznania: Radca Józef Draheim zamiast wieńca na trumnę śp. adw. dr. Grybskiego, 20 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 26 zł.

Na biednych parafii Nałamowice: Dn. 14 kwietnia rb. wypłaciliśmy Siostrze Genowefie 75 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 14 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu): urz. kom. Wl. Karalus i naucz. Józ. Frankiewiczówna w Ostrowie Wlkp.; kotł. Józ. Łaszczewski i krawc. Marianna Frackowiakówna w Dąbrowie, pow. pozn.; owd. dzierz. roln. Wl. Pichlacz w Józefowie, pow. mogil. i Pelag. Siewińska w Dębnie, pow. mogil.; naucz. Edm. Pielin w Gdyni i maszyn. Marianna Zawodna; fryzj. Edm. Banaś i harfc. Kazim. Perz; tok. Sylw. Greczka i Marija Bajonówna.

Zgony:

Dnia 14 kwietnia 1936 r. zapisano następujące zgony: Edmund Wojciechowski, robotnik, 31 lat; Teodor Kiliński, strażnik graniczny, 34 lata; Kazimierz Szymański, 1 mies. 14 dni; Wanda Rydzyska, 11 mies.; Henryka Dankowiczowa z domu Kamerlander, 46 lat; Zygmunt Czerwiński, 3 lata, 3 mies.; Marija Dziwakowa z domu Bisiarówna, 70 lat; Andrzej Pawlak właściciel młyna, 74 lata; Helena Kanikowska z domu Bunze, 40 lat; Sława Milewiczówna, 7 lat; Jan Jerzy Stróżyński, 1 1/2 godz.; Joanna Pi-szczelakówna, gospodyni, 28 lat; Anna Grunwald z domu Gajewska, wdowa, 72 lata; Marianna Maciejawska z domu Makowiecka, wdowa, 77 lat; Zofia Nowaczykówna, uczennica szkolna, 13 lat; Gertruda Bogacka, uczennica szkolna, 8 lat; Jan Wachowiak, robotnik, 69 lat; Jan Kłose, elektromonter, 34 lata; Kazimierz Kobylewski, mechanik maszynowy, 37 lat; Władysław Kregielski, służąca 19 lat; Mieczysław Pieczyński, 4 lata i 4 miesiące; Franciszek Michalowski, piekarz, 27 lat; Marija Kędziara z domu Wiatrówna, wdowa, 55 lat; Rozalja Ciesielska z domu Kuczkowska, 77 lat; Karol Nowak, kowal, 52 lat; Ludwik Biegała, robotnik, 64 lat; Pelagja Pawlakowa z domu Hirsch, wdowa, 29 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

KSZTAŁT I BARWA NA POZNAŃSKICH SCENACH

Dekoracje w poznańskim Teatrze Wielkim — Parę przykładów — Zygmunt Szpinger jako artysta - dekorator — „Rose - Marie” — Kompromis jest czasem nieunikniony — „Bal w Savoyu” — Wielkie płaszczyzny i uproszczenia — Architektura w kilku kondygnacjach — Kostjumy i ich tło — Osobna misja — I osobny kunszt — Jak stworzyć to, czego niema? — Scenka, która urosła — Pomoc dla reżysera — Bra- wa na wejście — I słuszne!

Mamy sezon operowy żywy i udany. Premjery, wznowienia, ciekawe gościnne występy, wszystko składa się na bilans nader dodatni. Pisząc to, nie zamierzam bawić się w krytykę muzyczną, która należy do kogo innego. Jeżeli wkraczam w tę dziedzinę, to powodem jest kolega: artysta-malarz, wybitny dekorator Zygmunt Szpinger. Uważam, że powód to zupełnie wystarczający. Skoro na tem miejscu co miesiąc ukazują się sprawozdania z salonów wystawowych, to należy również zająć się choćby tylko kilkoma przedstawieniami, do których Szpinger przygotował bardzo wartościową oprawę dekoracyjną.

Pracę jego nader sumienną, nacechowaną dużym smakiem i starannością, obserwujemy od dłuższego czasu. Dawno też noszę się z myślą napisania kilku pochlebnych a naprawdę zasłużonych słów uznania. Tak często jest do tego okazja i podnieta, a tak trudno przezyczyć wrodzone lenistwo do pisania, choćby nawet na tak zajmujący temat, jak w tym właśnie wypadku.

I dopiero trzeba było „Rose Marie”, by się przełamać. „Rose Marie”, ten rekordowy przebieg warszawski przedewszystkiem — no i także poznański. Dlaczego właśnie „Rose Marie”? Czy dla tych dwóch płynnych aryj w całej operetce, czy dla pięknie śpiewanej roli głównej, czy dla baletu z primadonną na czele, czy dla kilku mniej lub więcej udanych dowcipów?... Zapewne, wszystko to jest udane i na poziomie — operetkowym oczywiście. Jednakże śmiem twierdzić, że cały sukces przedstawienia to w pierwszym rzędzie zasługa Szpingiera. Malarz-dekorator bije tym razem wszystkich.

Bije nie tylko świetnymi dekoracjami, lecz i pomysłem zestrojeniem barw kostjumów — w sumie efekt kolorystyczny, działanie wysoko malarzkie. Dekoracyjność malarzka święci pełny triumf i ciągnie publiczność.

Ja osobiście miałbym pewne zastrzeżenia co do niektórych obrazów, czy też strojów. Uważam naprzykład, że w jednej z odsłon nieco przesadny ornament („indyjski”) stwarza zbyt dużą konkurencję dla pięknego tła pejzażowego i dla kolorowych szat baletu. Rozumiem jednak w tym wypadku kompromis artysty na rzecz gustu publiczności, która kocha się w przeladowaniu i lubi taką anegdotę dekoracyjną. Szpinger nieraz musi temu naciskowi ulegać. Tu jakaś altanka z sentymentalnymi kwiatkami, tam znowu domek mocno upstrzony ozdobami. A właśnie chodziłoby o dekorację jak najbardziej prostą i nieprzeladowaną zbytecznymi zdobinami. Winna w nich być dążność do operowania dużymi płaszczyznami — scena poznańska nadaje się na to w zupełności — dążność do najdalej posuniętych uproszczeń w formach architektonicznych i w płaszczyznach kolorowych. I taka właśnie architektoniczna dekoracja podnosi aktora, pokazuje go — a nie przytłacza, jak to się dzieje przy przeladowaniu elementami zdobniczymi, w których aktor ginie i schodzi na plan drugi. Szpinger przeważnie tego błędu nie popełnia a równocześnie przyzwyczajają publiczność do piękna płaszczyzn prostych, rozłożonych na kilku planach, o barwach efektownie zestranych.

Za jedną z nowości, które Szpinger wprowadził do swoich dekoracji, uważam podział architektury scenicznej na kilka kondygnacji. Widzieliśmy to już w stopniu mniejszym w kilku poprzednich spektaklach („Beatrice Cenci”, „Faust” i t. d.). Wszędzie jeden lub dwa poziomy. Pomysł szczęśliwy, ożywiający bardzo akcję na scenie, ułatwiający zadanie reżyserji. W „Rose Marie” mamy już dekorację piętrzącą się pod sam szczyt sceny, kilka poziomów, śmiało rzucone schody. Podobnie rzecz ma się w „Bal w Savoy”. To przedstawienie jest dla artysty popisem, o wiele naprzód posuniętym od „Rose Marie”. Imponuje — poza sentymentalnym nieco, jednopłaszczyznowym obrazkiem z Wene-

przeźrzeni sceny i bogatem, śmiałym operowaniem dużymi płaszczyznami dekoracyjnymi. Szpinger pokazuje się nam tutaj jako wielce utalentowany projektodawca nowoczesnych wnętrz architektonicznych, komponowanych z dużym smakiem tak w zestawieniach kolorystycznych, jak i w rozplanowaniu całości architektonicznej. Do koloru dekoracji celowo dostraja w barwie kostjumy. W barze hotelowym czarne fraki mężczyzn działają intensywną ciemną plamą na barwnym tle sceny. Podobny efekt, tylko subtelniejszy w zestawieniu kolorystycznym, otrzymujemy w scenie balu, gdzie balet w trzech barwach: biały, orange i fiolet, dostraja się do jasno-żółtej dekoracji a jednak gra w całości dość silnym i odrębnym tonem.

To dwa ostatnie przedstawienia operetkowe to duży sukces Szpingiera, za który należy mu się duże uznanie. Darzy go nim nasza publiczność, która tłumnie zjawia się na tych przedstawieniach. Są one dla widzów — co mocno należy podkreślić — szkołą patrzenia na obraz sceniczny pod kątem jego oryginalności i wartości artystycznej. W tem znaczeniu spełnia nasz artysta - dekorator jakby osobną misję kulturalną, i z pewnością nie małą, zarówno gdy idzie o jej treść jak o zasięg.

Jan Mroziński.

To, że prof. Mroziński zabłądził do opery, kusi sprawozdawcę teatralnego do zawadzenia o plastykę, którą w teatrze Polskim ma ustawicznie na oczach, tak samo dzięki talentowi i pomysłowości p. Zygmunta Szpingiera. Niezawodnie wszystko to, co prof. Mroziński mówi o zmyśle kolorystycznym p. Szpingiera i o rozkładzie płaszczyzn, da się powtórzyć przy dekoracjach Teatru Polskiego. Jest wszakże coś więcej. Pewien kunszt osobny, który w pewnej mierze dałby się zestawić z prestidigitatorstwem, a do kręcenia bicza z piasku nadzwyczaj jest podobny. Myślę o wykorzystaniu przestrzeni, a raczej o jej... stworzeniu.

Wiadomo, że scenka Teatru Polskiego jest klateczką, albo i wprost kliteczką, w której stół i parę krzeseł stwarza ciasnotę, a której płytkość zdawałoby się, że uniemożliwia wrażenie jakiegokolwiek głębi. To też w erze przedszpingerowskiej mieliśmy z reguły przed sobą mieszkanka dla liliputów, zastawione a raczej zawalone sprzętami i składające się z jednego jedyne pokoju, nikt bowiem nie mógł się ludzić, aby jakiegokolwiek drzwi prowadziły gdziekolwiek indziej, niż za kulisy, i to prawie oparte o ścianę tylną czy boczną. Przez majsterskie dzielenie przestrzeni, o którym wyżej mówi prof. Mroziński, przez ustawianie różnych kondygnacji, przez otwieranie drzwi i okien na dalsze plany (czasem bywa ich po trzy! wprost nie do wiary!) scenka Teatru Polskiego urosła nam w oczach. Stała się prawie sceną. Reżyser ma się czem rozporządzić i gospodarować. Może urozmaicać sytuację i jedną z drugiej sensownie wyprowadzać, może aktorów ze sobą zestawiać i grupować tak, że w ramach sceny powstanie skomponowany obraz figuralny o paru, albo i kilku planach.

Przypisuję to p. Szpingerowi za wielką zasługę i za niemięjszy kunszt, a w dodatku za osobistą uprzejmość, gdyż premjery Teatru Polskiego nieraz drapały mnie po oczach jako że — zdradźmy tę tajemnicę redakcyjną — należały one swego czasu do sprawozdawcy, który omawiał krakowskie wystawy sztuki, i ani rusz nie chcą o tem zapomnieć. Teraz mają spokój. Wnętrza p. Szpingiera, w których pomysłowa sceniczna architektura zespala się z barwą i z pełnym smakiem umeblowaniem, dostają często brawo na wejście, jak się to za kulisami mówi. Uważam, że słusznie im się to należy, bo rolę swoją grają pierwszorzędnie, a widzieliśmy, jak jest ona trudną w tych warunkach.

Witold Noskowski.

ŻYCIE KULTURALNE

CO BĘDZIE Z DWORKIEM MICKIEWICZA?

Z Wilna donoszą nam (zw):

Znajduje się ten dwork w Nowogródku, rodzinnym mieście poety. A przynajmniej stoi na tem samym miejscu, na którym wznosił się dom Mickiewiczów, który spłonął był jeszcze za życia Adama, tak, że niewiadomo, czy autor „Dziadów” w obecnym budynku kiedykolwiek przebywał, chociaż wykluczone to nie jest. W każdym razie tradycja mickiewiczowska jest do jego murów przywiązana, więc Komitet Mickiewiczowski w Nowogródku postanowił urządzić tam muzeum imienia wieszca. Postanowienie zapadło dość dawno, lecz jeszcze urzeczywistnione być nie mogło dla wcale ważnej przyczyny, mianowicie dla braku gotówki.

Nie idzie o samo kupienie domku, ten

bowiem będzie właśnie zapisany Komitetowi przez jego właściciela, emerytowanego sędziego Dąbrowskiego, który mieszka stale w Wilnie. Domek zajmuje wszakże niejaka p. Wierzbowska, obywatelka ziemska z okolicy, która prowadzi w nim jadalnię i odstępuje Komitetowi tylko mały pokój w oficynie, gdzie mieszczą się zbiory, oraz biuro Komitetu. P. Wierzbowska parokrotnie zobowiązywała się przenieść swoją jadalnię gdzieindziej, lecz narazie wszystko zostało po dawnemu. Obecnie miasto Nowogródek wstawiło do budżetu stałą miesięczną dotację na Muzeum Mickiewiczowskie. Może uda się teraz dwork mickiewiczowski opróżnić i Muzeum ostatecznie zorganizować.

NAUKA

„Od formizmu do moralizmu”. O zatytułowanej tak pracy teoretyczno-krytycznej dr. Konstantego Troczyńskiego zamieszcza „Prager Presse” obszerną ocenę pióra dr. J. Magra, wybitnego znawcy literatury słowiańskich i referenta spraw polskich w dziale kulturalnym tego pisma. Dr. Magr rozbiiera szczegółowo tezy dr. Troczyńskiego, stwierdzając, że książka przynosi „mnóstwo poglądów i skal oceny, których praktyczne wyzyskanie na materiale konkretnym przyniesie bogate owoce”.

O DR. JANIE METZIGU

W dalszym ciągu otrzymaliśmy parę informacji, prowadzących na ślad bliższych szczegółów o życiu dr. Jana Metziga, lekarza w Lesznie, którego życiorys przygotowuje obecnie p. H. Beckmann, student Uniwersytetu Poznańskiego. Pani Róża Erzepki, wdowa po naszym nieodżałowanym historyku, nadesłała wycinek z „Dziennika Poznańskiego” z r. 1869, mieszczący opis pomnika jaki w Lesznie dr. Metzigiowi na grobie wzniesiono, oraz wiele ciekawych szczegółów o życiu tyle zasłużonego lekarza społecznika.

Ponadto p. dr. Kalkstein z Poznania nadesłał szczegółowy i dokładny spis źródeł drukowanych, w jakich jest o dr. Metzigu mowa.

Informacje te, za których łaskawe udzielenie jak najszczerzej dziękujemy, będą przekazane autorowi życiorysu, o dalsze zaś prosimy. Szczególnie cenne byłoby listy, wspomnienia osobiste, rodzinne, fotografie i t. p.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Polska na Olimpiadzie. Z każdą Olimpiadą łączy się, jak wiadomo, konkurs plastyczny. Polska weźmie w nim udział i tego roku, warszawskie jury dokonało już wyboru prac na tematy sportowe.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Łowicz ma lat 800. Najbarwniejsza w Polsce okolica obchodzi 800-lecie swej stolicy regionalnej. Uroczystości będą się odbywały w czasie między 26 maja a 7 lipca. Urządzony będzie szereg wystaw, występy teatru ludowego z Weselem Łowickim, popisy kapeli księżackiej itp. Zjazd organizowany jest przez komitet obywatelski.

LITERATURA

Konkurs powieściowy rozpisany przez Książnicę Atlas, wszedł w decydujące stadium. Jury Polsk Ak. Literatury przeznaczyło do wspólnego czytania utwory: „Czerwie wypęły”, „Seans o piątej”, „Żelazna korona”, „Potępieni”, „Motowidło”, „Żywoty ludzi nieświątecznych”.

„Przechadzki Literackie”. Taki tytuł nosi nowe pismo, którego pierwszy zeszyt ukazał się świeżo w Poznaniu. Wydaje je grupa literacka, której istnienie — jak sami piszą o sobie — „dotychczas słabo brano w rachubę”. Z pierwszego zeszytu poznajemy kilka nazwisk. Stanisław Czernik, poeta, redaktor „Okolicy Poetów” zamieszcza tu swój wiersz „Elegja błękitnoka”; z fragmencu noweli i wiersza poznajemy T. Babińskiego a dalej wiersze B. W. Zakrzewskiego i W. Powela. Interesujące wspomnienie o wizycie Syrokomli w Poznaniu drukuje A. Rogalski, młody polonista znany ze swych publikacji w „Głosie”. Artykuł p. t. „Pożegnanie młodości” zamieszcza Stefan Napierski. Redakcja zapowiada współpracę w dalszych numerach: prof. dr. R. Pollaka, prof. T. Sinki, dr. T. Terleckiego, dr. J. Kollera, W. Glucka, A. Fiedlera. Bardzo oficie przedstawia się dział „Przypomnień”, notujący sporą liczbę przypadających na czas najbliższy jubileuszów i rocznic. Jak się wydaje z pierwszego zeszytu „Przechadzki Literackie” nie mają zamiaru propagować jakiegoś osobnego „kierunku”: goszczą na swych łamach znane pióra obok młodych talentów, notują wszelkie przejawy życia literackiego, a przedewszystkiem życia, związanego z Poznaniem i Wielkopolską. (lp)

TEATR

„Hedda Gabler” w Comédie Française została obecnie wznowiona z p. Clariond jako Loeborgiem i panią Marquet jako Heddą. Ibsen był przed pół wiekiem rewelacją w teatrze Lugne-Poego, który teraz spacerował po kuluarach jako emeryt skandynawizmu... Prasa okadza wykonawców, a zlekka podrywa sobie z Ibsena. Krytyk „Temps” twierdzi, że Ibsenizm jest od dzisiejszego świata tak daleko, jak kodeks Hamurabiego. We wszystkim. Gdyby rękopis dzieła Loeborga, spalony przez Heddę, był przepisany nie piórem, ale na maszynie, z paru kopjami na kalce, nie byłoby końcowego samobójstwa a więc i całej tragedji.

ZE ŚWIATA FILMU

Paderewski na ekranie dźwiękowym. Z Paryża donoszą nam (sp): Wytwórnia United zapowiada film z Paderewskim. Znakomity artysta podpisał już kontrakt z Lotharem Mendeseem, kierownikiem zdjęć. Film będzie nakręcony w Anglii, w czerwcu rb. w studio Aleksandra Kordy w Denkhams.

MUZYKA

Chór bułgarski w Płowdiwie obchodził w kwietniu 40-lecie istnienia, poświęconego szeregowi pieśni ludowych bułgarskich. Zasłużone stowarzyszenie urządza trzydniowy festival śpiewaczy, na który, poza zrzeszeniami bułgarskimi, zaprosiło związki jugosłowiańskie, czeskie, greckie i rumuńskie oraz Wielkopolski Związek Śpiewaczy. Z sześćdziesięciu założycieli tego chóru, który zrazu powstał jako wyłącznie męski, jeden tylko pozostał przy życiu.

Konkurs na pieśni górnicze. Krakowskie Stow. Studentów Akademii Górniczej (Aleja Mickiewicza 30) rozpisuje konkurs na pieśni górnicze do tekstów, które zostały nagrodzone na poprzednim konkursie i które można otrzymać w Stowarzyszeniu. Pieśni mogą być jednogłosowe, lub szarmonizowane. Nagród jest 10 po 250 złotych i osobno nagroda 100 złotych za jeden z tekstów, zakupiony poza konkursem. Termin do 30 czerwca rb.

Z chóru amatorskiego na scenie. Z Katowic donoszą nam (ad): Siemianowice, liczące około 40 tysięcy mieszkańców, mają dwa zespoły chórne: „Kasyno” (chór mieszany) oraz „Chopin” (chór męski). Ten ostatni urządził wielki koncert, w którym wziął udział tenorzysta Teatru Wielkiego w Warszawie p. Tadeusz Beval. Młody ten śpiewak był jeszcze niedawno członkiem chóru „Chopin”, z którego przeszedł na deski sceniczne.

SZKOLNICTWO

Nowy zeszyt „Świata i Życia”, czwarty w czwartym tomie tego doskonałego wydawnictwa Książnic-Atlas przynosi zakończenie litery R. Prof. Z. Lempicki kończy tu interesujący swój eskie o romanizmie, doc. M. Walicki zapoznaje z romańską sztuką, prof. M. Korczewski pisze o roślinach, ich ruchu i wrażliwości, T. Sławiński zamieszcza artykuł ekonomiczny nt. „Rozdział dochodu społecznego”, a M. Skalińska pisze o rozmnażaniu. W artykule o Rumunji prof. E. Biedrzycki omawia geografję tego kraju, jego historję polityczną, stan dzisiejszy, a wreszcie stosunki między Polską a Rumunją. M. Balsigrowa podaje historję i rozwój rzemiosł; J. Starzyński omawia rzeźbę, a J. Parandowski kreśli historję i znaczenie kulturalne Rzymu. Pierwszym artykułem, poświęconym literze S jest S. Strumph-Wojtkiewicz „Samochód i motoryzacja”. (sc)

Jutro:

**PARĘ GODZIN
W NAUKOWYM TORUNIU**
przez
dr. Janusza Staszewskiego

Książki nadesłane

W. M. Kozłowski: „Rapports présentés aux Congrès Internationaux de Philosophie”. Prague 1935. „Bibliothèque Internationale de Philosophie”.

OSTATNI APEL!

Tylko jeszcze **DZISIAJ** przyjmujemy zgłoszenia do konkursu

„**MIEJ OCZY OTWARTE!**“

DZIAŁ GOSPODARCZY

Niebezpieczeństwa ryczałtu

Sprawa wymiaru podatku obrotowego drobnym płatnikom bez przerwy sprawia trudności władzom skarbowym. Ustalenie dla tych podatników rzeczywistego obrotu, gdy w przeważającej ilości wypadków sami oni nie zdają sobie sprawy z tego, jaki obrót osiągnęli, prowadziło do dowolności i dawało pole do ucisku fiskalnego. Stąd już od szeregu lat zastanawiano się w Polsce nad stworzeniem uproszczonego wymiaru podatku obrotowego dla tej kategorii płatników.

Początkowo wprowadzono wymiar na podstawie przeciętnych obrotów z lat ubiegłych. Taka jednak forma wymiaru, aczkolwiek zmniejszyła nieco dowolność władz, była jednak ustabilizowaniem dawniej popełnionych błędów. Gdy zaś w miarę upływu czasu normalne wymiary z lat przed wprowadzeniem nowej metody odsuwały się coraz dalej i coraz bardziej odbiegały od dzisiejszych stosunków, ta forma nie mogła być dłużej utrzymana.

Dlatego też w roku bieżącym wprowadzono za wzorem Francji umowy podatkowe, na mocy których władza skarbową i podatnik mieli ustalić po wzajemnym porozumieniu kwotę przypadającego na płatnika podatku. Już w okresie dyskusji nad projektem tego rozporządzenia wydawało się nam, że taka forma wymiaru, dająca dobre rezultaty we Francji, jest zbyt skomplikowana na nasze stosunki. Początek realizacji nowego rozporządzenia zupełnie potwierdza nasze obawy.

Do dnia 31 marca r. b. urzędy skarbowe miały powiadomić płatników pisemnie o zaliczeniu przedsiębiorstw do jednej z grup, przewidzianych w rozporządzeniu o ryczałtowaniu; termin ten został dotrzymany. Jeśli urzędy skarbowe nie mogły sobie dać rady z tą wstępną, stosunkowo prostą czynnością, należy obawiać się, że tembardziej nie dadzą sobie rady z całą procedurą rozmów z płatnikami.

Dałyby one sobie tylko w jednym wypadku radę, gdyby płatnicy zgodzili się na przedstawione im przez urzędy skarbowe wnioski. Może to nastąpić, gdyż płatnicy, nie orientując się w procedurze i przyzwyczajeni do tego, że odwołania od nakazów płatniczych rozpatrywane są nieraz po dwu latach,

będą uważali otrzymane zawiadomienia za nakazy płatnicze i wogóle swych uwag nie zgłoszą. Dlatego konieczną jest ze strony zrzeszeń gospodarczych i samorządu gospodarczego akcja uświadamiająca podatników o ich uprawnieniach.

Wyrazem zrozumienia przez władze skarbowe ducha nowego rozporządzenia o ryczałtowaniu jest wezwanie, rozsyłane przez niektóre urzędy skarbowe do drobnych płatników podatku obrotowego. W wezwaniu tem urzędy skarbowe żądają danych w długim szeregu spraw.

Za niezłożenie żądanych wyjaśnień wezwania grozi kara pieniężna do 500

Sprawa „Phoenixa“

Jak wiadomo została utworzona instytucja ubezpieczeniowa „Oesterreichische Versicherungs A. G.“ z kapitałem akcyjnym 10 milj. szyl., która przejmie majątek i zobowiązania Tow. „Phoenix“, w którym wykryte zostały ostatnio poważne, a głośne w całej Europie nadużycia. W kapitale tym uczestniczą (w milj. szyl.): a) Instytut Ubezpieczeniowy m. Wiednia — 5, b) Assicurazioni Generali — 2, c) Creditanstalt — Wiener Bankverein — 1½, d) Kreditinstitut f. öffentliche Arbeiten — 1½.

Rząd austriacki zakazał odsprzedaży lub zastawienia polis ubezpieczeniowych. Dawny zarząd „Phoenixa“ zaciągnął był w kraju i zagranicą pożyczek na sumę około 20 milj. szyl. Zwrot ich mógłby nastąpić z rezerw, służących w pierwszym rzędzie na pokrycie pretensyj ubezpieczonych. Ponadto powstać mogą jeszcze rozmaite zobowiązania centrali „Phoenixa“ w Wiedniu do szeregu siostrzanych zakładów zagranicą. Wszystkie te fakty skłoniły rząd do zarządzenia likwidacji „Phoenixa“ i przekazania interesów ubezpieczeniowych wyżej wymienionej nowopowstałej firmie. Likwidację „Phoenixa“ powierzono austriackiemu „Kontrollbank für Handel und Gewerbe“ w Wiedniu.

Aktywa „Phoenixa“ wynoszą w przybliżeniu 10 milj. szyl., która to suma wystarczy zaledwie na zaspokojenie pretensyj pracowników, których się zwalnia. Reforma przewiduje podwyższenie stawek, płaconych przez ubezpieczonych. Wszystkie umowy o ubezpieczenia, zawarte w Austrii, mają być poza tem dotrzymane.

Według wiadomości z Czechosłowacji, „Phoenix“ ma tam do pokrycia około 300 tys. sztuk polis ubezpieczeniowych. W sferach mierzalnych wiadomo już było podobno w 1927 r., że praski „Phoenix“ nie miał pokrycia na sumę 387 milj. kor. czeskich. Obecnie ma w Czechosłowacji nastąpić ustawowe podwyższenie stawek, płaconych przez ubezpieczonych.

Z szeregu państw dochodzą wieści, że wszędzie ma nastąpić usamodzielnienie się dawnych filii „Phoenixa“. Rozwiązanie tego problemu również będzie należało do zadań Kontrollbanku.

W Niemczech ma powstać nowe towarzystwo ubezpieczeniowe z kapitałem akcyjnym 3 milj. Rm. przy współdziałaniu

złotych. W jaki jednak sposób mają udzielić odpowiedzi na długą listę pytań płatnicy, nieprowadzący ksiąg, a nieraz nieumiejący nawet podać wysokości osiągniętego obrotu, to już jest tajemnicą władz skarbowych. Czyż nie możnaby było jednak uprościć wymiaru tej kategorii płatnikom, przywracając im wymiar w trybie ogólnym?

Ale żart na stronę. Odbijający się wymiar podatku obrotowego drobnym płatnikom zapowiada się groźnie, zwłaszcza że jest dokonywany na dwa lata. Dlatego też wysiłki organizacji gospodarczych winny iść w tym kierunku, by zmniejszyć złe skutki zbyt skomplikowanego systemu. Dziś jednak trzeba myśleć o zmianie tego systemu na prostszy i bardziej do życia przystosowany. J. K.

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa bez zmian.** Wczoraj na giełdach walutowych nie zanotowano żadnych zasadniczych zmian w porównaniu z notowaniami przedświątecznymi. Dewiza na Londyn utrzymała się na ostatnio notowanym, stosunkowo niższym poziomie, przyczem angielskiego funduszu walutowego wykonywana jest w dalszym ciągu. Temsamem trwa i odpływ złota z Banku Francji do Anglii. Mocniejszą tendencją miała dewiza na Nowy Jork, nie osiagając jednak górnego punktu złota. Z innych dewiz Zurych i Amsterdam notowane są wysoko, ale nie dochodzą do górnego punktu złota, natomiast Belgia w dalszym ciągu utrzymuje się na tym punkcie, co przesądza o pewnych, zresztą nieznacznych, wysyłkach złota z Francji do Belgii.

(k) **Stan zasiewów w połowie marca.** Stan zasiewów ozimych przedstawiał się przeciętnie dla całej Polski w stopniach kwalifikacyjnych następująco (pierwsza liczba w nawiasach oznacza stan w połowie stycznia b. r., druga — w połowie marca ub. r.): pszenica 3,4 (3,4 — 3,2), żyto 3,4 (3,5 — 3,3), jęczmień 3,3 (3,3 — 3,0), rzepak 3,5 (3,5 — 3,0), koniczyna 3,3 (3,3 — 2,9). Stan zasiewów w dniu 15 marca br. naogół nie uległ zmianie w porównaniu ze stanem na 15 stycznia, pomimo zmiennej pogody w tym okresie. Stosunkowo wysoka temperatura, którą odznaczał się styczeń, na początku lutego uległa obniżeniu, przechodząc w dość silne mrozy, poprzedzone opadami śnieżnymi. Spadek temperatury trwał do końca lutego, poczem nastąpiła odwilż. Wobec pokrywy śnieżnej mrozy w lutym nie wyrządziły uszkodzeń w oziminach, ponieważ jednak śnieg spał na ziemi niezamrażając, miejscami — szczególnie na polach niżej położonych — oziminy wyprzały. Podczas topnienia śniegu ziemia dostatecznie przesiąkła wilgocią. Najlepiej przedstawiał się stan zasiewów w woj. południowych oraz śląskiem i wołyńskiem, następnie w centralnych; słabiej — w woj. zachodnich, szczególnie zaś koniczyna w poznańskim, która z powodu suszy na jesieni r. ub. w wielu miejscach będzie prawdopodobnie całkowicie zaozarna. Stosunkowo najgorzej przedstawiał się stan zasiewów w woj. wschodnich z wyjątkiem wołyńskiego. Siewy jarych rozpoczęło w wielu miejscach, szczególnie na zachodzie kraju.

Z ZAGRANICY

(z) **Niemiecka akcja gospodarcza w Europie południowo-wschodniej.** „Le Journal“ w artykule St. Brice'a zwraca uwagę na akcję niemiecką, dzięki której Niemcy stwarzają sobie gospodarcze punkty oparcia w Europie Centralnej i wzmacniają swoje wpływy na Bałkanach. Publicysta przytacza ogromny wzrost obrotów handlowych między Jugosławiją a Niemcami. Obroty te w ciągu dwóch lat wzrosły z 470 do 750 milj. dinarów, na mocy zaś nowych porozumień gospodarczych mają one wzrosnąć jeszcze dalej o 600 milj. dinarów. Aczkolwiek wzrost ten wywołany jest koniecznością zlikwidowania przez Jugosławiją jej należności w Niemczech, niemniej przeto ma to duże znaczenie polityczne, tembardziej, że zamówienia jugosłowiańskie w Niemczech czynione są przede wszystkim w zakładach Kruppa.

(z) **Budowa autostrad w Niemczech.** Jak wynika ze sprawozdania Towarzystwa Budowy Autostrad Rzeszy za luty r. b., Towarzystwo to oddało do użytku 115 km. całkowicie wykończonych dróg samochodowych. W budowie znajduje się ogółem dalszych 1.937 km., z czego w ostatnim czasie rozpoczęto budowę 47 km. Towarzystwo zatrudnia obecnie ok. 61 tys. robotników.

(z) **Otwarcie międzynarodowych Targów w Medjolanie.** Dnia 11 bm. otwarta została w Medjolanie Międzynarodowa Wystawa — Targi Powierzchnia, zajęta przez stoiska, wynosi blisko 95 tys. m. kw. wobec 94,2 m. kw. w r. ub. Liczba wystawców zagranicznych sięga 1.257 wobec 1.312 w r. ub., ogólna zaś liczba wystawców wynosi 5.356 wobec 5.220.

Krótkie informacje gospodarcze

— W pierwszym kwartale r. b. browary polskie sprzedały na rynku wewnętrznym 181.000 hl. piwa, czyli o 8.000 hl., a więc o 4,6% więcej aniżeli w odpowiednim okresie ub. r.

— Budżet m. Gdyni na r. 1936/37 przewiduje wpływy w wysokości 4.868.997, wydatki zwyczajne zaś w sumie 4.243.073 zł.

— Plan finansowo-gospodarczy, uchwalony ostatnio przez sejm, przewiduje na akcje odnowienia lasów w r. 1935/36 — 5.468.000 zł. Odnowienie przeprowadzone zostanie na przestrzeni 42.000 ha kosztem 2.225.500 zł., przyczem koszt odnowienia 1 ha wyniesie przeciętnie od 56,10 do 59,07 zł. Na przestrzeni sumie 2.000 ha przeprowadzone zostaną poprawki i uzupełnienia kosztem 1.177.000 zł., reszta preliniowanej sumy wydana zostanie na utrzymanie szkółek leśnych (991.500 zł.), pielęgnowanie gleby i drzewostanów (670.000 zł.), melioracje leśne (150.000 zł.), inne roboty (254.000 zł.).

— Dyrekcje lasów państwowych i lasy prywatne podwyższyły cenę drzewnych materiałów budowlanych o 10%.

— Międzynarodowy plan ograniczenia produkcji miedzi został przedłożony do 1 lipca 1936 r.

— Szwedzki konserw Elektrolux wykazuje za r. 1935 czysty zysk w wysokości 9,35 milionów koron wobec 7,90 mln. za r. 1934. Po dopisaniu części zysku z r. 1934, przeniesionej na rachunek r. 1935 i po wypłaceniu dywidendy tymczasowej w wysokości 4%, czyli 2,40 mln. koron — czysty zysk wynosi 12,96 mln. Towarzystwo wypłaca dodatkową dywidendę w wysokości 6%.

— Wstępne rozmowy, które odbyły się w Londynie, na temat odbudowy międzynarodowego kartelu cynkowego zostały narazie odłożone bez powzięcia wiążącej decyzji.

— Fabryka perfum Coty Tow. Akc., która za r. 1933 wykazała stratę w wysokości 1 miliona franków, a w r. 1934 — 244 tys. fr., wykazuje za r. 1935 czysty zysk w wysokości 4,02 milion. franków. Kapitał akcyjny towarzystwa wynosi 60 mln. franków.

— W czasie od 18-go do 20-go kwietnia r. b. odbędzie się Targi Szwajcarskie w Bazylei.

— Nowa ustawa, dotycząca reorganizacji bankowości we Włoszech, postanawia iż akcje banków, uznanych za instytucje prawa publicznego, wystawione na okaziciela, muszą być do dn. 16 maja b. r. zamienione na akcje imienne, przyczem posiadaczami ich mogą być tylko obywatele włoscy.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Podatek przemysłowy przy zatrudnieniu uczniów przemysłowych.** Naskutek starań Związku Izb Rzemieślniczych ministerstwo skarbu ma wydać podobno wyjaśnienie, iż nie należy uważać za najemne siły pomocnicze uczniów przemysłowych, ponieważ zgodnie z przepisami prawa przemysłowego stanowisko takich uczniów w zakładzie przemysłowym jest oparte nie na umowie najmu pracy, lecz na umowie nauczania i że są oni wyraźnie przeciwstawieni pracownikom przemysłowym.

(p) **Sprawa podatku wojskowego.** Ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 14 marca 1936 r. L. D. V. 20842/36 wyjaśniło, że urzędnicy i pracownicy państwowi, od których na mocy obowiązujących przepisów nie pobiera się państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, nie opłacają również podatku wojskowego w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego. (K)

(p) **Proponowane poprawki do rozporządzenia o podatku od nieruchomości.** Związek izb przem. - handl. przesłał do

min. skarbu opinię w sprawie projektu rozporządzenia wykonawczego do dekretu Prezydenta R. P. o podatku od nieruchomości. W opinii tej Związek zaproponował wprowadzenie do rozporządzenia szeregu poprawek, dotyczących dwutorowości opodatkowania, wyłączenia z opodatkowania parków, określenia pojęcia czynszu, wyłączenia z pojęcia czynszu opłat za wodę, zwolnienia od podatku we wypadku próżnoscian i szereg innych. (1)

Niniejszem zgłaszam swój udział w konkursie „Kurjera Poznańskiego“ i „Orędownika“, odbywającym się w czasie od 26 kwietnia do 3 maja 1936 r.

Firma _____

Branża _____

Adres _____

Historja jednego czeku

Motto: Ryzykując, zawsze zyskasz — choćby doświadczenie (Lincoln)

W tych dniach stanął przed sądem w Londynie właściciel jednego z większych zakładów żelaznego, oskarżony o podstępne bankructwo. Historia — jakich wiele, i nie wzbudzałaby specjalnego zainteresowania, gdyby nie związana z nią historia jednego czeku, którą nazwać można — niezwykłą!

Oto firma Miller & Co już od dłuższego czasu pracowała w sposób, nie mający nic wspólnego z „sumienną działalnością uczciwego kupca”. Kiedy pewnego dnia przypadła płatność dość znacznej sumy, zaś kasa firmy świeciła pustkami, Mr. Miller, nie długo się namyślając, wypisał czek na tysiąc funtów szterlingów i posłał go natarczywemu wierzycielowi „na odczepne”. W podobnych wypadkach, wielu ludzi liczy na jakiś „cud” i, w rzeczy samej, jakieś cudowne zdarzenie zdawało się Millerowi przybywać w sukurs.

Odbiorca czeku — nazwijmy go Mr. Brown — pomimo pewnej nieufności, czek przyjął. Nie chcąc jednak, w razie możliwych komplikacji, występować przeciw Millerowi i sprawą sądową przyczynić sobie kłopotów, nie oddał czeku do banku, lecz zaopatrzywszy go swym żyrem, posłał do pewnej przędzalni juty w Dundee, której był taką właśnie kwotą winien. W ten sposób upłynęło parę dni, w ciągu których Mr. Miller w zdenerwowaniu czekał na telefon z swego banku. Jednak bank milczał. A powód był ten, że ów czek bez pokrycia, odbywał dalszą wędrówkę po świecie.

Przędzalnia w Dundee winna była pokrycie swemu dostawcy juty w Kalkucie; położywszy więc swój podpis na odwrocie czeku, dokument posłała pocztą lotniczą do Indji. A p. Miller, siedząc w swym kancorku, z wciąż wzrastającym niepokojem czekał na telefon z banku. Ale bank w dalszym ciągu milczał... Eksporterowi juty w Kalkucie, nadesłany czek był bardzo na rękę, gdyż komersant ten miał właśnie do uregulowania należność za maszynę, którą otrzymał był z Leeds. Zatem należycie zażyrowany czek poszedł w drogę powrotną do Anglii, odbywając swą podróż tym razem — okrętem.

Po przybyciu do Leeds, czek dokonał pewnego rodzaju „skoku w bok”: oto właściciel fabryki maszyn zużył go do swego osobistego użytku, zaopatrzył go w swój podpis i w tymże samym dniu czek przeszedł z rąk pewnej młodej i pięknej damy, do rąk przedstawiciela znanej, wy-

twornej firmy samochodowej — tym razem oczywiście już bez zrywa na odwrocie!

W międzyczasie zdawał rzeczywiście spełniać się „cud”: Miller & Co otrzymali duże zamówienie, stwarzające niemal pewność, że czek, w chwili zaprezentowania go w banku, zostanie niechybnie honorowany. Firma Miller wykonała zlecenie sumiennie, wysyłając bez zwłoki zamówiony złom klientowi. Miller odetchnął z ulgą... Za dzień, dwa, wpłynęła gotówka! I rzeczywiście wpłynęła, ale — w postaci czeku własnego Mr. Millera, którym klient — a była nim wiadoma fabryka samocho-

dów — Millerowi za dostarczony złom zapłacił...

W rezultacie cud, którego tak żarliwie wyczekiwał niefortunny komersant, nie spełnił się i Mr. Miller — siedzi! Siedząc zaś, zapewne rozważa, że jednak jego „wiatrem podszyty” czek dokonał całego szeregu „cudów handlowych”: spłacił jego dług u Mr. Browna; zlikwidował obligo Mr. Browna w Dundee, pokrył zobowiązanie przędzalni u dostawcy w Kalkucie; uiszczył dług Hindusa w Leeds; sprawił, że fabrykant maszyn mógł dotrzymać swej obietnicy wobec młodej, pięknej damy, ta zaś znów była w możności nabyć wspaniałe auto światowej marki i w końcu, że fabryka samochodów otrzymała złom żelazny wartości tysiąca funtów szterlingów — przytem wszystkie te różnorodne manipulacje handlowe nie wymagały wyłożenia ani jednego pensa w gotówce! Kr.

W Rydze odbyły się wielkie manifestacje na cześć nowego prezydenta Łotwy Ulmanisa. Na zdjęciu Ulmanis dziękuje tłumom z tarasu siedziby prezydenta za owacje.

nych była mała, brunatna małpka, która w niewyjaśniony dotychczas sposób dostała się na statek. Bezpańskie zwierzątko pojawiało się wszędzie, gdzie można było coś zjeść. W kuchni zwinna małpka kradła kucharzowi z pod ręki najlepsze przysmaki i znikła w oka mgnieniu. W porze posiłków w salonie jadalnym okrętu małpa była jednym z najpункtualniejszych gości, żywiącym się na cudzy koszt. Pewnego dnia rozgniewała kapitana statku, któremu z pod nosa ściągnęła ananas, przygotowany na deser.

Nieuchwytnego pasażera, który przybłąkał się na statek z podzwrotnikowych puszczy brazylijskich, postanowiono schwytać. W tym celu w jednej z kabin zastawiono na nią pułapkę. Na deseczce, połączonej z automatycznie opadającymi drzewczkami, ułożono kilka bananów, za którymi małpka przepadała. W chwili, gdy zlakomiona zapachem bananów, zakradła się do kabiny i poruszyła deseczkę, zatrzasnęły się drzwiczki. Złowione zwierzątko nie pozwoliło jednak nikomu się schwytać. Dopiero po 6-ciu dniach zdolano ją obłaskawić, po zupełnym wyłodzeniu. Małpkę zabrał kapitan statku, który oddał opiekę się zwierzątkiem, uważając je za swą maskotkę.

Osobliwa tradycja z przed 100 lat

Minęło dokładnie 99 lat od chwili, gdy między Anglią a Irlandją zainstalowana została służba wymiany czasu, która polegała na tem, że z obserwatorium astronomicznego w Greenwich podawano Irlandji dokładną godzinę. W tym więc celu wyruszał codziennie konno goniec z Admiralicji w Londynie, wioząc zegarek urzędnikowi pocztowemu, który zabierał go ze sobą do wagonu z pocztą. Pociąg stawał u celu podróży w porcie Holyhead, skąd odchodził okręt do Kingstown w Irlandji. Kapitanowi statku komunikuje urzędnik pocztowy dokładną godzinę według przywiezionego zegarka, poczem wraca tym samym pociągiem do Londynu, odwołując zegarek. Historia ta powtarzała się dzień w dzień przez dwa lata całe bez żadnej zmiany. Kłoby jednak sądził, iż zwyczaj ten został zaniechany dzisiaj, w wieku radja i samolotów, tenby się grubo omylił, ten nie zna Anglii, tak samo i siły tradycji angielskiej. Goniec przyjeżdża dzisiaj, tak samo jak 9 lat temu, na stację Euston, tyle tylko, że nie konno, lecz na motocyklu i tak samo jak zwykle wręcza urzędnikowi pocztowemu zegarek nastawiony ściśle według zegara astronomicznego w Greenwich. Co kraj to obyczaj, ale trwałości obyczajów w Anglii nic nie dorówna.

Gdyby gwiazdy zaprzęć do pracy

Słynny uczony angielski, sir James Jeans, ogłosił niedawno interesującą rozprawę, w której omawia ogromną, a niedostępną dla nas siłę gwiazd. Gdyby energia ta, mówi sir Jeans, mogła być użytkowana, siła na świecie byłaby tak tania, że praca ręczna stałaby się zupełnie zbyteczna. Syrjusz naprzykład posiada temperaturę około 11 000 st. C. i jest stosunkowo jeszcze dość chłodny. Najgorętsze bowiem gwiazdy mają temperaturę ok. 70 000 st. C., czyli 12 razy wyższą, niż słońce. Gdyby energia, emanowana z jednej z takich gwiazd na powierzchnię jednego cala kwadratowego, mogła być przez nas wyzyskana, dostarczyłaby ona siły napędowej całej flocie brytyjskiej. W porównaniu z tem energia przesyłana nam przez słońce, jest dość słaba, wynosi bowiem 50 HP. z każdego cala kwadr. jego powierzchni. Niestety, najgorętsze gwiazdy, położone są bardzo daleko od ziemi i światło z nich przybywa do nas po milionach lat.

Naśladownictwo grobu świętego w Angeres

W mieście francuskim Angeres udostępniono publiczności kilka miesięcy temu dokładną kopję grobu świętego, wykonaną w ciągu 40 lat przez przywódcę pielgrzymek Henryka Potarda. Człowiek ten poprowadził przeszło 60 pielgrzymek do Ziemi Świętej i przywiózł był już przed 40 laty pierwsze drzewa z Jerozolimy do swego miasta rodzinnego Angeres, by je zasadzić na swej posiadłości. Drzewa pomarańczowe i oliwne, cyprysy i cedry zdobią obecnie kopję Grobu Świętego. Monumentalny portal, flankowany przez dwie wieżycy, otwiera 60 m długą aleję, kończąca się bezpośrednio przed grobowcem. Jest to kopuła nakryta rotundą o średnicy 24 m. Na szczycie kopuły wznosi się wielki krzyż żelazny, który nocą może być oświe-

tlany. Na zewnętrznej stronie murów umieszczone są wnęki, w których stoją postacie 12 apostołów.

Budowla, w której znajduje się kopja Grobu Świętego, odpowiada w wymiarach swych i kształcie dokładnie oryginałowi. Tak jak w Jerozolimie, składa się on z dwóch komór: t. zw. amielskiej i właściwej grobowej. Zupełnie tak jak w Jerozolimie, kryje grób biała płyta marmurowa grubości 12 cm., ważąca 600 kg. i wykonana w Jerozolimie przez robotników chrześcijańskich. W małej wnęce grobu przechowuje się kawałek skały z Getzemane, gdzie Chrystus Pan modlił się przed swą męką. Płyta ołtarza znajduje się w kapliczce, pochodzi również z Ziemi Świętej. WiP

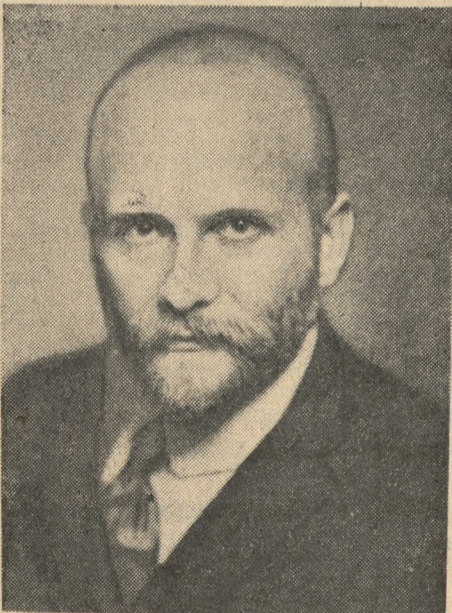
Miljonowa fundacja z zastrzeżeniem

Fundacja filantropijna Rockefellera w Nowym Jorku, która wydała już na różne cele setki milionów dolarów, przeznaczyla obecnie z polecenia J. Rockefellera sumę 120.000 funtów (3 miliony zł) na cele budowy zakładu dla nerwowo chorych w Londynie. Fundacja ta różni się jednak zasadniczo od wszystkich innych tem, że zawiera poważne zastrzeżenie.

Otóż Rockefeller postawił jako warunek stanowczy zrealizowania celów dotacji zebranie w ciągu dwóch lat przez filantropów angielskich takiejże sumy na ten sam cel. Jeśli więc w ciągu dwóch lat nie uzbiera się w Anglii sumę 120.000 funtów, fundacja Rockefellera upada i zostanie przekazana innemu krajowi w Europie na tych samych warunkach, tak samo w celu budowy zakładu dla nerwowo-chorych. Gdyby jednak ofiarodawcy angielscy do-

pisali, 31 grudnia 1937 roku wypłaci Rockefeller 60.000 funtów na koszt budowy zakładu, a w pół roku potem pozosale 60.000 funtów na koszt urządzenia i zakupu najnowszych aparatów medycznych.

Można przypuszczać, iż fundacja Rockefellera zostanie jednak w Anglii, gdyż konjunktura obecna, bardzo pomyślna dla tego kraju, pozwala ludziom bogatym na szafowania większymi sumami w celach społecznych. Właściwa przytem Anglikom dumą nie pozwoli im na swego rodzaju upokorzenie, jakim byłoby cofnięcie fundacji i przekazanie jej innemu krajowi. Rockefeller nie zawiedzie się napewno w swych nadziejach i zastrzeżenie fundacyjne zostanie prawdopodobnie w krótkim czasie dopełnione. Srebrnych kul nie brak w angielskich skarbcach amunicji finansowej. Or.

W tych dniach donosiliśmy o zgonie prof. dr. Roberta Barany'ego, profesora uniwersytetu w Upsali (w Szwecji). W roku 1914 otrzymał on nagrodę Nobla z dziedziny medycyny. Prof. Barany, który liczył lat 60, interesował się także sprawami polskimi, należąc do zarządu Tow. szwedzko-polskiego.

Oryginalny trick reklamowy

Właściciel jednej z masarni paryskich Castaing wpadł na oryginalny pomysł reklamowy. Wypuścił on mały balonik, do którego przyczepiona była kartka z zawiażeniem, że znalazca baloniku odebrać może za okazaniem kartki kilo szynki. Od wypuszczenia baloniku upłynęło kilka dni. Do sklepu pomysłowego rzeźnika nikt się nie zgłaszał. W tych dniach dopiero Castaing otrzymał pocztówkę z Anglii, od

mieszkańca wioski Ravensden w pobliżu Bedford. Znalazca balonika zastrzegł sobie prawo odebrania kilograma szynki w sklepie Castaing przy najbliższej okazji. W lecie bowiem bieżącego roku znalazca zamierza przybyć z wycieczką do Francji.

Małpa pasażerem na gapę

W tych dniach do portu Rio de Janeiro przybył statek utrzymujący komunikację między stolicą Brazylii i ujściem Amazonki. Podróżni statku przeżyli szereg niecodziennych emocyj. Utrapieniem podró-

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dzisiaj operetka „Bal w Savoy'u” w premierowej obsadzie. Jutro opera „Opowieści Hoffmanna”, dyryguje kapelm. Stefan Barański.

Dyrekcja przygotowuje wspaniałą operę Händla „Juljusz Cezar”, której premiera odbędzie się w przyszłym tygodniu. Próby pod kierownictwem dyr. dr. Latośzewskiego i reżysera K. Urbanowicza są w pełnym toku. Opera ta otrzyma pierwszorzędną obsadę oraz wspaniałe dekoracje projektu Z. Szpingiera.

Z Teatru Polskiego

Do piątku włącznie grana będzie najnowsza komedia Kiedrzyńskiego „Raz się żyje”. W sobotę premiera ostatniej nowości scen europejskich, subtelna i pełna wdzięku komedia Denysa Amiela „Trzy asy i jedna dama”, która w Krakowie grana była z nadzwyczajnym powodzeniem. Obsadę ról głównych stanowią pp. Ludwiżanka, Żbikowska, Andrzejewski, Hańcza, Pluciński, Kierczyński, Pagowski, i Fiszler. Nowe dekoracje Z. Szpingiera. W sobotę i w niedzielę po południu po cenach do połowy znizonych odegrana będzie efektowna sztuka T. Konczyńskiego „Zburzenie Jerozolimy”.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj i dni następnych ciesząca się fenomenalnym powodzeniem sztuka Władysława Fodora „Matura” w świetnym wykonaniu całego zespołu.

Kultura stroju

Na wielkim dorocznym pokazie mód w „Słońcu” — który odbędzie się w początkach maja rb. — Komitet organizacyjny imprezy projektuje pokaz polskiego modelu, stroju damskiego.

W związku z powyższem Komisja artystyczna przy Komitecie imprezy ogłasza konkurs dla artystów plastyków zamieszkających w Wielkopolsce o nagrody pieniężne za projekt stroju damskiego odznaczającego się cechami indywidualnymi w formie i barwach.

Będzie to pierwszy tego rodzaju konkurs w Polsce. Wyróżnione projekty strojów wykona czołowy Magazyn Mód Perkowski, który na teście Rewji „Kultura Stroju” — zademonstruje ostatnie kreacje Paryża i Wiednia. Modelkami będą najwybitniejsze artystki Warszawy i Poznania. Przedstawia: Zygmunt Mąkowski. Szczegóły konkursu podamy wkrótce. dg 1481

Przed niedzielnym biegiem „Kurjera Poznańskiego”

Ożywienie na froncie harcerskim

Im bliżej terminu tradycyjnego biegu „Kurjera Poznańskiego”, zainteresowanie biegiem się wzmaga, czego najlepszym dowodem licznie napływające zgłoszenia startujących. Do wtorku wieczora wpłynęły 143 zgłoszenia, w tym 63 do biegu seniorów i 80 do biegu młodzików. Obok zgłoszeń z Poznania nadeszły zgłoszenia z Obrzycka, Kościana, Koźmina i Mosiny, tak, że w tegorocznym biegu „Kurjera Poznańskiego” reprezentowana będzie cała Wielkopolska.

Dzięki specjalnej nagrodzie firmy KaDeHa dla pierwszego Harcerza, specjalne ożywienie panuje wśród Harcerzy. O nagrodę firmy KaDeHa według dzisiejszego stanu zgłoszeń ubiegać się

będą zawodnicy z 8 drużyn harcerskich, z czterech poznańskich, z Kórnik, Nekli, Mosiny i Kościana.

Do biegu pań o mistrzostwo Polski zgłosiła się wczoraj groźna konkurentka Lubiczówny, Nowacka z warszawskiego AZS.

Dalsze zgłoszenia przyjmuje p. Jan Marcinkowski, Poznań, ul. Szwajcarska 5, m. 2-3. Termin zgłoszeń upływa w czwartek, 16 b. m. Wpisowe dla seniorów wynosi 30 gr., dla młodzików 20 gr.

Nagrody na bieg „Kurjera Poznańskiego” wystawione są w gmachu naszego wydawnictwa, św. Marcin 70, w oknie zakładu fotograficznego p. Pucińskiego.

13 pięściarskie mistrzostwa Polski

Zaledwie dobry tydzień dzieli nas od tegorocznych pięściarskich mistrzostw Polski, które jak wiadomo rozegrane zostaną w dniach od 24 do 26 bm. w Łodzi. Zgłoszonych zostało 67 zawodników z wszystkich okręgów. Jedynie Lublin nie nadesłał zgłoszenia.

Poznań i Warszawa przysyłają pełne osemki oprócz obrońców tytułów. Pełne osemki zgłosiły: Łódź, Śląsk i Pomorze. Lwów przybywa bez wagi ciężkiej, Kraków bez muszej i koguciej, Białystok bez muszej, półciężkiej i ciężkiej, Wilno reprezentowane będzie w muszej, koguciej i półśredniej.

Obsada w poszczególnych wagach przedstawia się następująco:

W wadze muszej tytułu Polski broni Sobkowiak (Warta), poza tem startują Koziołek (Warta), Grauer (Bar Kochba - Rzeszów), Popielaty (IKP - Łódź), Rituke (Poznań - Bydgoszcz), Jasiński (Ruch), Bańkiewicz (Legja - Warszawa), Bagiński (Smigły - Wilno).

W koguciej tytułu mistrza Polski broni Wirski (Warta), poza tem startują: Janowczyk (Sokół - Poznań), Górecki (Jagiellonia - Białystok), Szczurek (Wawel - Kraków), Górecki (Legja - Lwów), Gottfried (Hakoah - Łódź), Krzemiński (Gryf - Toruń), Jarzabek (IKB), Czortek (Skoda), Malinowski (Ognisko - Wilno).

W półciężkiej tytułu mistrza Polski broni Polus (Warszawianka), poza tem startują: Rogalski (Warta), Piotrowicz (Jagiellonia), Chrostek I (Wawel), Sidelnikow (Legja - Lwów), Spodniakiewicz (IKP), Kowalski (Z. S. - Grudziądz), Matuszczyk (PKS - Katowice), Kowalski (PZL - Warszawa).

W lekkiej tytuł mistrza Polski niema obrońcy ponieważ Sipiński startuje w półśredniej. Startują: Ratajak (Warta), Maj (Jagiellonia), Sprung (Harmonea - Lwów), Woźniakiewicz (IKP), Swarowski (Z. S. - Grudziądz) wzgl. Dorsch (Astoria - Bydgoszcz), Manecki (Ruch), Bąkowski (Skoda).

W półśredniej tytułu mistrza Polski bronić ma zgłoszony Misiurewicz (Sokół

- Poznań). Startują: Sipiński (Warta), Kuśnier (Makkabi - Białystok), Kolońko (Wawel), Biłyj (Pogoń - Lwów), Ostrowski (Geyer - Łódź), Jaworski (Gedania), Biernik (Ruch), Seweryniak (Skoda), Matiuok (Ognisko - Wilno).

W średniej niema wskutek dyskwalifikacji Majchrzyckiego obrońcy tytułu. Startują: Szuleżyński (Polonia - Leszno), Ciążela (Jagiellonia), Zbik (Wisła), Michniewicz (Legja - Lwów), Chmielewski (IKP), Węzner (Gryf - Toruń), Kurka (27 - Orzeów) i Pisarski (Skoda).

W półciężkiej tytułu mistrza Polski broni Szymura (Warta), poza tem startują: Klimecki (HCP), Pieniżek (Wawel), Szkwarkowski (Legja - Lwów), Pietrzak (Kaliski K. S.), Borożyński (Astorja - Bydgoszcz), Moszkowicz (Makkabi - Sosnowiec), Doroba I (Legja - Warszawa).

W ciężkiej tytułu mistrza broni Pilat (PKS - Katowice). Poza tem startują: Adamezyk (HCP), Stankiewicz (Wawel), Kłodas (Wima - Łódź), Choma (Gedania), wzgl. Lutobarski (Grudziądzki KS.), Wrzidiło (Fuch) i Węgrowski (Legja - Warszawa).

Wydział spraw sędziowskich wyznaczył komplet sędziów, który przedstawia się następująco: Slabicki i Świdnicki z Warszawy, por. Łapiński i K. Derda z Poznania, Wiener i Wende ze Śląska, Moskal z Krakowa, Schlicke z Lwowa, por. Koprowski z Pomorza oraz Kordasz, Wienkowski, Miłsz, Sierota, St. Gorczycki i Fuchs z Łodzi.

Wyznaczenie wyżej wymienionego kompletu sędziowskiego wywołało w łódzkim OZB duże niezadowolenie. Wydział spraw sędziowskich PZB wyznaczył rzekomo z łódzkiego okręgu sędziów antagonistów miejscowych władz pięściarskich. ŁOZB nosi się podobno z zamiarem zrządzenia się organizacji mistrzostw.

Automobilizm

Pierwszy tegoroczny międzynarodowy wyścig odbył się w Monte Carlo o wielką

Suba
tylko dla smakoszków
budynic i galaretki
Pr 3 901-16.33

nagrodę Monaca na znanej trasie okrężnej, pełnej krzywizn, a prowadzącej po ulicach miasta na dystansie 318 km w przeszło 100 okrążeniach w czasie ulewnej deszczu. Zwycięstwo odniósł Caraciola na Mercedes Benz przed Varzim i Stuckem na Ato-Union, oraz Nuvolarim na nowej Alfa Romeo.

Lekka atletyka

Nowy rekord japoński na 5000 m ustalił na zawodach w Tokio Murakoso w czasie 14:46,2, bijąc stary rekord o 11,8 sek.

XII doroczny bieg leśny K. S. M. M. Poznań - Boże Ciało, na dystansie około 2.200 m odbędzie się w niedzielę 26 bm. o godz. 12.30 w lasku w Dębiniu. Zgłoszenia wraz z wpisowem 50 gr. od zawodnika kierować należy pod adresem: Marcinkowski Zenon - Poznań, Dolna Wilda 28 m. 2.

Poza konkursem startować mogą również zawodnicy nie należąc do K. S. M. M. (kom)

Koubkova stała się nareszcie Koubkiem. Czeska agencja urzędowa donosi, że w wielki czwartek odbyła się nowa operacja słynnej rekordzistki Zdenki Koubkovej. Operacji dokonali dr. Burian i prof. Klika. Tym razem wynik operacji był pomyślny. W Wielką Sobotę Zdenka Koubkova opuściła już zakład jako Zdenek Koubek. Formalności urzędowe stwierdzające już ponad wszelką wątpliwość nową pieć Koubkovej, przeprowadzone zostaną w najbliższych dniach.

O puchar Davisa

Stany Zjednoczone i Meksyk 5:0. Półfinał w strefie amerykańskiej rozegrany w Houston Texas przyniósł pewne zwycięstwo tenisistom amerykańskim. W ostatnim dniu Budge pokonał Reyela (M.) 6:3, 6:1, 6:1. Bitsey Grant wygrał z Fernande-

Znana Sól Morszyńska jest także w sprzedaży w paczkach na jednorazowe użycie. Cena 15 groszy. Żądać w aptekach i składach aptecznych. ng 9 415

RADJO

„Twórczość Fryderyka Chopina” transmituje Londyn

Znakomici artyści wezmą udział w audycji z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina”. 15 bm. o godz. 21.00, mianowicie śpiewaczka Aniela Szlemińska i pianista Henryk Sztompka, który niedawno w czasie swych nowych występów zagranicą zbierał świetne sukcesy. W czasie koncertu wykonane zostaną: Mazurki z op. 56: H-dur, C-dur, c-moll, Barcarola op. 60 oraz pieśni. Koncert ten transmitować będzie broadcasting londyński.

Muzyka myśliwska za czasów Augusta Mocnego Transmisja z Lipska

Polskie Radio transmituje 15 bm. o godzinie 22.05 z Lipska audycje niezmiernie

zem (M.) 3:6, 6:2, 6:3, 6:3. W finale Stany Zjednoczone spotkają się z Australją. (Tel. wł.).

Terminarz spotkań w strefie europejskiej jest następujący: 1 koło: Hiszpanja - Niemcy 24-26. 4. w Barcelonie, 1-3. 5. Holandia - Monaco w Monaco, Francja - Chiny w Paryżu. 2 koło: 13-15. 5. Norwegia - Belgia w Oslo; 15-17. 5. Austria - Polska w Wiedniu, Jugosławja - Czechosłowacja w Zagrzebiu oraz Szwecja i Danja w Montreux. (c)

Piłka nożna

W niedzielę rozegrane zostaną następujące spotkania o mistrzostwo ligi:

w Warszawie na boisku Warszawianki o godz. 16 Warszawianka walczy z Wartą. Sędzią zawodów będzie p. Rutkowski, w Krakowie Garbarnia spotka się z Ruchem. Sędzia p. Hausman, we Lwowie Pogoń gra z L. K. S. Sędzia p. Schneider, w Katowicach Dąb rozegra mecz z Wisłą. Sędzia p. Wardęszkiewicz, w Świętochłowicach Śląsk walczy z Legją warszawską. Sędzia p. Gumpłowicz.

Tenis

W dalszych rozgrywkach w Atenach nasi tenisiści uzyskali następujące wyniki:

W grze pojedynczej pań Jędrzejowska w ćwierćfinale pokonała Barbier 6:3, 6:2, w grze pojedynczej panów Hebda wyeliminował Nicolaidesa 6:0, 6:2.

W turnieju o puchar króla Jerzego, Tłoczyński wygrał z Estratidesem 6:4, 6:0, a Spychała odniósł zwycięstwo nad Manzoroglu 6:3, 5:7, 6:3.

W grze mieszanej para Jędrzejowska - Hebda pokonała parę Gailly - Xydys 6:0, 6:2. W grze podwójnej panów para jugosłowiańska - grecka Kukuljevic - Nicolaides pokonała parę polską Spychała - Tłoczyński 6:4, 6:1. Para polsko duńska Hebda - Sperling przegrała z parą francuską Journu Gentien 5:1, 1:6.

Fred Perry, który niespodziewanie przegrał w Amsterdamie z Timmerem, zrewanżował się już następnego dnia w Hadze. Timmer został pokonany w czterosetowej walce 0:6, 7:5, 6:4, 6:3. Przebieg i wynik meczu nie świadczy bynajmniej o dobrej formie Anglika.

oryginalna, mianowicie sygnały myśliwskie z czasów Augusta II. Kwartet dęty „Cornologen” wykona utwory, ilustrujące cały przebieg polowania - przygotowania do łowów, fanfary myśliwskie, polowania na zwierzę, śmierć jeleni, śmierć saren i zajęcy, ptactwa przeróżnego, w końcu ucztę myśliwską i powrót przy dźwiękach zwycięskich fanfar.

„Trud pisarza”

Ogół czytelników rzadko zdaje sobie sprawę z trudu, jaki pisarz włożył w dzieło artystyczne. Często może „łatwość” dzieła stoi w odwrotnym stosunku do włożonej w nie pracy. Świetny znawca naszej i francuskiej literatury, Jan Lorentowicz, 15 bm. o godz. 21.40 ukaże w swym szkicu radiowym p. t. „Trud pisarza”, twórców od strony nieznannej: trudu, jakim oplacają piękno swych dzieł.

Gdy lekarz powie — wątroba...

myślicie o jej leczeniu, bo w tej dagnozie mieści się często: woreczek żółciowy, kamienie żółciowe, żółtaczka. Ziola Magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Biliosa”, zawierające egzotyczne rośliny Combretum i Boldo pobudzają wątrobę do wia-

clwej pracy i normalnego wydzielania żółci oraz powodują naturalne wypróżnienia.

Wytwórnia: Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.

ng 7476

Dnia 12 kwietnia 1936 r., zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Andrzej Pawlak

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go kwietnia rb. o godz. 10.30 z kościoła św. Małgorzaty na Śródcie na cmentarz par. św. Jana

Tow. „Pielgrzym” pod wezw. Matki Boskiej Wypadek 388. w Poznaniu. zg 13 318/19

Spółka Akcyjna produkująca w przemyśle żywnościowym poszukuje natychmiast rutynowanego i pod każdym względem biegłego

KOESPONDENTA POLSKO-NIEMIECKIEGO

Pożądana także znajomość języków angielskiego lub francuskiego. Oferty tylko pierwszorzędnym sił z życiorysem, odpisami świadectw i podaniem poważnych referencji uprasza się nadsyłać pod ng 9424 do Kurjera Poznańskiego, Poznań, św. Marcin 70.

Wiedz o tem, że MARECKIEGO cukierki nie reklamą, lecz niezrównaną jakością i niską ceną zdobywają coraz to ng 7270/1 większe szeregi konsumentów.

Fabryka cukrów ST. MARECKI, Poznań, św. Wojciech 28.

KUPIEC

współwłaściciel poważnego przedsiębiorstwa handlowego, kawaler, lat 29, wysoki brunet, pragnie poznać pannę celem ożenku. Majątek pożądany. Pośrednictwo rodziny mile widziane. Sprawę traktuje się honorowo. Zgłoszenia pod „W. S. 356” do Biura Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. ng 9422

BLUSKI - APASZKI najkorzystniej z firmy Aleje Marcinkowskiego nr. 13. „PANI” 4g 1357

CZEKOLADA A. PIASECKI S. A.

Pr 2980-70.30

Walne Zebranie

Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Poznaniu, Plac Wolności 18 odbędzie się we wtorek, dnia 23 kwietnia rb. o godz. 17 w lokalu Towarzystwa z następującym porządkiem obrad:

- Wybór przewodniczącego i sekretarza Walnego Zebrania.
- Sprawozdanie Zarządu z czynności Tow. za rok 1935.
- Sprawozdanie skarbnika za rok 1935 oraz komisji rewizyjnej.
- Sprawozdanie z fundacji Witke-Jeżewski.
- Rozłosowanie dzieł sztuki między członków Towarzystwa
- Wołne głosy.

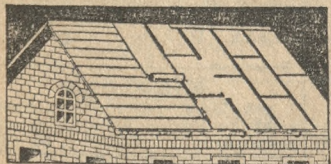
Wrazie niezbrania się dostatecznej liczby członków odbędzie się drugie walne zebranie z tym samym porządkiem obrad bez względu na liczbę obecnych członków o godzinie 17.30.

Poznań, dnia 11 kwietnia 1936 r. zg 13 321
Adolf Hr. Bniński, Dr. Nikodem Pajderski, prezes, sekretarz.

Licytacja spadkowa

Dalszy ciąg licytacji masy spadkowej zakładu zegarmistrzowskiego optycznego firmy Wolkowit 27 Grudnia 9 w czwartek, 16 kwietnia od godz. 10 i dni następane pozostało jeszcze do sprzedaży: zegar uliczny, zegarki, zegary, budziki, lornetki, lorgnon, barometry, termometry, lupy, okulary, binokle, różne narzędzia i maszyny oraz urządzenie wystawy, składu i pracowni. (Lokal otwarty 8.30 do 18).

Pr 3900-16.32
Upraszam o śpieszny odbiór przedmiotów oddanych do naprawy. Likwidator: Brunon Trzeciak zaprzysiężony i ustanowiony rzeczoznawcą i aukcjonatorem na woj. Poznański, Stary Rynek 46/47, tel. 21-26.

PAPY BITUMICZNE „KORIOLIT” i „BARWOLIT” niewymagające smolowania

Dachówki azbestowo-cementowe, karpiówki i falcówki palone, gonty (szkudły)

Parkiet dębowy, pierwszorzędnej jakości

Piece Szrajbera z kaflí stalowych stałe przenośne i kuchenne

St. Kowalski

MATERIAŁY BUDOWLANE

Poznań, Pl. Wolności 17 - Telefon 29-76

WYSTAWIAM NA TARGACH POZNAŃSKICH

APTEKA

uprzyw., świetnie prosper. w mieście ca 6000 mieszk. w jednym z woj. zach. **zaraz do sprzedania**. Szybko decydujący się reflektanci z gotówką 30 do 40 tys. otrzymają bliższe szczegóły. Zgłoszenia uprasza się pod dg 1406 do Kurjera Poznańskiego.

Fabryka wag

decymalnych, stołowych i innych z budynkami, maszynami i warsztatem **za bezcen** zaraz z masy spadkowej **do nabycia**. Zgłoszenia skierować pod adresem **B. Thiele**, kurator, Rawicz (Wlkp.)

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca Składnica drzewa G. Kowalkiewicz, Poznań, Strzelecka 14a Tel. 14-95 dg 1249

Dom

nowy, dwumieszkanowy, pół morgi ogrodu, cena 4.200, wpłaty 3.500 sprzed. Metelski, Zielona 3 m. 21. zdg 33 688

Do naszego oddziału obuwia poszukujemy dzielną ekspedjentkę

z długoletnią praktyką od zaraz, ewentualnie od 1 maja br. **POLSKA CENTRALA, Spółdzielnia Spożywców Pracowników Kolejowych** z odpowiedzialnością ograniczoną w Poznaniu, Poznań, Stary Rynek 46/47. zdg 13 320

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 1 t d = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.00.

1. DOMY-PARCELE

Parcele

w okolicy ulicy Bukowskiej w Poznaniu tania na sprzedaż. — Oferty Kurjer Poznański dg 1427

Nieruchomość

dwa składy, centrum miasta zaraz sprzedam. Zgłoszenia Wagrowiec, Rynek 10. zdg 32 127

Najlepsze

parcele budowlane

przy ulicy Grunwaldzkiej i Słonecznej. Informacje, telef. 78-30. zdg 32 052

Kamienicę

nowa dochód 8.200.— sprzedam 70.000, wpłaty 45.000, reszta amortyzacja. Gruszczyński, Poczta 30. zdg 33 117

Parcele

około 800 mtr. kw. przy Aleji Wielkopolskiej okazynie sprzedam. Szymała, św. Marcin 3, mieszkanie 8. zdg 32 369

Parcele

willowe (Solacz), Solacka 6/8, tania sprzedaje. zdg 33 546

Dom

ogród owocowy sprzedam Poznaniu. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 476

Kupię

parcele lub wille nowa w Puszczykowie. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 626

Dom

nowy składem, wpłaty 14.000, Malecki, Rybaki 20 a. zdg 33 666

Sprzedam

zaraz bezcen, parcele, blok, zabud. z projekt. 3 i 4 pokj. dziecinie miesz., komf., plany zaaw. i twierdzone, kolejność pozycji budowlanej zabezpieczona, okolica Rynek Jeżycki. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 753

Parcele

piękne położenie sprzedam. Zarembo, Górna Wilda 48. zdg 33 802

Parcela

przy Aleji Hetmańskiej (Lazarz) 3.500 zł. Wiadomość Chociszewskiego 47 — 11. zdg 33 783

Sprzedam

dom z piekarnią wpłaty 10 tysięcy Zory, ul. Murarska 39, G. Śląsk. zdg 33 854

Kamienicę

w Chodzieży, obszerne zabudowania, 6 lokatorów, 3/4 ogrodu, nadające pod budowę, całość graniczy z ulicami na przemysłowo-handlowo sprzedam zaraz za 12.000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 33 871

Kamienicę

nowa, 4.300 dochodu sprzedam 35.000, Maciejczyk, Piekary 12 a, telefon 46-46. zdg 33 760

Parcele

w okolicy ulicy Grunwaldzkiej w Poznaniu tania na sprzedaż. — Oferty Kurjer Poznański dg 1428

2. PIENIĄDZ

Poszukuję

pożyczki do 35.000 zł na I. hipotekę domu czynszowej wartości 150.000. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 525

1 000.—

krótko celem powiększenia interesu rzeźniczego, gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 640

Sprzedam

pożyczkę stabilizacyjną w odcinkach po sto dolarów. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 33 873

3. LETNISKA I UZDRGWIKA

Letniska

pensjonaty, dwory, leśniczówki, prosimy podawać adresy Biuro Propagandy Letnisk Polskich

„Erest”

Informuje, reklamuje, pośredniczy w odnajmie pokoi i pensjonatów, organizuje wycieczki, wydzierżawia tereny łowieckie.

Poznań, Seweryna Mielżyńskiego 22, I. zdg 33 067

Letniska

poszukuje pobliżu lasu, wody, — maja do sierpnia. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 33 549

Letnisko

Kuźnica Zbąska pow. Wojszyn. Dwór wśród dużych lasów, jezioro, piękny park; radio, pateron, biblioteka, czasopisma, biard, łódź, urządziła się gry towarzyskie, dancinki Kwiecień 3,50 zł dziennie — maj 3,00 zł Bogdan Stanowski. zdg 33 855

4. OSOBISTE

Wychodząc z Apollo czy Metropolis

zobacz moje okno wystawowe. „Ines” Kapelusze damskie, Piekary 22/23. Pg 3626-11.101

Westad do Webers. gdy **śniadać** masz chęć, zapłacisz groszy **siedemdziesiąt pięć.** Nowa 4 ng 7212

Bieliznę

meska, damska dziecięca, najlepiej wykonana pierwszorzędnych materiałów korzystnie poleca Wytwórnia Bielizny, Stary Rynek 80/82 — 8. zdg 33 550/1

6. OŻENKI

Kawaler

urzędnik prywatny szuka przystojej domatorki. Cel matrymonialny, posag pożądanym Anonimowo do kosza. Zgłoszenia Kurjer Poznański d 1409

Właściciel

zakładu instalacyjnego, pozna inteligentna pania od lat 30—40, gotówka niekonieczna, lecz mile widziana. Panie szybko decydujące proszę o złożenie obszernych ofert Kurjer Poznański zdg 33 544. Cel matrymonialny.

Kupiec

lat 25, posiadający skład, dobrze prosperujący, szuka towarzyszy życia odpowiednim posagiem. Panie poważnie myślące, zechcą złożyć oferty (najchętniej fotografują do Kurjera Pozn. zdg 33 624

7. SPRZEDAŻE

Dodatki do ubrań

plaszczy i sukien. Andrzejewski, Szkolna 13. dg 1 190

Sprzedaj — Naprawa

wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski specj. skład papieru i montowania piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 772

Przed zakupem

proszę się przekonać o niskich cenach wszelkich urządzeń domowych. Swietoslawska 10 (Gieznicka). Pg 3563-14.30

Restauracja

mieszkaniem urządzeniem tanio. Informacje Juska, papiernia Półwiejska 35. zdg 33 727/8

Maszyny

do szycia wyprzedaje. Wojciechowski, Stawna 13. zdg 33 591/2

Hotel i restauracja

pierwszorzędny, punkt bezkonkurencyjny w powiatowym mieście, 16.000 mieszkańców, od 50 lat w jednej rodzinie zaraz do sprzedania z powodu zgonu właściciela. Do objęcia 5—6000 zł. Reflektanci, tylko rzutcy fachowcy zechcą się zgłosić „okazja” do „Par”. Poznań Pg 3905-54.378

Motocykl

„BSA” 500 doskonałym stanie okazynie. Matejki 68 — 3. zdg 33 694

Wózek

nowy. Wielkie Garbary 34. m. 12. zdg 33 730

Szafa — broni

kufer amerykański, wazon kryształowy, gramofon płytami. — Młyńska 12 a — 9. zdg 33 719

Meble

poleca najtaniej **K. Bakoś, Stary Rynek 51.** zdg 30 788

Kajak

dwuosobowy luksusowy sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 305

43 móg

wille, elektryczność, wodociąg miasto powiatowe, nadaje się na przemyśl, parcelacje, sprzedam lub zamienie na majątek z dopłatą spiesznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 165

Dom

mały do tego 25 móg w mieście (Gniezno) sprzedam 20 tysięcy spiesznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 166

Okazyjny

skład kolonialny, wozel, osna bez konkurencji, ogród owocowo-warzywny w dużej, dworzeczką w mieście, na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 32 273

Rower

meski nowy, Śniadeckich 3. m. 6. zdg 33 729

Maszyny do pisania

nowe i okazynie z gwarancją **Kochanowicz S-ka** plac Wolności 13 obok Komendy Policji. Pg 3 886-15.29

Skład

kolonj. delik. ruchl. ul. Poznania sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 715

Waż

ogrodowy 25 m z kurkami sprzed. restauracja, ul. Noskowskiego 3. zdg 33 652

Kiosk

odstąpię dobry punkt. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 657

Szafa

nowoczesna 55. zardobianka 35. Stolarska. Kwiatowa 6. zdg 33 663

Aparat

fotograficzny Leica bardzo dobrym stanie sprzedam. Waly Zygmunta Augusta 2. miesz. 8. godz. 17—19. zdg 33 671

Limuzyna

piękny okaz za bezcen. Kaczmarek, Wielkie Garbary 18. zdg 33 752

Maszyny

introligatorska (szycie) bloków na motor Brehmer Leipzig i maszyny do obcinania narożników sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 749

Konia

6 letniego sprzedam. Strumykowa 39. zdg 33 750

Kiosk

w śródmieściu ruchliwa ulica zaraz sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 799

Dobra

egzystencja kolonialka mieszkaniem tanio. Adres Kurjer Pozn. zdg 33 798

Fryzjernię

centrum nowoczesna sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 797

Kolonjalka

dobrze zaprowadzona z mieszkaniem na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 794

Ustępę

z koloniami używane połowe ceny Wiadomość: Chociszewskiego 47 — 11. zdg 33 784

Sprzedam za gotówkę **urządzenie stolarni** 6 warsztatów — koźły do formier. Śruby ręczne i drobne narzędzia. J. Łożyński, Śrem. zdg 33 853

Skład

papierni, dobrze prosperujący sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 843

Samochód

sportowy tania Mylina 10. zdg 33 839

Samochód

osobowy Essex, bardzo dobrym stanie korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Wodna 22. m. 8. zdg 33 823

Sprzedam

okazyjnie 1 imadło leżące do grezarki lub schepingu ze skala, nowe, 40 świderków, wyrób zagr. od 12—20 do metalu. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 860

Pewna egzystencja

skład tow. krótkich, artykuł. medycznych, mieszkaniem, ruchliwa ulica Poznania, dobrze zaprowadzony po 15 lat, istnienia tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 33 878

Porcelanę

biała

Porcelanę

dekorowana

Porcelanę

niedroga — sprzedaje tylko Nowoczesny Hurt Porcelany, Wroniecka 24. (podwórze). zdg 33 877

Samochód

„Citroen” dobrym stanie gotowy do jazdy sprzedam. Rogoźno, ul. Czarnkowska 164/5

Pianino

Alscher, 3 Maja 3 a — 15. zdg 33 902

Rower

Madalińskiego 6 — 27. zdg 3 900

Pianino

Ecke, czarne kryzowe, metalowa płyta okazynie sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 33 612

Jadalnia

sypania, debowa. Za Bramka 12 a. m. 5. zdg 33 696

Kota

angore sprzedam. Kopernika 10 — 10. zdg 33 755

Kafle

kolorowa, gładkie i deseniowe. **Płytki ścienne** glazurowane białe i kolorowe

Koryta

25.30 i 35 średn. żłoby glazurowane dostarcza po dostepnej cenie M. Perkwicz, Fabryka Ceramyczna, Ludwikowo, p. Mosina, telefon Mosina nr. 1 Pg 3 902/3-16 43/4

Łóżko

kanape, lustro korzystnie. Piekary 6. m. 1. zdg 33 777

2

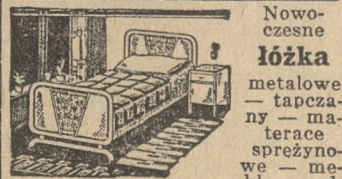
wozy piekarskie tania na sprzedaż Poznań-Zawady, ul. św. Michała 73. zdg 33 775

Motor elektryczny

prąd zmienny 220/380 volt 30 KM całkowicie kapslowany, poleca korzystnie F. Kujawski, Toruń, Grudziądzka 31. Pg 3906-64.29

Okazja

Spowodu odbycia służby wojskowej do odstąpienia pierwszorzędny interes rzeźniczy w większym mieście pow. Oferty Kurjer Poznański ng 9 326

łóżka

metalowe — tapczany — materace sprężynowe — meble przedpokoju — białe meble.

Sprzet Domowy

św. Marcin 9/10. Asygnaty Kredyt. ng 7 235

Drzewka alejowe

do obsadzenia dróg sprzedają Ogrody Szkolne, ul. Dąbrowskiego 169. Dojazd 8-ka. ng 8 523

Opony samochodowe

dostarcza **najkorzystniej „Wulgum”** A. Kwiatkowski Poznań, Wielkie Garbary 8, telefon 18-64. — Przedstawicielstwo na wojew. poznański opom gum pełnych i półpełnych.

Pirelli

Posiadamy na składzie opony „Stomil”, „Michelin”, „Dunlop”, „Englebert”, „Firestone”, Akcesoria, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce. Własna prasa hydrauliczna.

Protoktównia.

Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20.000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Geny najkorzystniejsze. Zadajcie cenników. Pg 2580-5.59

Wiosenne kapelusze

piękne jak marzenie modne a najniższe w cenie. M. Malczewski, Poznań, Szkolna 13. dg 1121/2

Skład

kolonialny, centrum. Adres Kurjer Poznański zdg 33 565

Wózek

dziecięcy sprzedam. Kanałowa 8 m. 17. zdg 33 593

Piekarnię

cukiernie przepiśowa, mieszkaniem korzystnie sprzedam. Piekarnia, Kramarska 27. zdg 33 596

Klacz

platforma. Oglądać 3—4 popoł. Wrocławka 3 — 6. zdg 33 598

Tokarnia

(Leitspindelreihbank) jednome-trowa, przymówka okazynie tania. „Przewodnik”, św. Marcin 30. zdg 33 545

Wózek

dziecięcy sprzedam. Mostowa 5a m. 6. zdg 33 548

Skład

kolonialny sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 33 553

Pralnie, prasownie

zaprowadzona, dobrze prosperująca Lazarz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 499

Samochód

Fiat 507 bardzo dobrym stanie, otwarty korzystnie sprzedam. — Górna Wilda 136, godz. 8—16. zdg 33 502

Na ogłoszenia szyfrowane

wymagające złożenia „zgłoszeń” lub „ofert” do „Kurjera Poznańskiego” pod nr. ..., prosimy kierować listy do nas oddzielnie na każde ogłoszenie, nigdy zbiorowo w jednym liście na kilka ogłoszeń. W narożniku dolnym, lewym koperty lub pocztówki prosimy umieścić czytelnie numer ogłoszenia, abyśmy korespondencję, nie otwierając jej, doręczyć mogli inserentowi.

Przykład:

Kurjer Poznański
Poznań,
św. Marcin 70
zdg 57 675

Przestrzegamy zgłaszających się przed dołączaniem do ofert dokumentów oryginalnych, świadectw i t. p., gdyż administracja nasza nie przyjmuje odpowiedzialności za ich zwrot, jak wogóle za dalsze załatwienie oferty przez inserenta. Adres inserenta wskazujemy (zamiejscowimy za dołączeniem znaczka pocztowego) tylko w tym wypadku, jeżeli inserent upoważnia nas do tego, podając w ogłoszeniu „Wiadomość” lub „Adres” wskaże „Kurjer Poznański” nr. ....

Administracja.

- Zaraz**
2-pokojowe, Łazarz, słonecz-
ne, parter, Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 33 856
- 2**
komfort front, 60.— 2 kuchnia
50.— początek Jeżyce, Świercz, —
Słowackiego 27, — 10,
zdg 33 835
- Św. Marcin**
dwupokojowe, kuchnia, frontowe,
Zgłoszenia Działalności 11, —
Parcelus, zdg 33 827
- 1**
lub 2 pokoje centrum, Adres
Kurjer Poznański zdg 33 884
- Trzypokojowe**
łazienkę bez podatku Belweder-
ska 65 z zaraz, Informacje:
Grunwaldzka 20 a, m. 5,
zdg 33 880
- Pokój**
kuchnia, korytarz frontowe Wila-
da 30, — miesięcznie, rok zgóry,
meblami, bez, Oferty Kurjer
Poznański zdg 33 876
- 7 pokojowe mieszkanie**
w nieruchomości przy ul. 27-go
Grudnia 9, III, ptr, do wydzier-
żawienia, Blizsze informacje Po-
znański Bank Ziemi, Aleje
Marcinkowskiego 13, pokój 13,
dg 1479
- 5 pokoi**
wszelkimi wygodami 1 piętro
willa zaraz korzystnie, Zależ 6,
przystanek Chociszewskiego,
zdg 33 764

13. SZUKA MIESZK.

- Pokoju**
próżnego, szuka samotny, pewny,
czynsz zgóry, Oferty Kurjer Po-
znański zdg 33 442
- Jeden**
duży pokój lub pokój kuchnia od
zaraz poszukuje bezdzietne mał-
żeństwo, czynsz zgóry, Oferty
Kurjer Poznański zdg 33 132
- Sześciopokojowe**
IV odnowione 120.— miesięcznie
blisko parku Wilsona, — Oferty
Kurjer Pozn. zdg 31 698
- 3 — 4**
pokojowego II lub III piętro po-
szukuje urzędnik od 1 lipca Ła-
zarz — Jeżyce w okolicy Grun-
waldzkiej, Zgłoszenia Kurjer Po-
znański ng 9 216
- Pokoju**
kuchnia poszukuje, Oferty Kur-
jer Poznański zdg 33 577
- Mieszkania**
poszukuje urzędnik 2 do 3 poko-
jowego, pewny płatnik, Oferty
podaniem czynszu Kurjer Pozn.,
zdg 33 303
- 2 — 3**
pokoi kuchnia słonecznych po-
szukuje od 1 maja, Oferty Kur-
jer Poznański zdg 33 536
- Poszukuję**
pokoiu kuchnia, piące czynsz
rok zgóry, Oferty Kurjer Pozn.,
zdg 33 485
- Emerytowany**
urzędnik poszukuje 3 pokoi z
komfortem wprost od gospodarza,
Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 625
- Dwa**
pokoje z kuchnią wprost od go-
spodarza, nowoczesne, światło,
centralne, łazienka, dla spokojnej
jednej osoby, warunek przystanek
tramwajowy, może być także w
willi, Dzierżawca pewny, zapłaci
rok zgóry, Agencji wykluczenia,
Oferty z najniższą ceną dzierża-
wy do Kurjera Poznańskiego
ng 9 425
- Dwupokojowego**
poszukuje od 1. 5. wprost od go-
spodarza urzędnik na kierowni-
czem stanowisku, Zgłoszenia do
Kurjera Poznańskiego zdg 33 859
- Mieszkania**
2-3 pokojowego, balkon, emeryt
państwowy, adres, komorne, —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 33 881
- Pokoju**
kuchni od gospodarza Jeżyce —
stała posada, Oferty Kurjer Po-
znański zdg 33 899

15. POKOJE UMEBL.

- Skryta**
7. m. 7, panom, dg 1478
- Dwa**
łącznie lub osobno zaraz, Kręta
22 m. 4, Pg 3878-15.208
- Jedno-**
dwuosobowy — czysty, łazienka
utrzymanie, bez, Mińska 3 — 8,
zdg 33 291
- Śniadeckich**
20 — 8, zdg 33 220
- Jednoosobowy**
Plac Działowy 6, m. 8, p. 3210
- Małego**
35 — 2, zdg 33 561
- Dąbrowskiego**
69 — 11, zdg 33 575
- Pokój**
słoneczny, elektryczność, utrzy-
maniem, bez, Strzelecka 19, m. 8,
zdg 33 579
- Komfortowy**
Nowomiejski 1 a, parter,
zdg 33 597
- Elegancki**
1 przechodni dwuosobowy obiada-
mi, Ratajczaka 9 — 10,
zdg 33 541
- Dąbrowskiego**
36—15 utrzymaniem, bez,
zdg 33 606

- Pokoik**
Łakowa 7, m. 6, zdg 33 547
- Pokój**
Matejki 57 — 8, zdg 33 469
- Komfortowy**
Wyspiańskiego 12 — 5,
zdg 33 501
- Balkonowy**
słoneczny dwóch, Skryta 8 — 7,
zdg 33 504
- Jeden**
lub dwa, Słowackiego 35, m. 7,
zdg 33 506
- Ogrodowa**
10 — 4, umeblowany, zdg 33 528
- Dwuosobowy**
dworzec, Focha 27, front, m. 9,
zdg 33 540
- Matejki**
65 a — 7, zdg 33 479
- Konopnickiej**
15 — 4, zdg 33 492
- Pokój**
słoneczny, front 1—2, Poznańska
46/48 — 9, zdg 33 495
- Grudnia**
5—19, jedno- dwuosobowy,
zdg 33 602
- Dwa**
łącznie frontowe solidnym, Zyg-
muntę Staroego 9 — 29, Dom
Rzemieślniczy, zdg 33 890
- Półwiejska**
2 — 6 (utrzymaniem), także
przyjezdnym, zdg 33 888
- Przy Zamku**
słoneczny dobre utrzymanie, —
Wały Zygmunta Augusta 1 — 8
zdg 33 889
- Komfortowy**
panu na stanowisku zaraz, Strze-
lecka 3 a — 6, zdg 33 887
- Zaraz**
Łakowa 7 a — 13, zdg 33 886
- Paniom**
frontowy, łazienka, elektryczność
Strzelecka 12 — 9, zdg 33 882
- Ogrodowa**
elegancki zaraz, Józefa 6 — 10,
zdg 33 879
- Pokój**
Mickiewicza 5 — 8, zdg 33 874
- Cieszkowskiego**
6 — 6, jedno- dwuosobowy,
zdg 33 897
- Niekrepujący**
duży, elektryczność, łazienka pa-
nu, Wielka 16 — 3, zdg 33 771
- Przyjezdnym**
tanio, Wodna 13 — 9, zdg 33 766
- Bukowska**
9 — 4, zdg 33 758
- Pokój**
Śniadeckich 11, m. 13, zdg 33 757
- Śniadeckich**
6—5, zdg 33 611
- Dwuosobowy**
Piłsudskiego 5, m. 9, zdg 33 617
- Kochanowskiego**
5—9, zdg 33 627
- Czysty**
elektryczność dwuosobowy, —
Wszystkich Świętych 8 — 6,
zdg 33 630
- Kulturalnemu**
Szamarzewskiego 2 — 8,
zdg 33 637
- Mielżyńskiego**
28, I prawo, elegancki,
zdg 33 776
- Świętokrzyski**
3—14 urzędnicze utrzymaniem,
bez, zdg 33 804
- Przyjezdnym**
Półwiejska 30 — 7, zdg 33 720
- Utrzymaniem**
16 Maja 3 a — 17, zdg 33 715

- Ładnie**
umeblowany, Łakowa 16 — 10
zdg 33 849
- Frontowy**
tanio, Kramarska 27 — 17,
zdg 33 847
- Dwuosobowy**
klatki, Matejki 65, m. 3,
zdg 33 846
- Balkonowy**
panu na stanowisku, Wielka
Garbary 44 — 7, zdg 33 631
- Frontowy**
elektryczność, Piękarz 22 — 8,
zdg 33 683
- Pokój**
Śniadeckich 11 — 11, zdg 33 690
- Pokój**
Rzeczypospolitej 4, m. 11,
zdg 33 691
- Dwuosobowy**
panom, Prusa 20, m. 12
zdg 33 714
- Sapieżyński**
3, m. 7, samotny, małżeństwa,
zdg 33 708
- Pokój**
Śniadeckich 22, m. 1, zdg 33 690
- Centrum**
Sieroca 5/6, 5, zdg 33 654
- Matejki**
2 — 5, zdg 33 655
- Niekrepujący**
Długa 4, 26, zdg 33 658
- Dwuosobowy**
ładny utrzymaniem zaraz, Pie-
rackiego 9, m. 6, zdg 33 660
- Umeblowany**
używaniem kuchni, Sew. Miel-
żyńskiego 22 — 19, zdg 33 664
- Woźna**
14 a, m. 6, zdg 33 667
- Skarbowa**
2 — 9, dwuosobowy, zdg 33 668
- Pokoik**
Zielona 2, m. 5, zdg 33 646
- Mickiewicza**
13 — 9 panu, zdg 33 645
- Niekrepujący**
Półwiejska 33, I, — 6,
zdg 33 644
- Słoneczny**
Łakowa 13, m. 4, zdg 33 677
- Pokój**
jednoosobowy, Mińska 13, m.
10, zdg 33 679
- Ładny**
jedno — dwuosobowy, Kra-
szewskiego 5 — 5, zdg 33 744
- Ładny**
tanio, Szwajcarska 19 — 1,
zdg 33 801
- Frontowy**
jedno — dwuosobowy, Matejki
50, m. 6, zdg 33 790
- Pokój**
telefon, Matejki 61 — 6,
zdg 33 895
- Jednoosobowy**
dwuosobowy, obiady, Dąbro-
wskiego 23 — 8, zdg 33 894
- Mińska**
12 a — 10, zdg 33 893
- Kossaka**
21 — 3, Wyspiańskiego, solid-
ny, zdg 33 892
- Panience**
Romana Szymańskiego 3 — 5,
zdg 33 850
- Grotgera**
14 — 3, zdg 33 842
- Niekrepujący**
Kraszewskiego 4 — 9,
zdg 33 840
- Duży**
ładny, Dąbrowskiego 33 — 8,
zdg 33 838

- Pokój**
umeblowany, Dąbrowskiego 49 —
m. 9, zdg 33 837
- Pokoik**
Słowackiego 39 — 9, zdg 33 836
- Wszystkich**
Świętych 6 — 6, zdg 33 830
- Dwuosobowy**
Marcin 22, skład papieru,
zdg 33 865
- Plac Wolności**
14a — 10, komfortowy, słoneczny,
pierwszorzędne utrzymanie, dru-
gi, mniejszy, zdg 33 864
- Pokoje**
większy i mniejszy od 1, Cheł-
mońskiego 21, m. 7, Szulc,
zdg 33 862
- Pokój**
frontowy z klatki, Wrocławska
20, m. 7, zdg 33 861
- 16. SZUKA POKOJU**
- Pokoiku**
w śródmieściu do zł 15 poszukuje
pani, Oferty Kurjer Poznański
zdg 33 100
- Dwóch**
umeblowanych poszukuje rodzeń-
stwo, Oferty Kurjer Poznański
zdg 33 672
- Solidny**
płatnik poszukuje centrum, czy-
stego pokoiku umeblowanego po-
rządym domu, możliwe klatki,
niedrogi, Oferty Kurjer Pozn.,
zdg 33 560
- Słonecznego**
niekrepującego pokoiku poszukuje
w centrum, Oferty Kurjer
Poznański zdg 33 533
- Małżeństwo**
bezdzielne poszukuje próżnego po-
koiku od zaraz, Oferty Kurjer Po-
znański zdg 33 768

programy radiowe

- WARSZAWA**
Czwartek, 16 kwietnia.
Warszawa — 13.00—13.10 frag-
menty z op. „Jas i Małgosia” En-
gelberga Humperdincka (dyty);
15.20 Przekł. gield, 18.30 „Film
plastyczny, architektura”; 18.40
„Jak spędzić święto?”; 18.45
Program; 18.55 Koncert rekla-
mowy; 19.25 „Poradanka prak-
tyczna o inie” wygl. Wacław Za-
leski (z Wilna).
- OGÓLNOPOLSKIE**
Czwartek, 16 kwietnia.
6.30 audycja poranna; 12.03
Dziennik południowy; 12.15 Po-
ranek muzyczny dla młodzieży
szkol. powozecznych (z Krako-
wa); 15.10 Chwilka gospodar-
stwa domowego; 15.15 Wiadomo-
ści o ekspozycji polskim (Wilno
nadaje aud. lok.); 15.30 Koncert
Klubu Mandolinistów „Sempre
Vivo” pod dyr. Szymborskiego
(z Poznania); 16.00 „Gorzkie
migdaly” — opowiadanie Józefa
Srokowicza dla dzieci; 16.15
„Urok operetki” — koncert w
wygl. Ork. Kameralnej pod dyr.
Adama Henmana (z Krakowa);
16.50 „Cala Polska śpiewa” —
koncert chóru mieszanego „Lut-
nia” pod dyr. Kazimierza Jur-
dzińskiego; 17.05 Mieszczan-
stwo warszawskie” — odczyt,
wygl. prof. St. Arnold; 17.20—
17.50 Recital śpiewaczy Marij
Tramczyńskiej (kontralt) z Po-
znania, Przy fort. prof. Władys-
ław Raczkowski; 17.50 Pogad-
anka aktualna; 18.00 Recital
fortepianowy Sigfrida Grund-
eisa; 19.39 Wiad. sport.; 19.45
Pogadanka aktualna; 20.00
„Gdyśmy byli studentami” —
audycja muzyczna w opr. Kaz-
mierza Wajdy i Zbigniewa Lip-
czyńskiego (ze Lwowa); 20.45
Dziennik wieczorny; 20.55 „Obro-
na przeciwlotniczo-gazowa” —
pogadanka; 21.00 premiera stu-
chowska oryginalnego o. t. „Na-

- rodziny bohatera”. Napisał Je-
rzy Ostrowski; 21.35 „Nasze
pieśni” — III audycja z cyklu
„Stanisław Moniuszko” — pie-
śniarz — w opracowaniu prof.
Stanisława Niewiadomskiego; —
22.00 Recital skrzypcowy Igna-
cego Weissberga; 22.30 Muzyka
lekka w wyk. Ork. P. R. pod
dyr. Mieczysława M. erzejewskie-
go.
- POZNAŃ**
Czwartek, 16 kwietnia.
Poznań — 13.00 Fragmenty z
op. „Jas i Małgosia” (dyty); —
13.15 „Płyta za płytą”; 15.20
Przekład zieldowy; 15.30 Kon-
cert klubu mandolinistów „Sem-
pre Vivo” pod dyr. Szymborskie-
go (tr. z Poznania na ws. rozł.);
17.20 Recital śpiewaczy Marij
Tramczyńskiej (kontralt) (tr. z
Poznania na ws. rozł.); 18.30
„Wielkopolanin — generałem i
gubernatorem Stanów Zjedno-
czonych” (O gen. Włodzimierzu
Kryżanowskim) — pozad. wygl.
Zdzisław Grot; 18.40 „Jak spe-
dzić święto” (wygl. Jan Kilar-
ski); 18.45 Józef Schmidt śpie-
wa (dyty); 18.50 „Wielkopola-
nin w Walnie” — felj. (wygl. Al-
fons Szperński); 19.00 Zapowiedź
programu; 19.05 Życie kult. art. i
społeczne Poznania; 19.10 Kon-
cert reklamowy; 19.35 Wiado-
mości sportowe.
- PROPONUJEMY
LAMPOWICZOM**
na czwartek:
17.00 Berlin. Koncert soli-
stów; Wiedeń, Szwajcarska
muzyka fort.; 17.30 M. Ostra-
wa. Recital śpiewaczy; Buda-
pešt. Nieznane utwory Liszta;
17.45 Wiedeń. Recital śpiewaczy;
17.50 Bratysława. Recital skrzyp.
Koenizwust. Sonaty fort. Mo-
zarta.
18.00 Hamburg. Koncert po-
pułdniowy; Lipsk. Wesola au-

- dycja; Kolonia. Koncert popu-
łdniowy. Monachjum. Muzyka
tanczna; Królewiec. Koncert
orkiestrowy; 18.15 Anglia (Nat.
Progr.) Muzyka tanczna; 18.25
Wiedeń. „Walkiria” — opera
Wagnera (tr. z opery).
19.00 Monachjum. Barwna
muzyka ludowa; Moskwa
(Kom.) „Wesola wojna” — ope-
retka Straussa; Frankfurt.
Koncert h-mall Dworzaka; —
19.30 Budapeszt. Muzyka salono-
wa; Praga. Pieśni ludowe; M.
Ostrawa. Muzyka lekka.
20.00 Moskwa (Kom.) Kon-
cert symfoniczny. Stockholm.
Koncert symf. 20.05 Praga.
Koncert Czeskiej Ork. Filh.;
20.10 Kolonia. „Zwierzciadio ra-
djoowe” — wesola aud. Króle-
wiec. Wiecez tańca, Frankfurt.
Wesoly koncert. Koenizwust.
„Flet czarodziejski” — op. Mo-
zarta; Berlin. „Berlin tańczy”
Hamburg. Wiecez tańca; 20.15
Bukareszt. Koncert symf. Dyr.
Georgescu; 20.35 Rzym. „Don
Pasquale” — op. Donizetti’ego.
20.55 M. Ostrawa. „Servizio Sa-
cro” — kantata Blocha.
21.00 Bruksela franc. Muzyka
lekka; 21.05 Oslo. Koncert ork.
Filharm.; 21.20 Luksemburg.
Koncert symfoniczny; 21.30 Pa-
ris P. T. T. Dawne przeboje;
21.40 Medjolan. Recital wiolon-
czelowy; 21.45 Radio Paris. Kon-
cert symf. z udz. pianisty Laza-
re Levy.
22.00 Stockholm. Muzyka lek-
ka; Bruksela Ham. „Parzy w
muzyce”; 22.15 Praga. Muzyka
salonowa; 22.30 Berlin. Muzyka
tanczna; Kopenhaga. Muzyka
operetkowa; Koenizwust. „No-
na muzyka”; 22.40 Budapeszt.
Koncert orkiestrowy.
23.00 Koenizwust. „Prosimy
do tańca”; 23.05 Kopenhaga.
Muzyka tanczna; 23.15 Wiedeń.
Muzyka tanczna; Monachjum.
Muzyka kamer.; 23.30 Anglia
(Reg. Progr.) Muzyka tanczna;
23.45 Radio Paris. Muzyka ta-
nczna.
24.00 Sztuttgart. Koncert symf.
0.40 Anglia (Reg. Progr.) Reci-
tal ekkr. L. Godowskiego.

- Niekrepującego**
do 25 zł Jeżyce student, Zgłosze-
nia Kurjer Pozn. zdg 33 810
- Pokoju**
próżnego poszukuje. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 33 555
- Próżnego**
bezdzielni. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 33 684
- Bezdzielni**
poszukują próżnego. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 33 822
- Student**
niekrepującego 25.— śródmieście
Oferty Kurjer Poznański
zdg 33 903
- 2 siostry**
pokoiku jedno łóżko 3 razem Ła-
zarz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 33 765
- 17. LOKALE**
- Skład**
św. Marcin 18 przy narożniku
Ratajczaka 1 maja do wynają-
cia. Informacje gospodarz m. 1.
zdg 33 409
- Skład**
obszerna piwnica, mieszkanie po-
kój, kuchnia, łazienka, od wła-
ściciela od 1 maja, bez podatku
Marsz. Focha 114 a. Zgłoszenia
dozorca III. ptr. zdg 33 543
- Składnicę**
z bocznica kolejową korzystnie
oddam. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 33 819
- Restaurację**
cukiernię, 2 bilardy, sala zabaw,
dobre położenie sprzedam cen-
trum miasta. Informacje Pieka-
ry 26 — 2, zdg 33 710
- 2**
pokoje na biura oddam. Aleje
Marcinkowskiego 18 — 4,
zdg 33 751
- Ubikacje**
handlowe I ptr. Podgórna 3, —
wydzierżawie, telefon 40-76,
dg 1480
- 18. DZIERŻAWY**
- Dzierżawy**
majątku ca. 1200 mórg z dobrą
ziemią i dobrą komunikacją po-
szukuje zawodowy rolnik. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 33 529
- Dzierżawy majątku**
około 500—700 mórg, pierwszeń-
stwo dobra gleba, możliwe bu-
raki cukrowe poszukuje Gustaw
Radajewski, Srocko Małe, poczta
Modrze. Kupno możliwe,
zdg 33 493
- Uwaga!**
Browary z prowincji
Wydzierżawie w centrum miasta
w domu fabrycznym — parter i
chłodne sklepy na składnicę piwa
na korzystnych warunkach. Zgło-
szenia W. Wawrzyniak, ul. Sta-
szcica 1, zdg 33 809
- Ciechocinek**
wille - pensjonat, 23 pokoi wy-
dzierżawie. Wiadomość: Byd-
goszcz, Pierackiego 42. Rządko-
wolski. ng 9 423
- Piekarnię**
centrum, mieszkaniem, urządze-
niem pełnym biegu zaraz wy-
dzierżawie, objęcie 2 500. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 33 745

- 22. ZGUBY**
- Unieważniam**
zagubiona polise życiowa numer
390 913 Tow. Riunione Bolesław
Müller — Poznań. Pg 3904-16.39
- 23. ROZMAITE**
- Paniom**
zainteresowanym udzielam wszel-
kich porad, pomocy Akuszerka
Kowalewska, Łakowa 14,
zdg 32 714
- Sprawy**
sądowe, rentowe, oddłużeniowe,
wszelkie inne załatwia Biuro
Koncesjonowane, Poznań, Szew-
ska 21, dg 1 417/8
- Sławna chiromantka**
grafolog - fizjognomistka przy-
jmuje Ratajczaka 15 — 10, pasaż
Apollo, zdg 33 569
- Adarelli**
znana wróżbiarka
przepowiada z cyfr, kart, rekt.
Przyjmuje 10 rano — 9 wieczór,
tylko Poznaniu, Podgórna 13 —
mieszkanie 10, front, zdg 33 103
- Pluskwy**
wytopia „Gazolit”
nowowynaleziony płyn gazowy.
zdg 33 737
- Krawcowa**
szyje płaszcz, kostjumy, suknie,
modnie, tanio, Woźna 14 — 6,
zdg 33 857
- 24. NAUKA**
- Profesor**
rutynowany pedagog przygoto-
wuje do matury, egzaminów —
gwarancja. Półwiejska 34, III
piętro, lewo, zdg 33 483
- Kursy kroju, szycia**
przyjmuje, warunki najkorzyst-
niejsze Klawiterowa, Marij Ma-
gdaleny 1, m. 7, dg 1435/6
- Kursy**
handlowe Sawickiego, Plac Wol-
ności 2, zdg 33 845
- Kto**
udzieli matematyki (matura) —
cena konieczna. Oferty Kurjer
Poznański zdg 33 872
- 25. MUZYKA**
- Rutynowana**
pianistka (akordeon) wolna zaraz
Zgłosz. Kurjer Pozn zdg 33 852
- 26 SZUKA POSADY**
- Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
druku.

WIELKIE ZAKŁADY GRAFICZNE

posiadające różnorodne działy drukarskie (rotograficzne, cynkograficzne itp.) poszukują do swego biura technicznego

KALKULATORA i DYSPONENTA

Reflektuje się na osobę, dobrze obeznaną z całokształtem spraw drukarskich. Wyczerpujące oferty, z odpisami świadectw nadsyłać: **Biuro Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115 pod „Kalkulator i dysponent“.**

Dziewczyna
uczniwa i pracowita szuka posady do dwójki osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 558

Dziewczyna
młoda szuka posady na przed lub po obiedzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 559

Nauczycielka
wychowawczyni pozwolenie zakres szkoły powszechnej, francuski, szyć szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 571

Gospośia
szuka posady do samotnej osoby. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 33 572

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 573

Pokojoiva
szuka posady na letnisko lub do prywatnego lepszego domu. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 33 578

Poszukuję
posady do wszystkiego, sumienna akuratna, najchętniej zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 542

Chłopiec
uczniwy, lat 16, ukończone 7 klas szkoły powszechnej szuka jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 33 554

Galwano - technik
obznajmiony z kapielami wszelkiego rodzaju jak chromowemi, kadmowemi, tombakowemi itd. Zakłada kapielę nikielową szybko-sprawną systemu niemieckiego, francuskiego, amerykańskiego, znajomość wszelkiej masowej produkcji i jej obróbki, zestawia kosztorysy, kalkulacje, szuka posady na prace dorywcza lub stałe. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 555

MORITURI-ZIARNA NA MYSZY
MORITURI-PASTA NA SZCZURY
FABRYKA UNIVERSUM POZNAŃ
nr 7296/1

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 15. 4. „Raz się żyje“.
Czwartek, 16. 4. „Raz się żyje“.
Piątek, 17. 4. „Raz się żyje“.

TEATR WIELKI (Opera): Środa, 15. 4. „Bal w Savoy“.
Czwartek, 16. 4. „Opowieści Hoffmanna“.
Piątek, 17. 4. „Bal w Savoy“.

TEATR NOWY: Środa, 15. 4. „Matura“.
Czwartek, 16. 4. „Matura“

KINA

Poznań, środa, 15. 4.
APOLLO: „Straszny dwór“
CORSO: „Cowboy milionerem“
GLORIA: „Epizod“
GWIAZDA: Kochany łobuz.
METROPOLIS: „Straszny Dwór“
OSWIATOWE T. C. L.: — „Radosna godzina małej myszki“ oraz „Córka Pulku“.

RENAISSANCE: „Bengali“
SŁONCE: „Cyrk Sarana“
ŚWIKI: „Moja maleńka“
SWIT: „Ucieczka“
TECZA-Lazarz: „Dziewczę z Budapesztu“
TECZA-Wilda: „Turandot“
WILSONA: „Wyprawy Krzyżowe“.

Inteligentna
panna, sierota, nawskroś uczniwa, znajdująca się w przykrem położeniu, szuka posady gospodyni od zaraz do jednej lub dwóch osób, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 599

Krawcowa
domowa poszukuje posady wszelką pracę w zakresie krawieczyzny, specjalność klasyczne, komplety, długoletnia praktyka. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 651

Dziewczyna
uczniwa z prowincji szuka posady do wszelkich prac coślówiek gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 665

Szukam
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 647

Młoda
muzyczna do towarzyszenia samotnej pani, najchętniej na Śląsku poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 670

Szukam
posługi. Polecenia dobre. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 747

27. WOLNE POSADY

Dochodząca
od zaraz przyjeź. Zgłoszenia od godz. 18-20. Szwajcarska 20. — m. 5. zdg 33 518

Kucharka
z wykwintem gotowaniem i wszelką pracą domową potrzebną od 1 lub 15 maja. Reflektuje tylko na osobę zdrową, uczniwą, dobrze poleconą. Dołączyć odpis świadectw. Podać wymaganą pensję. Chelmska, (Pomorze). Aptekarzowa Wolska. dg 1460

Szlifyer
potrzebny. Zakład galvanizacyjny. Wroniecka 4. zdg 33 351

Rutynowana biuralistka
średnie wykształcenie, biegła maszynistka, obznajmiona wszelkimi pracami biurowymi, wyższego wzrostu, dobrej prezencji, szybkiej orientacji, znajdzie stałą posadę. Szczegółowe oferty fotografują, referencje pod Kurjer Poznański zdg 33 508

Pracznka
potrzebna. Kraszewskiego 17 — m. 15. zdg 33 472

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK i PASTA DO ZEBÓW
nr 7265/6

Dziewczyna
do dzieci od zaraz. Warszawska 9. m. 1. zdg 33 716

Samodzielna
pomocnica na płaszcze i kostiumy potrzebna. Ul. Długa 9 — 3. zdg 33 649

Służąca
przychodnia, dobrymi świadectwami potrzebna. Wyspiańskiego 18. m. 5. od 15-17. zdg 33 642

Panna
do kolonijalki z kaucją. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 33 609

Służąca
młodsza potrzebna. Śniadeckich 9. mieszkanie 8. zdg 33 678

Panienska
młodsza do prac biurowych. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 689

Służąca
od zaraz. Woźna 13. restauracja. zdg 33 692

Gospośia
kresowianka, królewińska na majątek zaraz chów drobiu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 698

Kucharka
samodzielna potrzebna zadrawa. m. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 33 724

Młodsza
dziewczyna dobrze polecona z syciem potrzebna jako pokojoiva. Zgłoszenia 1-2 poł. i wiecz. 7-8 Słowackiego 15. mieszk. 1. zdg 33 718

Bufetowa
do restauracji potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 496

Służąca
uczniwa do wszystkiego zaraz. — Focha 148. zdg 33 607

Służąca
do wszystkiego. Śniadeckich 15 m. 12. zdg 33 622

Służąca
zdrowa, dobrze polecona potrzebna zaraz. Kłińska, M. Magdaleny 3. zdg 33 638/9

Służąca
do prowadzenia gospodarstwa domowego potrzebna Maczna 3. m. 13. od 18-20. zdg 33 650

Kierownicznka
ręcznicznka potrzebna 500.— kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 803

Krawcowe
pierwszorzędne, praktyka szwalnicza miarowych potrzebne. — „Femina“, Fredry. zdg 33 845

Miernik
zaprzyśiężony do wykonania pomiarów odsprzedanych 176 ha poszukiwany. Oferty wraz z warunkami Kurjer Poznański zdg 33 530

Urzędnik gosp-gorzelnik
kawaler z dłuższą praktyką pod ogólna dyspozycją potrzebny od 1. 7. 36 na intensywny majątek 1500 morg. Pisemne zgłoszenia: Majątek Manieczki, pow. Śrem. zdg 33 531

Posługaczka
uczniwa, czysta 3 razy w tygodniu z praniem potrzebna na Jezycim. Adres poda Witkowski, skład kolonijalny przy Ryнку Jezycim. zdg 33 586

Dzielnicy handlowców
energicznych i uczciwych poszukuje poważna instytucja jako akwizytorów za wysoka prowizję. Zgłoszenia z dokumentami Kantaka 1, III, prawo, czwartek i piątek 9 — 12. zdg 33 883

Poszukuję
dziewczyny, która była przy kucharce. Zgłoszenia Wielka 12. m. 5. zdg 33 897

Panienska
do sprzedaży lodów. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 774

Służącej
wszelkiej pracy domowej. Zgłoszenia Józefa 5 — 5. zdg 33 767

Fryzjerka
potrzebna. Fredry 6. zdg 33 769

Krawiec damski
pierwszorzędny, samodzielnym krojem — miarowa pracę potrzebny. „Femina“, Fredry. zdg 33 844

Dziewczyna
uczniwa do dzieci, prac domowych zaraz. „Rekord“, Szewska 20a. zdg 33 831

Tokarz
w drzewie zaraz potrzebny. Piątkowski, św. Marcin 31. zdg 33 826

Dziewczyna
z niemieckim potrzebna. Kawiarnia, św. Marcin 31. zdg 33 825

Potrzebna
robotnica umiejąca dobrze ściągać wodę i lemonjadę. Marsz. Focha 55. zdg 33 821

Ćwiekier
potrzebny. Galbut, Golebia. zdg 33 746

Chłopak
do posyłek rowerem zaraz potrzebny. Plac Sapieżyński 6. — piekarnia. zdg 33 748

Bufetowa
z obsługą gości. Woźna 18. zdg 33 742

Panienski
do 2 dzieci z językiem francuskim lub niemieckim oraz syciem poszukuje od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 33 782

Poszukuję
zaraz dentystę uprawnionego na Poznańskie jako kierownika. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 33 851

Młodsza
polecona z syciem pokojoiva potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 717

Sprzedawca
branży żelazno - okuciowej Poznania potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 489

28. ROZRYWKA

Tydzien
taniach powiększeń. Fotoexpress Majewski, św. Marcin 6. zdg 33 832

Kapelusz
stary fasonemjony modnie — Nowy na zamówienie — fachowo, szybko, przystępnie
Nowoczesna Wytwórnia Kapeluszy 27 Grudnia 2 dom ogrodowy. zdg 27 058

Cukrownia „CHYBIE“ Sp. Akc. w Chybiu

po gruntownej przebudowie swej Rafinerji, — produkuje najwyższej jakości —

RAFINADĘ

w następujących sortymentach:

- kostki miękkie w skrzyniach po 50 kg (łatwo rozpuszczalne)
- kostki miękkie w kartonach po 5 kg (łatwo rozpuszczalne)
- kostki miękkie kawiarziane w opakowaniu higienicznym
- kostki twarde w workach po 50 kg (wolno rozpuszczalne)
- mączka w skrzyniach po 50 kg
- głowy małe po 3 kg
- głowy średnie po 5 kg
- kryształ rafinowany w workach po 100 kg

Do nabycia w Składnicach Banku Cukrownictwa:

Bielsko **Kraków** **Cieszyn** **Chorzów miasto** **oraz bezpośrednio w Cukrowni „Chybie“ w Chybiu p. loco**

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 498

Szofer - ślusarz
po wojsku, dobry mechanik, szuka posady, dobrze polecony, 6 lat praktyki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 604

Dziewczyna
młodsza do lekkich prac lub dzieć szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 616

Kucharka
samodzielnym gotowaniem, długoletnie świadectwa, dobre polecenia szuka posady, lepszy dom. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 631

500.—
kaucji złożyć za posadę magazyniera, woźnego, Michał Wołoszyn Książ, powiat Śrem zdg 33 633

Kasjer
książkowy rutynowany korespo. polsko - niem., z dłuższą praktyką intensywnych maiaatkach b. ochotnik i powstaniec Wielkop. poszukuje posady. St. Krawczyk Poznań, Wrocławska 20. m. 7. zdg 33 054

Gospośia
samodzielnym gotowaniem do samotnej osoby poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 806

Krawcowa
dobrym krojem, syciem, dziennie 1,50 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 805

Kto
przyjmie chłopca do posyłek. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 632

Technik dentystyczny
pracujący w zlocie (lane, ciągnione) kauczuku szuka posady od zaraz. Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn. Pleszew. nr 9 415

Szukam
posługi na cały dzień lub pół dnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 726

Krawcowa
dwuletnia praktyka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 709

Stenotypistka
pisząca biegle na maszynie z praktyką adwokacką, poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 698

Poszukuję
posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 789

Ekspedjentka
dzielna uczniwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 793

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 891

Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania i Państwowa Rada Ochrony Przyrody (Komitet Poznański) zapraszają uprzejmie na zebranie pod hasłem

„Więcej lasów Poznaniowi“

które odbędzie się w piątek, dnia 17 kwietnia 1936 r. o godzinie 18-tej w sali posiedzeń Rady Miejskiej (Nowy Ratusz, II p.) Krótkie referaty wygłoszą:

1. Prof. A. Wodziecko: „Rola lasów w życiu miasta“.
2. Inż. Wł. Czarniecki: „Lasy w planie rozbudowy Poznania“
3. Inż. R. Pekalski: „Lasy w planie regionalnym Poznania“.
4. Nacz. A. Chybiński: „Obraz zniszczenia lasów i zadrzewień Poznania od czasów przedwojennych.“

Uchwalenie rezolucyj.

Za Państwową Radę Ochrony Przyrody (Komitet Poznański) (—) A. Wodziecko.

Za Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania zg 223 (—) K. Ruciński.

Posługaczka
poszukuje posługi do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 866

Poszukuję
całodziennej posługi z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 885

Posługi
od 11 godz. z dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 904

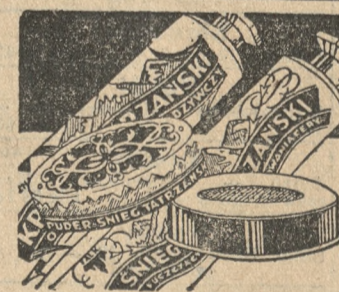
Osoba
starsza zanfana, zajmie się samodzielnie całym gospodarstwem domowym, zna wszelkie prace, dobra kuchnia, sycie, prasowanie, świadectwa jak najlepsze. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 33 754

Krawcowa
dobry krój dziennie 1,50 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 948

Dziewczyna
czysta, bezwzględnie uczniwa do brem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 885

Młodsza
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 318.

Smarowanie
i konserwowanie dachów w wiek-szym majątku kto podejmie się? Regulacja gotówka. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 237

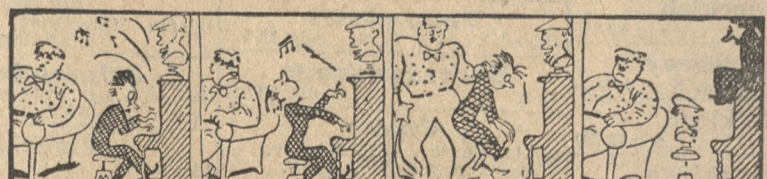

ŚNIEG TATRZAŃSKI KREM i PUDER

najskuteczniejszy środek do racjonalnej pielęgnacji twarzy.

FALKIEWICZ-POZNAŃ
FABRYKA PERFUM i KOSMETYKÓW ZAŁ. 1911 w PARYŻU

Humor zagraniczny

Każdy na swoim miejscu...

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata

na miesiąc kwiecień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłek w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 50 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr wyżki. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nad do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „dobre“ do g. 11.00, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówki); słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną, część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200.149